

ŽELEZAR

JESENICE, 29. AVGUSTA 1985

ŠTEVILKA 34 • XXXIV

NAŠ KOVINAR, svobodno glasilo delavcev KID, je kot predhodnik ŽELEZARJA začel izhajati 26. januarja 1937. ŽELEZAR izhaja od 1. decembra 1951 kot mesečna revija, od 15. aprila 1959 kot štirinajstnevnik in od 1. januarja 1962 kot tednik. Glasilo je ob 25-letnici predsednik Tito odlikoval z ordenom zasluga za narod s srebrno zvezdo. Glavni in odgovorni urednik Mile Ormovič, tehnični urednik — novinar Dare Bradašnja, lektorica — novinarka Cvetka Martincič, novinarka Lilijana Kos, administracija — Marija Lužnik in Mira Keserovič. Naslov: Uredništvo Železarnja, SOZD SŽ — Železarna Jesenice. Številke internih telefonov: urednik 26-18, novinarji 26-19, administracija 26-21. Stavak in tehnično oblikovanje TK Gorenjski tisk Kranj, tisk ZP Ljudska pravica Ljubljana.

PRIDRUŽITE SE NAM

V ponedeljek, 2. septembra, se bo začela v Delavskem domu na Jesenicah vsakoletna krvodajalska akcija, ki bo trajala ves teden do petka oziroma ponedeljka, 9. septembra. Čeprav znanost in praksa dokazujeta, da krvodajalci dajejo kri brez škodljivih posledic in da je pri krvodajalskih akcijah prva skrb, da z odvzemom krvi ne bi škodili krvodajalcu, se še vedno najdejo posamezniki, ki imajo različne pomisleke in dvome, čeprav bi se brez škode za svoje zdravje lahko priključili množici prostovoljnih krvodajalcev. Znanstveno je namreč dokazano, da krvodajalci dajejo kri iz tako imenovane »rezerve«, ki se nadomesti v 24 urah, ne da bi bila prehrana okrepljena, kakovostno pa se ta rezerva napolni v 28 dneh. V tem času telo dobi nazaj vse do zadnje krvničke.

Število prostovoljnih krvodajalcev pri nas v Sloveniji in Jugoslaviji stalno narašča, še vedno pa zaostajamo za deželami, kjer je vsak deseti prebivalec krvodajalec. Na Jesenicah sicer nismo med najslabšimi, vendar pa komaj vsak enainvajseti prebivalec daje kri, čeprav so potrebe mnogo večje in vsak dan tudi naraščajo, misliti pa moramo tudi na naraščajo stanja, kot so različne naravne in druge katastrofe. Zato je prav gotovo eno najbolj plemenitih človekovih dejanj, če človek prostovoljno da svojo kri za reševanje drugih življenj. Zato bi vsi, ki imajo različne, največkrat neutemeljene pomisleke, morali kdaj pomisliti tudi nase ali na svoje najbližje — morda bo kateremu od njih že jutri kri reševala življenje ali zdravje.

Krvodajalec

SEJA DELAVSKEGA SVETA ŽELEZARNE

V dvorani samoupravljalcev je 20. avgusta potekala prva seja delavskega sveta Železarnje. Datum seje ni bil izbran naključno. Pred petintridesetimi leti je namreč na ta dan takratni predsednik sveta za strojegradnjo minister Franc Leskošek-Luka ob navzočnosti predsednika vlade LRS Miha Marinka, predsednika zveze sindikatov Djura Salaja, predsednika glavnega odbora zveze sindikatov Slovenije Janka Rudolfa in drugih predstavnikov oblasti in podjetij slovesno predal ključje podjetja namestniku predsednika delavskega sveta Železarnje Sreču Jagodicu.

Ta dan je ostal zapisan v zgodovini jeseniške železarnje in je pomenil začetek razvoja socialističnega samoupravljanja v jeseniški železarni. Na slovesnosti, ki se je je udeležila množica železarjev in ostalih občanov, je Janez Mlakar, velik borec za delavske pravice, odkril spominsko ploščo, tovariš Leskošek pa je ob tej priložnosti v spominsko knjigo zapisal naslednje:

»Vas so delavci izvolili v delavski svet. Vam je dalo delavstvo Železarnje veliko zaupanje in s tem ste sprejeli veliko nalogo. Izročam vam ključje velikega podjetja v imenu države.«

Željane oblasti. Odgovorni ste za vse delo v Železarni. Vodite jo po zakonitih predpisih v okviru petletnega gospodarskega plana, po navodilih in smernicah interesov naše socialistične skupnosti. Skrbite za delavce, njihovo delo, življenje, njihove družine. Dvigajte kulturno in politično zavest, vodite pravilno gospodarsko politiko. Učite se in učite druge. Partija in oblast vam bo pomagala. Čuvajte tovarno, ki je skupna last in se zavedajte, da sovražnik bedi in išče prilike, da bi škodoval. Čestitam vam k velikemu prazniku in želim veliko uspeha.«

Kratek oris zgodovine tega dne je predsednik delavskega sveta končal s mislijo, da je sporočilo tovariša Leskoškega aktualno še danes. Vsi si namreč želimo hitrejšega napredka na vseh področjih našega dela in življenja, vendar bi za to potrebovali več poguma in odločnosti pri oblikovanju sklepov na vseh ravneh odločanja. Prepričan je, da smo sposobni izpeljati tudi najzahtevnejše naloge, vendar storimo to že danes, da bo naš jutri boljši in srečnejši.

V nadaljevanju seje so delegati obravnavali posamezne točke dnevnega reda.

Poročilo o izvajanju sklepov prejšnje seje je podal predsednik poslovnega odbora, delegati pa so ugotovili, da so izvršeni. Sprejeli so poročilo volilne komisije Železarnje o izidu ponovnih volitev v temeljni organizaciji Jeklarne za člana v odboru samoupravnih delavske kontrole Železarnje in odboru posebne finančne službe. Predlagana kandidata sta dobila potrebno večino glasov delavcev te temeljne organizacije.

Kot vedno je tudi tokrat delavski svet obravnaval poročilo o gradnji jeklarne 2 in ugotovil, da posamezna dela ne potekajo v dogovorjenih rokih, med njimi tudi tista, ki sta jih prevzeli delovni organizaciji Rudis Inženiring in Gradis. Sklenili so, da bodo delavskima svetoma obeh delovnih organizacij posredovali opozorilo z zahtevo, da se tudi po tej poti zagotovi prioritarno izvajanje del. Sprejeli so predlog sektorja za ekonomiko in organizacijo, da se od 1. avgusta dalje uporablja popoldanski dodatek tudi za nujna neodložljiva dela v popoldanskem času, ure, ki jih bo posameznik opravil, pa se priznajo kot »proste ure«.

Vodja oddelka za študij dela in časa je delegate seznanil s poročilom o poteku izdelave razvida del in nalog. Ugotovili so, da bo do sredine septembra končano usklajevanje v temeljnih organizacijah in delovnih skupnostih, potem pa bo komisija takoj pričela z usklajevanjem razvida celotne Železarnje.

Ze na prejšnji seji je delavski svet sprejel pobudo delavskega sveta delovne skupnosti za komercialne in finančne zadeve za poenostavitev knjigovodstva, na tej seji pa je po dodatni nalogi strokovne službe te delovne skupnosti sprejel sklep, da se pridružuje pobudi Zveze računovodskih in finančnih delavcev Slovenije za poenostavitev računovodske zakonodaje in za prehod na obračunski sistem, ki bo zajemal štiri mesece namesto sedanjih treh.

Kadrovski sektor je pripravil informacijo o predvidenih akcijah za pridobitev delavcev za delo v naši delovni organizaciji. S predvidenimi akcijami se delavski svet strinja, vendar bo treba za izboljšanje strukture in zagotovitev zadostnega števila kadrov dosledno izpeljati vse akcije oziroma ukrepe, sicer zastavljenih ciljev na tem področju ne bomo dosegli.

Delavski svet je sprejel tudi poročilo o pregledu potreb in virov kadrov za jeklarne 2, ki ga je prav tako pripravil kadrovski sektor. Ta kadrovski projekt bo uspešno realizi-

ran le, če bodo akcije za pridobivanje in usposabljanje kadrov pravočasno izpeljane, saj bomo že v prehodnem obdobju (pred pričetkom poskusnega obratovanja jeklarne 2 in ustavitvijo starih obratov) potrebovali določeno število kadrov. Ker je glavni vir kadrov za novo jeklarne predvsem v obratih, ki se bodo postopoma ustavljali šele po uspešnem obratovanju jeklarne 2, morajo strokovne službe izdelati natančen terminski program ustavitve, ki bo vezan tako na tehnično-tehnološko kot tudi kadrovske podatke. Zadolžili so kadrovske sektor, naj preveri podatke o možnostih prerazporeditev, saj so nekateri (na primer za vzdrževalce) narejene že leta 1980.

Pri tej točki dnevnega reda so v razpravi sodelovali delegati TOZD Valjarna bluming-štel, Hladna valjarna Bela, Vzdrževanje in delovne skupnosti KSI.

V Železarni smo mesec dni razpravljali o doseženih poslovnih rezultatih posameznih temeljnih organizacij in delovnih skupnosti ter delovne organizacije. Delegati so to razpravo zaključili in sprejeli ustrezne sklepe. Uvodno obrazložitev poslovnih rezultatov je podal vodja finančno-računovodskega sektorja. Delavski svet je ugotovil, da so vse temeljne organizacije in delovne skupnosti poslovno poročilo obravnavale in sprejele. Obravnaval ga je tudi odbor za gospodarstvo pri delavskem svetu Železarnje in uskladi priporočila iz poprejšnje obravnave. Delavski svet je na predlog odbora za gospodarstvo sprejel dve pobudi iz poprejšnje obravnave:

- strokovna služba naj preveri možnost nabave lastnega kombija za TOZD Elektrode za prevoze manjših količin končnih izdelkov,
- pomanjkanje delavcev v polnih mesecih naj se obravnava kot izjemna okoliščina in se zato uvede delo prek polnega delovnega časa v skladu s 94., 95. in 96. členom pravilnika o delovnih razmerjih.

Delavski svet je poslovno poročilo delovne organizacije za prvo polletje sprejel. Delegati o njem niso razpravljali.

V mesecu juliju in prvi polovici avgusta je potekala razprava tudi o smernicah in elementih za pripravo srednjeročnega plana delovne organizacije za obdobje 1988 do 1990. Priporočila je imelo sedem temeljnih organizacij in dve delovni skupnosti, ki jih je komisija za pripravo srednjeročnega plana Železarnje proučila. Nekaj priporočil bo komisija upoštevala pri pripravi temeljev plana,

(Nadaljevanje na 2. strani)

Obglavljanje gredic (foto: B. Grce)

OMEJITVENI FAKTORJI RAZVOJA V OBČINI JESENICE

Omejitvenih faktorjev razvoja je kar precej, vendar pa se bomo v tem sestavku omejili le na najpomembnejše, ki izvirajo iz vodenja napačne razvojne strategije v preteklem obdobju.

Enostranska struktura gospodarstva v občini predstavlja slabost, saj konjunkturna in dekonjunkturna gibanja (nihanja) v dominantni panogi vplivajo v veliki meri na skupen rezultat gospodarjenja v občini. Hočem reči, da ni protiteži, torej da ni v zadostni meri razvita nobena druga dejavnost (panoga), ki bi v časih dekonjunktne črne metalurgije ublažila izpad neto poslovnega rezultata, s čimer bi dosegli bolj enakomerno gospodarsko rast. Ta je bila doslej ciklična, v skladu s nihanji poslovnih rezultatov Železarnje Jesenice. Zato si je treba prizadevati za spremembo gospodarske strukture s ciljem, doseči čim večjo heterogenost (za dosego tega cilja si sicer prizadevamo že več let, vendar z malo uspeha — proces teče prepočasi). Kot primer navajam strukturo gospodarstva v občini Radovljica, ki je precej heterogena, sestavljajo pa jo predvsem manjše OZD, od katerih so nekatere celo zelo uspešne.

Kapitalno intenzivna proizvodnja, kot najmanj prilagodljiva hitrim spremembam, obsega približno 73 % delež v industriji (brez energetike). Delež se bo v naslednjem petletnem obdobju še povečal, hkrati pa se bo povečal še sedaj izraziti monostrukturni karakter industrije, ki temelji na črni metalurgiji. Razvojno intenzivna in tehnološko zahtevna proizvodnja (strojgradnja) obsega le slabe 4 %, vendar pa se je treba zavedati, da gre zgolj za deklarativnost te opredelitve — dejansko obstoječe kapacitete niso niti razvojno intenzivne niti tehnološko zahtevne; razvoj pa bi bilo potrebno graditi ravno v tej smeri.

Stopnja odpisanosti osnovnih sredstev in opreme v gospodarstvu je precej (nadpovprečno) visoka (podatek za leto 1981 — Jesenice 60,5 in 79,6 %, SRS 49,7 in 68,9 %). Še višja je v industriji, ki je udeležena v poprečju s 65 % v družbenem proizvodni gospodarstva občine. Položaj se bo

precej izboljšal šele v naslednjem srednjeročnem obdobju z dograditvijo nove jeklarne.

Dosedanja naravnost v ekstenzivni koncept razvoja predstavlja veliko oviro, saj se mora proces prestrukturiranja začeti najprej v glavi ljudi in šele nato v praksi. Kaže, da še danes niso vsi povsem prepričani, da bi morali ne šele sedaj, temveč že pred leti preiti na koncept intenzivnega razvoja (kar seveda zahteva najprej pametne ideje, nato pa še ljudi, ki so te ideje zmožni realizirati; za dosego tega cilja je seveda potrebna krepko drugačna kvalifikacijska struktura zaposlenih od te, ki jo imamo sedaj v občini, nadalje drugačen odnos do dela in pa seveda tudi sredstva), ali z drugimi besedami, da bi morali investirati ne predvsem v povečanje kvantitete proizvodnje, temveč v povečanje njene kvalitete. Posledice vodenja napačne politike na tem področju v povojnem obdobju so vidne in boleče, probleme, ki so na ta način nastali (jih je cela paleta), pa bomo morali reševati tudi v

(Nadaljevanje na 6. strani)

PLAN ODPREME DOSEGLE ŽE ŠTIRI TOZD

Do 26. avgusta smo po podatkih statistične službe izdelali 94.202 toni skupne proizvodnje in tako izpolnili 93,6 % operativnega programa. Operativni program do sedaj izpolnjujeta le dve temeljni organizaciji: Livarna (114,7 %) in Valjarna žice (105,4 %).

V TOZD Plavž so izdelali 11.939 toni groblja ter izpolnili družbeni plan in operativni program 90,6 %.

V TOZD Jeklarne so vili 30.121 ton jekla, kar je 93,4 % družbenega plana in enakega operativnega programa.

V 19 dneh smo prodali 24.663 ton končnih izdelkov in storitev, kar je 96,1 % nekoliko znižanega operativnega programa. Da bi dosegli planirano odpremo, so v nekaterih TOZD odpremljali tudi na prosto soboto. Plan odpreme so dosegli štiri TOZD, in sicer: Valjarna žice (168,3 %), Hladna valjarna Bela (107,2 %), Vratni podboji (156,1 %) in Jeklovlek (106,1 %).

STROŠKI V JULIJU

V mesecu juliju smo prodali 23.365 ton izdelkov osnovne dejavnosti in opravili 3.282 ton storitev prevallanja. V tem mesecu sta pozitivno vplivali na poslovni rezultat razlika med prodajno in obračunsko lastno ceno prodanih izdelkov skupaj s storitvami prevallanja in interno realizacijo ter proizvodni stroški temeljnih organizacij, ki so bili nižji od načrtovanih. Negativni vpliv pa so imeli materialni stroški za ustvarjanje skupnega prihodka, vkalkulirani del dohodka, odstopanje cen v porabi R-3 in lastni porabi, razlika med domačo in izvozno ceno, posebni stroški izvoza ter ostali stroški, ki se poračunavajo iz skupnega prihodka.

Poleg omenjenih kategorij stroškov so morale temeljne organizacije pokriti še obveznosti do splošne in skupne porabe (v ceni izdelkov niso vkalkulirane), pogodbeno in ostale zakonske obveznosti ter razliko med vkalkuliranimi in izplačanimi osebnimi dohodki.

Rezultat poslovanja Železarne Jesenice v juliju je bil negativen, zato izguba po fakturirani realizaciji znaša po sedmih mesecih 132,8 milijona dinarjev, po plačani realizaciji pa 242,5 milijona dinarjev.

Temeljne organizacije so v juliju dosegle za 160 milijonov dinarjev nižje stroške od načrtovanih. Stroški obračunske lastne cene so bili nižji od načrtovanih za 385 milijonov dinarjev, materialni stroški za ustvarjanje skupnega prihodka so bili višji za 62 milijonov dinarjev, vkalkulirani del dohodka pa za 163 milijonov dinarjev.

Kot smo že omenili, so bili stroški obračunske lastne cene nižji od načrtovanih za 385 milijonov dinarjev. Od tega so bili stroški vložka nižji za 309 milijonov dinarjev, stroški predelave pa za 76 milijonov dinarjev.

V stroške vložka so vključeni višji oz. nižji stroški od načrtovanih za: dosežene izpene, dobropise za odpadke, večjo oz. manjšo porabo vložnega materiala, boljši oz. slabši asorti-

ment vložka in proizvodnje, stroški internih reklamacij, zalog nedovršene proizvodnje ter tisti stroški, ki nastanejo zaradi razlike med nabavno vrednostjo tujega vložka ter plansko ceno domačega vložka, pa tudi stroški zaradi dodatne predelave tega vložka.

V stroške predelave so vključeni stroški, ki so fiksnega značaja (amortizacija, investicijsko vzdrževanje) in so odvisni od doseganja načrtovane proizvodnje ter stroški porabljenega materiala v okviru tekočega vzdrževanja.

Največje znižanje planiranih stroškov obračunske lastne cene so dosegle TOZD Jeklarna, Valjarna žice in profilov, Hladna valjarna Bela, Hladna valjarna Jesenice in Energetika.

Na ravni Železarne smo zaradi slabše doseženega izplena od načrtovanega dosegli za 46 milijonov dinarjev višje stroške. Največje zvišanje teh stroškov je imela TOZD Valjarna bluming-štel in vrednosti 48 milijonov dinarjev zaradi nedoseženega planiranega izplena na bluming-ter preklasifikacij. (Krivda TOZD Jeklarna v vrednosti 48 milijonov dinarjev.)

Tudi v TOZD HV Bela so zaradi slabše doseženega izplena imeli za 21 milijonov dinarjev višje stroške

(slabše dosežen izplen pri storitvah prevallanja), v TOZD Jeklarkle pa so dosegli za 13 milijonov dinarjev višje stroške te vrste.

Slabše doseženi dobropisi za odpadke so stroške vložka zvišali za 20 milijonov dinarjev. Največje zvišanje stroškov sta dosegli TOZD Jeklarna in Valjarna bluming-štel.

Zaradi manjše porabe vložka, spremembe asortimenta vložka ter doseženega kvalitetejšega asortimenta proizvodnje od predvidenega smo dosegli za 215 milijonov dinarjev nižje stroške od načrtovanih. Največje znižanje so dosegli v TOZD Jeklarna v vrednosti 218 milijonov dinarjev ter v TOZD Valjarna žice in profilov v vrednosti 47 milijonov dinarjev (nižje cene gredic s kontiliva).

Zaradi nižjih cen nabavljenih TVT je TOZD HV Jesenice dosegla za 33 milijonov dinarjev nižje stroške vložka, TOZD Žičarna pa za 6 milijonov dinarjev (nižja cena nabavljene žice).

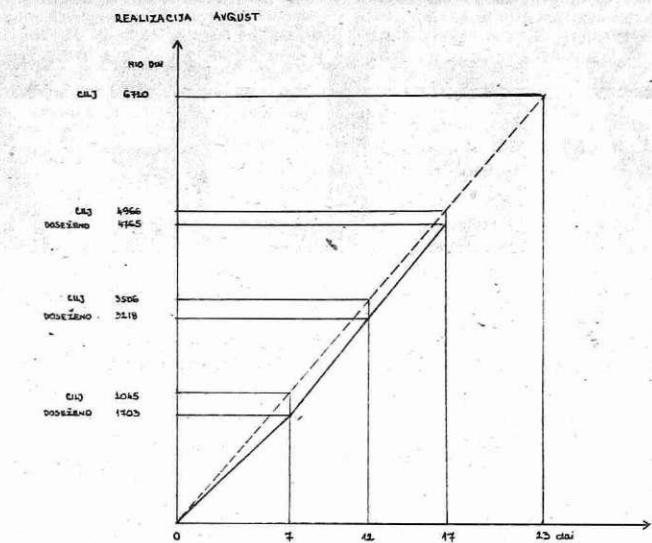
Spremembe v zalozah nedokončane proizvodnje in ostalo so stroške vložka znižale za 99 milijonov dinarjev. Na znižanje teh stroškov je vplivalo predvsem povečanje zaloz nedokončane proizvodnje v TOZD HV Bela.

Največje znižanje stroškov predelave so dosegli v TOZD HV Bela in Energetika (manjša poraba). Višje stroške predelave pa so dosegli v TOZD Elektrode (obračunana licenca, večja poraba) in Jeklarna (SM jeklarna).

Zalozge nedokončane proizvodnje, polizdelkov in zalozge končnih izdelkov so se v primerjavi s stanjem na začetku meseca julija povečale za 3.357 ton.

Irena Cepič

DOSEGANJE SKUPNEGA CILJA POSLOVANJA

V sedemnajstih dneh meseca avgusta smo dosegli 4765 mio din realizacije ali 280 mio din dnevno — torej dosegamo 96 % cilja za sedemnajst odpremnih dni.

Pred seboj imamo še sedem dni meseca avgusta in eno prosto soboto — upajmo, da bomo svoj cilj dosegli.

Oddelek za nagrajevanje

POGLED V SOSEDOV LONEC

Eno od temeljnih načel našega družbenopolitičnega sistema je javnost dela različnih funkcionarjev, vodilnih in vodstvenih delavcev. Javnost dela se kajpak nanaša predvsem na njihovo delo in odgovornost, vendar nas v zadnjem času bolj kot to zanimajo njihove plačilne kuverte. Delavci leške Verige, ki so vzroji zaradi julijskih osebnih dohodkov radovljiških funkcionarjev, so povzročili pravi vihar zanimanja za funkcionarske plače tudi v naši železarni. Splošnim žalostinkam nad nenehnim padanjem realnega življenjskega standarda se je v samoupravnih delovnih skupinah RTA 3 in RTA 4 pridružilo tudi konkretno vprašanje o konkretnih funkcionarskih dohodkih (osebnih) v jeseniški občini.

Odgovor na vprašanje teh dveh samoupravnih skupin je posredovala občinska komisija (za spremljanje izvajanja družbenega dogovora o skupnih osnovah in merilih za oblikovanje in delitev sredstev za osebne dohodke funkcionarjev) našemu sindikatu, vendar delavci SDS RTA 4 in 5 z obširnimi in natančnim odgovorom, ki pa žal ne vsebuje tudi čisto konkretnih podatkov, nista bili zadovoljni. Zato smo sklenili njim in vsem drugim, ki jih to zanima, posredovati te podatke preko našega glasila. Podatki o osebnih dohodkih funkcionarjev sami po sebi ne povedo kaj dosti, zato smo jih primerjali z osebnimi dohodki naših poslovnih organov. Preden pa spregovorimo v suhem jeziku števil, še nekaj pojasnil o izračunavanju funkcionarskih plač.

Osnove za osebne dohodke voljenih in imenovanih funkcionarjev so bile sprejete z družbenim dogovorom leta 1975 in kasneje nekoliko popravljene. Osnove so določene za vso Slovenijo, vendar z majhnimi razlikami glede na rast družbenega proizvoda v posamezni občini. Tako ima najbolje plačan funkcionar (občinski) v Sloveniji 800 točk, na Jesenicah pa le 780. Ker pa so do letošnjega leta osebni dohodki funkcionarjev zaostajali za rastjo osebnih dohodkov v gospodarstvu, je prihajalo do velikih razlik, prav tako pa je bila neusklajena rast osebnih dohodkov v državni upravi in v družbenopolitičnih organizacijah. V letošnjem letu je bil sprejet nov družbeni dogovor, ki določa nove osnove za funkcionarske plače in obenem enako vrednost točke za državno upravo in vodstva družbenopolitičnih organizacij, hkrati pa omogoča skladno rast osebnih dohodkov v gospodarstvu in negospodarstvu. Če torej poznamo število točk za posamezne

funkcije in vrednost točke, si lahko kar sami izračunamo osebni dohodek posameznega funkcionarja, vendar še vedno ne bomo dobili prave številke, saj moramo upoštevati tudi minulo delo, ki nanese še nekaj dodatnih odstotkov. To je tudi vzrok nezadovoljstva z odgovorom SDS RTA 4 in 5, saj niso dobili konkretnih števil.

In zdaj k slednjim. Navedene številke pomenijo poprečni neto osebni dohodek v prvem polletju letošnjega leta z vsemi poračuni, regresi, honorarji, nadomestili itd. Ugotovimo lahko, da so podobne funkcije približno enako vrednotene tako v gospodarstvu kot v državni upravi in v družbenopolitičnih organizacijah, le predsednik IO KO ZS in sekretar mladine v Železarni krepko zaostajata za poklicnimi kolegi na občinskem nivoju.

Podatke so nam posredovali sekretar SOB Jesenice, računovodstvo osebnega dohodka v Železarni in posamezni funkcionarji.

Borut GRCE

PREGLED POPREČNIH NETO OSEBNIH DOHODKOV V PRVEM POLLETJU 1985

I. SKUPŠČINA OBČINE JESENICE	
predsednik	105.614.—
predsednik IS	109.599.—
II. DRUŽBENOPOLITIČNE ORGANIZACIJE	
Sindikat	99.215.—
SZDL	100.497.—
OK ZKS	112.385.—
OK ZSMS preds.	69.352.—
sekr.	54.227.—
III. ŽELEZARNA JESENICE	
predsednik PO	112.765.—
člani PO	od 89.073.— do 95.794.—
predsednik ZS	73.196.—
sekretar ZSM	45.160.—

RAZPIS ZA ŽERJAVOVODSKI TEČAJ

V jesenskem času bomo organizirali ŽERJAVOVODSKI TEČAJ za delavce TOZD in del. skup. Železarne Jesenice. Pogoji za vpis so naslednji:

- kandidati morajo
- biti vsaj eno leto zaposleni v Železarni Jesenice,
- imeti najmanj šest razredov osnovne šole,
- imeti odslužen vojaški rok,
- izpolnjevati psihofizične zahteve.

Kandidati dobijo obrazce (prijave) pri personalnih delavkah TOZD in delovnih skupnosti. Obrazce pravilno in čitljivo izpolnijo in jih nato vrnejo personalnim delavkam do 13. septembra.

Prosimo, da kandidati upoštevajo navedeni rok, ker poznejših prijav zaradi organiziranih zdravniških in psiholoških pregledov ne moremo upoštevati.

KADROVSKI SEKTOR

OBVESTILO

Na osnovi sklepa odbora za delovna razmerja TOZD Vzdrževanje z dne 22. avgusta zbiramo informativne prijave kandidatov za delo v jeklarni 2.

V pošte pridejo kandidati z dokončano IV. stopnjo izobraževanja (poklicna šola) smer ključavničar, električar in vodovodni instalater. Dela na področju vzdrževanja jeklarni 2 bodo potekala v sistemu 4+1. Posebne prijavnice, ki jih dobite v sprejemni pisarni kadrovskega sektorja ter na vseh področjih vodstvih vzdrževanja, pošljite najkasneje do 8. septembra na kadrovske sektor, C. železarjev 8 (soba 14).

ZVIŠANJE — ZNIŽANJE PLANIRANIH STROŠKOV (v 000 din)

	Julij				Januar—Julij			
	Odstop od obračunske lastne cene	Mat. stroški za ust. SP	Vkalk. del dohodka	SKUPAJ	Odstop od obračunske lastne cene	Mat. stroški za ust. SP	Vkalk. del dohodka	SKUPAJ
Plavž	- 1.693	6.829	5.712	10.848	- 136.299	67.514	- 5.444	- 74.229
Jeklarna	- 155.237	21.591	21.525	- 112.121	- 883.566	228.189	- 20.051	- 675.428
Livarna	- 10.892	1.009	3.087	- 6.797	- 52.343	- 1.306	3.394	- 50.255
Valj. bluming-štel	- 37.101	3.066	13.353	- 20.682	- 36.979	31.392	19.179	- 87.550
Valj. žice in profilov	- 40.252	13.959	4.526	- 22.767	- 493.428	9.109	4.066	- 480.253
Valj. debele pločevine	- 11.274	1.072	7.184	- 19.530	- 17.164	18.025	10.851	- 46.040
HV Bela	- 59.987	100	9.037	- 50.850	- 519.371	71.140	- 352	- 448.583
HV Jesenice	- 47.741	3.153	6.441	- 38.147	- 284.083	9.304	10.628	- 264.151
Žičarna	- 22.857	1.231	6.874	- 14.752	- 68.507	1.004	9.557	- 57.946
Profilarna	- 237	6.844	1.577	- 8.184	- 32.250	10.524	- 1.095	- 22.821
Vratni podboji	- 9.104	495	1.875	- 6.734	- 10.782	1.181	2.272	- 7.329
Jeklarkle	- 1.169	1.004	5.372	- 5.207	- 59.564	34.535	893	- 24.136
Elektrode	47.281	3.598	4.528	55.407	86.018	19.200	- 4.675	100.543
Žebeljarna	4.314	6.485	1.921	12.720	3.481	10.580	2.127	16.188
Strojne delavnice	- 4.767	2.979	9.181	- 7.393	- 45.198	- 258	4.113	- 41.343
Remontne delavnice	- 4.939	65	17.260	12.386	- 38.765	- 439	19.453	- 19.751
Vzdrževanje	- 154	- 402	22.925	- 22.369	- 1.112	- 3.946	35.748	30.690
Energetika	- 42.840	797	8.646	- 33.397	- 284.271	2.486	5.327	- 276.458
Transport	- 8.984	471	11.406	1.951	- 52.069	1.363	6.978	- 43.728
SKUPAJ ŽELEZARNA	- 385.085	62.403	162.430	- 160.252	- 2.817.966	509.597	102.069	- 2.205.400

SEJA DELAVSKEGA SVETA ŽELEZARNE

(Nadaljevanje s 1. strani)

za tiste, ki jih ne more upoštevati, pa je pripravila pojasnila. Delavski svet je ugotovil, da so predlagane smernice in elemente sprejele vse temeljne organizacije in delovne skupnosti.

Predsednik poslovnega odbora je nato spregovoril o pripravah za novo organiziranost Železarne in analizi problemov s programom ukrepov za povečanje uspešnosti poslovanja naše delovne organizacije.

Analizo je izdelal Zavod za organizacijo poslovanja Ljubljana. Delavski svet je analizo sprejel z nekaj pripombami in ugotovil, da se program ukrepov za povečanje uspešnosti poslovanja, ki ga je pripravil omenjeni zavod, pokriva z našim programom za odpravo motenj v poslovanju.

Predlog nove organizacije Železarne pripravlja Zavod za produktivnost dela SRS skupaj s sodelavci Železarne. Delavski svet je program aktivnosti sprejel, za izdelavo projektnih nalog »Organiziranost delovne organizacije Železarne Jesenice« je imenoval posebno komisijo, ki jo sestavljajo: Boris Bregant, Božidar Bartelj, Albina Tušar, Marin Gabrovšek, Jelka Vidali, Janez Biček, Aleksander Mandeljš, Bogdan Ravnik, Valentin Markež, Edo Kavčič, Zvone Miklič, Oton Pestotnik in Martin Šketa. Komisija bo usmerjala delo na projektni nalogi in se opredeljevala do predlaganih strokovnih rešitev.

Delegati so obravnavali tudi samoupravni sporazum o medsebojnem sodelovanju, pravicah in obveznostih med Hokejskim klubom Jesenice in Železarno Jesenice. S tem sporazumom delavci Železarne zagotavljajo propagiranje svojega imena in firme doma in izven meja, omogočajo razvoj hokeja kot vrhunškega

športa, opredeljenega kot prioriteto telesnokulturno dejavnost v naši občini. Sporazum omogoča tudi sodelovanje na podlagi pravic in obveznosti, ki ustvarjajo tesno povezanost med delavci Železarne in člani HK Jesenice, vpogled in vpliv na upravljanje kluba, nadzor in zahtevo, da se športniki navajajo na odnose, ki jih čakajo v proizvodnem delu po končanem tekmovalnem delu po navedenih ciljih bo Železarna s sklepom te seje prevzela pokroviteljstvo nad omenjenim hokejskim klubom. Delavski svet je omenjeni sporazum sprejel, podpisala pa ga bosta predsednik delavskega sveta Železarne in predsednik HK Jesenice. Železarna bo v upravni odbor kluba imenovala svojega člana, ki bo lahko vplival na upravljanje in politiko kluba ter imel pregled nad koriščenjem sredstev.

Pravilnik o varstvu pred požarom je bilo potrebno uskladiti s spremembami in dopolnitvami zakona o varstvu pred požarom. Delegati na predlagane spremembe niso imeli pripomb in so jih potrdili.

Sodelavcu iz temeljne organizacije Strojne delavnice so za hitro in učinkovito rešitev odvijanja električnega kabla pri bremenskem magnetu odobrili enkratno nagrado.

Izvršni odbor konference osnovnih organizacij sindikata je pripravil tri predloge za imenovanja. Delavski svet je imenoval odbor za uresničevanje zakona o združenem delu v sestavi: Milan Gantar, Alojz Markelj, Ivan Molan, Jakob Šranc, Dušan Prešeren, Bogomir Rozman, Vanda Eniko, Zlatko Novak, Mirko Zupan, Peter Kisič, Ivo Voh, Danica Koren, Mojca Polc, Janez Kramar, Oto Kelih, Anton Rebolj, Nataša Mežik, Stevo Ščavničar, Vesna Janč, Brigita Džamastagič, Zvone Miklič, Zvone Kovačič, Oton Pestotnik in Edo Kavčič.

Imenoval je tudi razpisno komisijo za imenovanje vodij sektorja za

ekonomiko in organizacijo ter sektorja novogradnje v sestavi: Danilo Svetlin, Oto Kelih, Marjan Pintar, Anton Avbar in Igor Logar ter delegata v svetu Centra srednjega usmerjenega izobraževanja Jesenice, in sicer Draga Šorla in Antona Štebljaja.

Delavski svet se je seznanil tudi z dopisom Gospodarske zbornice Slovenije vsem samoupravnim organom in vodstvom delovnih organizacij, ki imajo slabše kazalce uspešnosti poslovanja. Ugotovil je, da so v Železarni Jesenice samoupravni organi že sprejeli program ukrepov za odpravo motenj v poslovanju delovne organizacije, njihovo izvajanje pa sproti spremljajo in po potrebi sprejemajo še dodatne ukrepe.

Zaradi velike odsotnosti je v avgustu ogrožena redna odprema naših izdelkov. Da bi dosegli cilj 6,72 milijarde din fakturirane realizacije, je delavski svet predlagal posebno stimulacijo za vse tiste delavce, ki bodo pripravili opravi dodatne dneve po posebnem programu temeljnih organizacij. O tem smo vsi delavci Železarne dobili posebno informacijo.

Delegat iz temeljne organizacije Valjarna bluming-štel je opozoril, da v hali adjustaže bluminga zatrpnost z materialom onemogoča varno delo, zato naj poslovodni odbor in ustrezne strokovne službe pripravijo rešitev tega problema. Pospešiti pa je treba tudi gradnjo podaljške hale adjustaže bluminga, kar bo delno rešilo prostorsko stisko. Delavski svet je pobudo delegata sprejel.

Udeležba na seji je bila precej slabša, saj se je ni udeležilo kar 27 delegatov (od skupaj 72). Delavski svet je zato sklenil, naj CPSI vsem delegatom, ki se niso udeležili seje, pošlje pisna opozorila, naj se seji redno udeležujejo in zagotovijo udeležbo vsaj enega delegata iz posamezne temeljne organizacije oziroma delovne skupnosti.

CPSI — Z. V.

3. SEJA ODBORA ZA KADRE IN DRUŽBENI STANDARD

V sredo, 21. avgusta, so se na redni seji sestali člani odbora za kadre in družbeni standard pri delavskem svetu Železarne Jesenice. Pregled izvajanja sklepov je pokazal, da jih precej ni bilo izvršenih:

— v pripravi je sklep, s katerim je odbor zadolžil TOZD Družbena prehrana, da preveri možnosti o delnem lastnem prispevku za malico;

— neizvršen je ostal sklep, s katerim so zadolžili kadrovske sektor, da pripravi analizo, iz katere bo razvidno mnenje delavcev o spremembi nujenja obrokov v poletnem obdobju. Iz pojasnila kadrovskega sektorja so ugotovili, da iz objektivnih razlogov analize ni bilo mogoče opraviti, zato so sklep razveljavili;

— ker na področju kadrovske in prostorske problematike v TOZD Družbena prehrana ni prišlo do izboljšanja stanja, bo predsednik odbora o sklepih, ki se nanašajo na omenjeno problematiko, poročal na delavskem svetu Železarne;

— neizvršen je ostal tudi podsklep, s katerim je bila TOZD Družbena prehrana zadolžena, da pripravi analizo o koriščenju toplega obroka delavcev tujih delovnih organizacij v delilnici hrane na Beli in predlog rešitve.

Obravnavali so predlog podelitve štipendij za šolsko leto 1985/86, ki ga je pripravil kadrovskega sektor in sprejeli naslednje sklepe:

1. Za 3-letni program KOVINSKO PREDELOVALNE USMERITVE IN SKRAJŠANI PROGRAM so **odobrili** štipendije: Damjanu ALIBABIČU, Antu BARIŠIČU, Mateju BETONU, Vladu BLAGOJEVIČU, Borutu BRGLEZU, Sandiju BURKELJCU, Elviru CRNKIČU, Amiru ČATAKU, Edinu ČELEBIČU, Andreju ČERINU, Tadeju ČOPU, Dušanu DRAGOSAVCU, Marku DREŠČKU, Suvadu DŽAFIČU, Benjaminu FRANCU, Sebastjanu GASPÉRINU, Lidiji GIRANDON, Primožu GLAVIČU, Nedinu HADŽISULEJMANOVIČU, Marku HAŠIMOVIČU, Velidu HODIČU, Robertu HOMANU, Gordani IGNJATIČU, Zvonku JAKELIČU, Alešu JEKLIČU, Tomu JUGU, Janezu JUSU, Roku KALANU, Petru KAPUSU, Mojci KELVIŠAR, Petru KLOFUTARJU, Karinu KOBENTAR, Tomažu KOBALARJU, Borisu KOSLJU, Meliti KRAJNIK, Matjažu KRISTANU, Draganu KUVEKU, Marku LAHU, Janezu LONČNERJU, Zoranu LOTRIČU, Mateju LUŽNIKU, Suzani MALEK, Viktoriji MARUŠIČ, Tomažu MIKOLIČU, Blažu MLAKARJU, Aljošu MOČNIKU, Ensadu MUJEZINOVIČU, Asmirju MUŠIČU, Miri MANDIČU, Jasminu PAJIČU, Sašu PIKONU, Urošu PIVKU, Gorazdu PODLESNIKU, Alestu RAMIČU, Primožu RAUTERJU, Urošu SMOLEJU, Primožu RAVNIHARJU, Jožetu SODJU, Mateju STARETU, Mateju STRGARJU, Miladinu ŠAKIČU, Igorju ŠMIDU, Nedeljku SMITRANU, Marji ŠOLAJA, Janku ŠRANCU, Tomažu ŠTERKU, Sandiju ŠTULARJU, Ahilu TALIČU, Gorazdu TIŠOVU, Mitju UDIRJU, Gorazdu UDIRJU, Zekiju UZEJROVIČU, Nežki VELJKOVSKI, Boštjanu VOZLJU, Bojanu ZAVERŠNIKU, Borutu ZGAGI, Marku ZUPANU, Toniju BURJU. Štipendije **niso odobrili** mladjenku POPOVIČU, ker ne izpolnjuje zahtevanih pogojev.

FINOMEHANIK (Solski center Iskra Kranj): štipendijo **so odobrili** Draganu CVETANOVIČU.

RTV MEHANIK (Solski center Iskra Kranj): štipendijo **so odobrili** Slobodanu FILIPOVU.

Učencem, ki so zaključili osnovno šolo Polde Stražišar na Jesenicah, so štipendijo odobrili pod pogojem, da dosežejo ustrezen testni rezultat na psihološkem testiranju in zdravniškem pregledu zaradi kasnejše zaposlitve v Železarni. Hkrati so pooblastili kadrovske sektor, da v okviru razpisa s kandidati za štipendijo za 3-letne in skrajšane programe srednjega usmerjenega izobraževanja sklepa pogodbe o štipendiji pod pogojem, da le-ti izpolnjujejo zahtevane pogoje. Kandidatom za štipendijo za 4-letni program kovinarske usmeritve se le-ta odobri pod pogojem, da so 1. letnik končali z najmanj dobrim uspehom in dosegli ustrezen testni rezultat.

2. Za 4-letni program METALURŠKA USMERITEV **so odobrili** štipendije: Elviru HADŽIČU, Metki KELEC, Stanki KELEC, Sašu MARINKOVSKEMU, Mariju TROJARJU, Borutu LOGARJU, Emiru ČATAKU, Milanu NOČU, Tatjani ČEPON, Karolini DESPOTOVSKI, Mileni VERIČ, Senadu KARDASEVIČU, Hamdiji MULAHMETOVIČU, Benjaminu KADIRIČU, Bojanu GASARJU, Sabini KERIČ, Branku SENJORJU, Primožu JERAMU in Rudiju KOMACU. **Pogojno so odobrili** štipendijo še Marku GUZLJU in Enesu CRNOVIČU, če ob polletju do-

sežeta pozitiven učni uspeh in ustrezen testni rezultat. Štipendije **niso odobrili**: Teji PIČMAN, Heleni BOŠNJAK, Anki ČOP, Eriku OMANU in Tanji ALIŠIČ, ker ne izpolnjujejo zahtevanih pogojev.

3. Za 3-letni program ELEKTRO, ENERGETSKA USMERITEV **so odobrili** štipendije: Samirju SULI, Matiju FERJANU, Goranu ANDREJEVIČU in Emilu BLEKIČU. **Pogojno so odobrili** štipendijo Sašu ŠULIGOJU, in sicer pod pogojem, da kadrovskega sektor skupaj s TOZD pripravi mnenje glede poznejše zaposlitve. Štipendije **niso odobrili**: Samirju OMERADJIČU, Romanu TOMAŽIČU, Darji PAZLAR, Darku KOROŠČU in Branku KOŠIRJU, ker ne izpolnjujejo zahtevanih pogojev.

4. Za 4-letni program ELEKTRO, ENERGETSKA USMERITEV **so odobrili** štipendije naslednjim dijakom: Urošu ROTU, Dragu BREGANU, Željku BAŠIČU, Dušku MILAKOVIČU, Gabru KRISTANU in Klemenju KOBALU. **Pogojno so odobrili** štipendijo Janku PIRCU, če se vpiše v 3-letni program elektro-energetske usmeritve.

5. Za 4-letni program ELEKTRO, ENERGETSKA USMERITEV **so odobrili** štipendije: Miru VAREKU, Matjažu SKRJANCU, Andreju BRELIHU, Franju ANDRESU, Damjanu RAZINGERJU, Vinku KUSTERLU, Gabru STARETU, Branku REPINCU, Tomažu KALANU, Darku GREGORI, Samu ŽITNIKU, Igorju ARHU, Miru PODGORŠKU in Andreju ŠIMNICU. Štipendij **niso odobrili**: Alešu ROZMANU, Heleni ABRAMOVIČU, Goranu STEVANOVIČU, Andreju BEZNIKU, Branimiru VIJOL in Mitji PLAHUTU, ker ne izpolnjujejo zahtevanih pogojev.

6. Za KEMIJSKO USMERITEV **so odobrili** štipendije: Marku ROZIČU, Nini HAJNE, Mariji ROBIČ in Karin ZUPANČIČ. **Pogojno so odobrili** štipendijo Tatjani KUNSTELJ, če predloži manjkajočo dokumentacijo in Brigiti PIRC, če opravi psihološki test in doseže ustrezen rezultat. Štipendije **niso odobrili** Heleni ČEPERLIN, ker ne izpolnjuje zahtevanih pogojev.

7. Za 4-letni program NARAVOSLOVNO-MATEMATIČNA USMERITEV **so odobrili** štipendije: Danilu FRLEZU, Tatjani MUHIČ, Andreju BEDENU, Petri ROZMAN, Milanu KUNČIČU, Tamari GUZEJ, Jožetu CERKOVNIKU, Dagmar VERGLES, Tomažu MEDJI, Marjani TRONTELJ, Andreji KLINAR in Petri TESTEN. Štipendij **niso odobrili**: Darji JENKO in Blažu LAVTIČARJU, ker ne izpolnjujeta zahtevanih pogojev. Štipendije za višje letnike **niso bile podeljene**: Valentinu BONČA, Andreju GARTNERJU, Almi KLJUČANIN in Mojci MULEJ.

Nerazpisanih štipendij **niso podelili** za zdravstveno usmeritev — Tanji BUČEK, ekonomsko usmeritev — Idi ZUPAN in za administrativno usmeritev — Nataliji ROGAN, Animariji OMAN in Tatjani JEKLIČ ter jezikovno usmeritev — Marku KOROŠČU.

8. Za FNT METALURGIJA **so odobrili** štipendije: Rupertu CUNDRIČU, Urošu PESTOTNIKU, Romanu ROBIČU, Slavku KANALCU, Manojlu DJURIČU, Andražu ČOPU, Pavlu ZUBRU, Boštjanu NEUMANU, Juriju ŽVANU, Božidarju TERMANU, Milanu KLINARJU, Ferhatu BEŠIČU, Antonu KLEMENCU, Evgenju MORIČU, Matjažu SKUBETU, Matjažu SMAGINU in Marku STRAJNARJU. **Pogojno so odobrili** štipendijo Robertu PREŠERNU in Jasminu PEZIČU s tem, da opravita še psihološke teste in dosežeta ustrezen rezultat. Štipendije **niso odobrili** Karmen MATJAŠIČ, ker ne izpolnjuje zahtevanih pogojev.

9. Za FNT MATEMATIKA **so odobrili** štipendiji Magdi PAPIČ in Darku MULEJU. Marku DOLENSKU štipendijo **niso odobrili**, ker je štipendist Iskre.

10. Za študij na FAKULTETI ZA STROJNISTVO **so odobrili** štipendije: Zoranu BLAGOJEVIČU, Robertu STRANIGU, Borisu VAVTARJU, Sandiju CIZLJU, Metodu SMOLEJU, Barbari MALENŠEK, Zdravku STANOJEVIČU, Ervinu POGAČNIČU, Matru BELETU, Tomažu DOLŽANU in Primožu ŽAGARJU. **Pogojno so odobrili** štipendiji Dominiku ARNEŽU in Mitju LASNIKU, če opravita psihološke teste in dosežeta ustrezen rezultat. Tadeju ČERNE TU, Branku Kokošarju in Mileni LIPOVEC štipendij **niso odobrili**, ker ne izpolnjujejo zahtevanih pogojev.

11. Za študij na FAKULTETI ZA ELEKTROTEHNIKO **so odobrili** štipendiji Damjanu PRISTOVU in Boštjanu RAKOVCU. **Pogojno je bi-**

la štipendija odobrena še Marjani NOVAK, če sama uredi obveznosti do dosedanjega štipenditorja in Roku MEDJA, če predloži manjkajočo dokumentacijo.

12. Za študij na FAKULTETI ZA ELEKTROTEHNIKO IN VŠOD — RAČUNALNIŠTVO **so odobrili** štipendije: Blažu KOKALJ, Matjažu PREZLJU, Irmi SUTLIČ, Karmen BALOH, Jaku VEBRU in Darku STRAŽIŠCARJU. S pogojem, da opravi psihološko testiranje in doseže ustrezen rezultat, **so odobrili** štipendijo Petri OBLAK. Karmen ČEPON, Ireni RIBARIČ, Jasmini KENJAR in Renati ŠIMNIC štipendij **niso odobrili**, ker ne izpolnjujejo zahtevanih pogojev.

13. Za EKONOMSKO FAKULTETO **so odobrili** štipendije: Mileni CUZAR, Miri RIHTARŠIČ, Alenki MERTELJ, Mariji LAH, Klavdiji ZALOKAR, Ivici ZALOKAR, Bojanu MARKUNU, Alenki PODVRATNIK, Tatjani ARIH in Urošu ŽUPANČIČU ter **pogojno** Domnu KORDEŽU, če doseže ustrezen rezultat na psihološkem testiranju. Štipendij **niso odobrili**: Eriki REŽEK, Ireni KOŠIR, Julijani ŠTAMFELJ in Andreji JENKO, ker ne izpolnjujejo zahtevanih pogojev.

14. Za študij na MEDICINSKI FAKULTETI **so odobrili** štipendijo Blanki BERTALANIČ. Ker je bila za navedeno smer razpisana samo ena štipendija, štipendij **niso odobrili**: Editi ARH, Nataši ŠVENT, Petru NAJĐENOVU in Tatjani HUMAR. Štipendije za višje letnike **niso bile podeljene** (niso bile razpisane): Branki BAŠIČ, Mojci GOLJA, Zvezdani HLEBANJA, Branki PODOBNIK, Valentinu SOJARJU in Igorju ZUPANU.

15. Za študij na PRAVNI FAKULTETI noben kandidat ni ustrezal zahtevanim pogojem, zato so se odločili, da štipendij za navedeno smer za šolsko leto 1985/86 **ne odobrijo**: Alenki RAVNIK, Darji HUDOVERNIK in Barbari LANGUS. Štipendije za višje letnike **niso bile podeljene**: Bojani KLINAR, Andreji OSTERMAN in Andreji MRAKPREZELJ.

16. Razpisano štipendijo za VŠOD — KADROVSKO IZOBRAŽEVALNA SMER so prekvalificirali v štipendijo za izobraževanje ob delu, zato štipendije **niso odobrili**: Darku PAZLARJU, Janiti ERŽEN in Zaju MUSIČU, ker ne izpolnjujejo zahtevanih pogojev.

17. Štipendij, ki niso bile razpisane, odbor **ni odobrili** za: višjo upravno šolo — Nevenki SEVER, za soc.-kadrovske organizacijske smer — Vlasti SKUMAVEC in Martini KLOBUČAR.

Obravnavali so predlog kadrovskega sektorja o stimuliranju kurativnih zdravnikov obratne ambulante Železarne in ugotovili, da za reševanje predloga niso pristojni ter ga odstopili odboru za gospodarstvo pri delavskem svetu Železarne Jesenice.

Sprejeli so **nove cene stanarin v samskih domovih Železarne**, ki bodo veljale od 1. septembra dalje, in sicer:

Samski dom novi blok — dvoposteljna soba 3.000 din
Samski blok Koroška Bela — dvoposteljna soba 2.400 din
Samski dom Sava — dvoposteljna soba 2.400 din
— enoposteljna soba 3.000 din
Samski dom Plavž — dvoposteljna soba 2.400 din
— enoposteljna soba 3.000 din

Od 1. septembra dalje se povečajo stanarine tudi za delavce, ki so obračunani in za zunanje koristnike s 350 din na 420 din dnevno. Predlagali so TOZD Družbena prehrana, naj skupaj z družbenopolitičnimi organizacijami Železarne preveri primerno višino samoudeležbe delavca glede na ekonomsko ceno stanarine v samskih domovih, obenem pa naj izdela tudi primerjavo % deleža med samoudeležbo delavca in s strani kolektiva regresirano stanarino v vseh samskih domovih Železarne v zadnjih nekaj letih.

Obravnavali so vloge iz naslova družbenega standarda, in sicer Zveze kulturnih organizacij Škofja Loka — sklada Staneta Severja, predsedstva KK SZDL in sveta krajevne skupnosti Mirka Roglja-Petka; Alpskega letalskega centra Lesce-Bled, Temeljne organizacije slušno prizadetih iz Kranja, Balinarskega kluba Jesenice, organizacijskega odbora pohoda po poteh partizanskih kurirjev Dvojce-Mojstrana, Gledališča Tone Čufar Jesenice, TOZD Univerzitetne ginekološke klinike iz Ljubljane, Planinske zveze Slovenije in zahvala Strelske družine Triglav Javornik Koroška Bela za finančno pomoč.

Od 15. septembra dalje veljajo no-

ve cene za topli in hladni obrok v kantinah Železarne.

— Cena bona za malico za zunanje koristnike znaša 230 din, vrednost bona za nakup delikatesne malice po lastni izbiri pa je 140 din.

— Za uslužbenice in učence srednjega usmerjenega izobraževanja velja cena bona 178 din, kolikor dovoljuje družbeni dogovor.

— Vrednost bona za delavce Žele-

zarne znaša 140 din za nakup hrane, ki je še v prosti prodaji, nakup ne sme biti manjši do 120 din.

— Od 1. septembra dalje velja vrednost potrdila za nakup svežega mesa, ki ga prejemajo delavci z dietno prehrano, 4.094 dinarjev.

Pod točko razno so zavrnilo vlogo Višje šole za socialne delavce za finančno pomoč.

CPSI — D. B.

OBVESTILA KOLEKTIVU — OBVESTILA KOLEK

RAZPORED DEŽURNIH ŽELEZARNE OD 2. DO 8. SEPTEMBRA

2. septembra, Janko PERNE, vodja invest. razvoja, Jesenice, Titova 20, tel. št. 81-904.
3. septembra, Jernej HOČEVAR, vodja prodaje, Jesenice, Kežarjeva 38, tel. št. 82-118.
4. septembra, Martin ŠKETA, vodja SEO, Bled, Alpska 1, tel. št. 77-130.
5. septembra, Lado ŠKETA, vodja TOZD Plavž, Bled, Alpska 1, tel. št. 77-136.
6. septembra, Jože KOBENTAR, vodja kadrovskega sektorja, Hrušica 19.
7. septembra, Jože ŠLIBAR, vodja TOZD Transport, Jesenice, Cesta 1. maja 58.
8. septembra, Vinko ROTAR, vodja TOZD Remontne delavnice, Jesenice, Cesta talcev 8/a, tel. št. 82-792.
Dežurstvo je vsak delovni dan od 14. do 6. ure zjutraj naslednjega dne, in sicer tako, da je dežurni v tem času dosegljiv doma. Ob sobotah, nedeljah in praznikih traja dežurstvo od 6. ure do 6. ure naslednjega dne.
V času dežurstva mora dežurni opraviti en obhod po Železarni, svoja zapazanja vpisati v dežurno knjigo ter o tem poročati ob predaji dežurstva podpredsedniku poslovnega odbora.

DEŽURNI ZA VZDRŽEVANJE V ŽELEZARNI

DATUM:	DNEVNI:	NOČNI:
PONEDELJEK — 2. 9.	ANTON KAVČIČ	MITJA BENEDIČIČ
TOREK — 3. 9.	MILAN RAVNIK	BORUTO GERČAR
SREDA — 4. 9.	MARJAN TRONTELJ	BORUT CEGNAR
ČETRTEK — 5. 9.	IVAN ŠENVETER	STANE MENCINGER
PETEK — 6. 9.	ZDENKO CUND	JOŽE RAVNIK
SOBOTA — 7. 9.	JOŽE CEJ	ALEŠ ROBIČ
NEDELJA — 8. 9.	BRANE CEPIČ	JANEZ KOVAČ

Telefon dežurnega za vzdrževanje v Železarni je: 3551
vezni telefon je: 2317
Na redne delovne dni dela dnevni dežurni od 14. do 18. ure
nočni pa od 18. do 6. ure
Na proste sobote, nedelje in praznike dela: dnevni dežurni od 6. do 18. ure
nočni pa od 18. do 6. ure
Predaja poslov se izvede na vodstvu TOZD Vzdrževanje, oziroma v sobi dežurnega vzdrževanja.

SLUŽBA OBRATNE AMBULANTE

Od 2. do 7. septembra bodo delale naslednje obratne ambulante:
DOPOLDNE: I. obratna ambulanta — dr. Metod Rešek in II. obratna ambulanta — dr. Alenka Katnik.
POPOLDNE: IV. obratna ambulanta — dr. Ivica Vreš. V soboto, 7. septembra, samo dopoldne: IV. obratna ambulanta — dr. Ivica Vreš.
ZOBNE AMBULANTE
DOPOLDNE: I. zobna ambulanta — v. dent. Viktor Stražišar in III. zobna ambulanta — mag. dr. Bela Gazafi.
Za Vatrostalne: od 9.30 do 10.30.
POPOLDNE: II. zobna ambulanta — dr. Alojz Smolej.
Za borce od 13.30 do 14.30.
V soboto, 7. septembra, samo dopoldne: II. Zobna ambulanta — dr. Alojz Smolej.

DEŽURSTVO V VATROSTALNI

31. avgusta in 1. septembra, Tomaž ZALOKAR, Titova 22, Jesenice, tel. št. 81-213.
Dežurni Vatrostalne je v soboto od 6. do 12. ure v Vatrostalni, tel. št. 81-743, oziroma telefon ŽJ 34-65. V preostalem času do ponedeljka do 6. ure zjutraj je dežurni dosegljiv na domu.

JUBILANTI 50-LETNIKI

V mesecu septembru bodo praznovali petdeset let svojega življenja naslednji sodelavci: Bruno ROT, Jeklarna — 2. septembra; Leopold ŠEMROV, KSI — PGRS — 2. septembra; Miha BALEK, Valjarna bluming-štel — 10. septembra; Janez KAPUS, Transport — 10. septembra in Jože ŠMID, Strojne delavnice — 28. septembra.
Vsem sodelavcem iskreno čestitam!

Na osnovi sklepa odbora za delovna razmerja delovne skupnosti KSI z dne 22. avgusta in v skladu s pravilnikom o delovnih razmerjih

OBJAVLJAMO

prosta dela in naloge na kadrovskem sektorju za določen čas (šest mesecev)

Medicinski tehnik šifra 5430, U-3, 9. ktg. 1 oseba
POGOJI: srednja šola za zdravstvene delavce in eno leto delovnih izkušenj.

Kandidati naj pošljejo prijavnice z dokazili o izpolnjevanju pogojev v roku osmih dni po objavi na kadrovskega sektor Železarne Jesenice, z oznako »za delovno skupnost KSI«.

Prijavnice dobite v sprejemni pisarni kadrovskega sektorja.

Na osnovi sklepa odbora za delovna razmerja TOZD Remontne delavnice z dne 20. avgusta

OBJAVLJAMO

proste delovne naloge
1. **Varilec** — odd. ključavničarjev, šifra 8636, D-3, 9. ktg. 1 oseba
2. **I. Varilec** — mc ntažni oddelek, šifra 8656, D-3, 9. ktg. 1 oseba

POGOJI:

Ad. 1 — poklicna šola ključavničar — varilec in eno leto delovnih izkušenj.

Ad. 2 — poklicna šola ključavničar — varilec in eno leto delovnih izkušenj.

Delo se opravlja v eni izmeni v sistemu 5+2.

Posebne prijavnice z dokazili o izpolnjevanju pogojev oddajte v osmih dneh po objavi na kadrovskega sektor Železarne Jesenice, C. železarjev 8.

Čeprav navadno v poletnih mesecih tudi na področju samoupravnih aktivnosti vlada zatišje, so tokrat samoupravne delovne skupine in delavski sveti obravnavali nekatera ključna in pomembna vprašanja: osnutek dolgoročnega plana občine Jesenice (pripombe in vprašanja delavskih svetov so bila objavljena v prejšnji številki *Železarnja*), dolgoročne planske razvoja SIS, smernice in elemente za pripravo srednjeročnega plana *Železarnje*, poslovno poročilo za prvo polletje ter povečanje ravni osebnega dohodka.

Razen v Valjarni debele pločevine so vsi delavski sveti obravnavali dolgoročni plan razvoja samoupravnih interesnih skupnosti. Pet jih je imelo tudi pripombe, predloge in vprašanja.

V zvezi s prispevnimi stopnjami delavski svet TOZD Valjarna žice in profilov meni, da so prevelike v primerjavi z ostalim gospodarstvom v občini Jesenice. Delavski svet delovne skupnosti KO-FI pa predlaga, da bi za zdravstvo povisali prispevno stopnjo in ne participacijo.

Delavski svet delovne skupnosti E-TKR-NG opozarja, da je razvoj zdravstva v planih nejasno definiran, tako da navedeni osnutek da slutiti, da bo zdravstvena oskrba močno omejena. Meni tudi, da v osnutku ni jasno opredeljena dograditev stavbe ŽIC, zato obstaja možnost, da bo šolanje v občini okrnjeno.

Delavski svet delovne skupnosti KSI je menil, da plan razvoja občine na določenih področjih, npr. kultura in telesna kultura, pomeni celo nazadovanje.

Sektor za ekonomiko in organizacijo je pripravil smernice in elemente za pripravo srednjeročnega plana *Železarnje*, ki predstavljajo konkretnizacijo dolgoročnih ciljev in politike razvoja *Železarnje* do leta 2000 v letih 1986 do 1990. Na osnovi sprejetih smernic (usklajenih tudi z pripombami in predlogi delavskih svetov) bodo pripravljene predloge temeljev plana temeljnih organizacij, ki jih bomo jeseni sprejemali na referendumu. V javni razpravi je imelo na smernice pripombe in predloge sedem temeljnih organizacij in dve delovne skupnosti.

Delavski svet *Jeklarne* je menil, da je potrebno v temeljih plana definirati (po letih) proizvodnjo v obeh obratih. Enako velja tudi za obseg in strukturo kadrov ter medsebojno od-

visnost. Po njihovem mnenju sedanji obseg in kvaliteta kadra ne zagotavlja možnosti normalnega obratovanja in sočasnega prestrukturiranja kadrov.

V TOZD Valjarna bluming-štekel so se v pripombah omejili samo na problematiko svoje temeljne organizacije:

- na štedilnik je treba obnoviti sam štedilnik (vroči navijalci),
- v oddelku bluming-štekel je po dograditvi jeklarne 2 potrebna postavitev nove potisne peči,
- v oddelku bluminga je treba prestaviti linijo pregledovanja, potrebna pa je tudi gradnja povsem nove hale (po dograditvi jeklarne 2),
- v oddelku št. 1 Javornik je vprašljiv že sam obstoj tega oddelka, potrebno pa je tudi ugotoviti, ali ga je sploh smotno vzdrževati in v njem delati,
- v oddelku adjustaže št. 1 Bela je potrebno sedanjo linijo rezanja obnoviti ali pa nabaviti povsem novo,
- Bronx škarje ne delajo tako, kot je treba, zato jih je potrebno obnoviti ali kupiti nove.

Delavski svet *Hladne valjarne* Bela izraža bojazn, da v tako velikem obsegu, kot ga predvidevajo smernice srednjeročnega razvoja *Železarnje*, ne bo mogoče zagotoviti dovolj sredstev. Rekonstrukcija Valjarne bluming-štekel je po mnenju delegatov prepozna. Za izpolnitev planiranih količin mora dovolj vložka odgovarjajoče stroške iti skozi toplo valjarno. Potrebno je tudi maksimalno obratovanje Sendzimir ogrožja, vendar je vse to pogojeno z delom nove jeklarne. Delavski svet *Remontnih delavnic* ima pripombe na srednjeročni razvoj *Železarnje*. Delegati menijo, da bi pod ključne cilje morali vključiti zmanjšanje stroškov poslovanja (zmanjšati stroške transporta

s preusmeritvijo na železniške prevoze, zmanjšati razdrobljenost proizvodnje in vzdrževalne dejavnosti, občutno zmanjšati administracijo in višek kadra preusmeriti v proizvodno dejavnost). Višji in visoko strokovni kader je treba zaposliti pri reševanju proizvodnih problemov in za to uvesti odgovornost, hkrati pa zmanjšati njihovo obremenitev z nepomembnim administriranjem. Usmeritev o angažiranju zunanjih izvajalcev ni ustrezna, morali bi v večji meri vzgajati in ustrezno stimulirati lasten vzdrževalni kader. Inovacij ne smemo prepuščati samo entuzijazmu, ampak bi moral kader z visoko in višjo izobrazbo dobivati stalne naloge (probleme), ki bi jih moral reševati v svojem delovnem času.

Delegati delavskega sveta TOZD *Vzdrževanje* izražajo dvom, da bo poleg gradnje jeklarne 2 mogoče sploh še kaj vlagati v ostale obrate. Bojijo se, da bomo dobili novo jeklaro, obrati za — njo, predvsem valjarne, pa bodo iztrošeni in ne bodo omogočili kvalitetnih izdelkov.

V TOZD *Plavž* so mnenja, da se mora kljub postopnemu ukinjanju plavžev v planu zagotoviti kvaliteten vložek za pripravo vsipa. Zagotovljena naj bo nabava nujnih rezervnih delov za varno delo.

Delavski svet *Hladne valjarne* Jesenice meni, da je bilo v vsem dolgotrajnem delovanju hladne valjarne vanjo malo investirano, medtem ko je sama zelo veliko investirala v ostale obrate in TOZD. Zahtevajo, da se omogoči nadaljni razvoj TOZD.

Delavski svet delovne skupnosti za ekonomiko, tehnično kontrolo, raziskave in novogradnje je sprejel smernice z ugotovitvijo, da bo verjetno težko realizirati predvidene strukturne spremembe pri kadrovanju brez ustreznih zagotovljenih pogojev. Delavski svet delovne skupnosti KSI pa je bil mnenja, da ohranjanje razvoja delavčevega standarda na isti stopnji ni sprejemljivo.

Poslovno poročilo za prvo polletje so sprejele in obravnavale vse temeljne organizacije in delovne skupnosti. Pripombe je imelo sedem temeljnih organizacij in delovna skupnost KSI.

V *Elektrodah* menijo, da je treba preveriti račune storitev prevozev in ugotoviti možnost nabave lastnega kombija za prevoze manjših količin gotovih izdelkov kupcem in za ostale potrebe temeljne organizacije. Opozarjajo tudi kadrovske sektor, da preskrbi ustrezen kader za novo proizvodno linijo aglomeriranih praškov.

Na problem kadrov opozarjajo tudi v *Strojnih delavnicah*. Za nedoseganje plana izdelavnih ur je krivo nedoseganje plana kadra. Njihovi delavci odhajajo v druge TOZD oz. delovne organizacije, kjer je za manj dela boljše zaslužek. V materialni službi je potrebno čimprej zasedi delovne naloge za pripravo in razrez materiala za izdelavo konstrukcij. V zvezi s poračunom OD predlagajo, da bi se morali izplačevati ločeno od mesečnega osebnega dohodka. Sprašujejo tudi, zakaj je njihova temeljna organizacija vedno pod prejemom OD v *Železarni*, saj imajo visoko strukturo kvalificiranega kadra.

Delavski svet TOZD *Remontne delavnice* je sprejel nekaj sklepov obračunavanja delovnih nalogov. Stalež se je v zadnjih dveh letih sicer nekoliko dvignil, vendar precej delavcev dela v zahtevnih pogojih z zdravstveno omejenimi možnostmi. Delavce z omejenimi delovnimi možnostmi je treba reševati v okviru temeljne organizacije. Delavski svet je tudi predlagal, da se samoupravni akti za delitev čistega dohodka za storitvene TOZD prilagodijo novemu zakonu, ki ureja področje ugotavljanja in razporejanja celotnega prihodka in dohodka, tako da bodo omogočili tem TOZD ob dobrem delu dosegati optimalne rezultate.

Zanimiv je predlog oziroma sklep delavskega sveta TOZD *Hladna valjarna Bela*, da se pomanjkanje de-

lavcev v poletnih mesecih opredeli kot izjemna okoliščina in da se uvede delo prek polnega delovnega časa v skladu s 94., 95., in 96. členom pravilnika o delovnih razmerjih.

Tudi v TOZD *Vzdrževanje* menijo, da vzdrževalci pri osebnih dohodkih izgubljajo v primerjavi s proizvodnimi delavci, saj imajo le-ti višje osebne dohodke in to zaradi večjega števila nadur, priznanih ur za manjkačo in boljših premij za doseganje operativnega plana. Status vzdrževalca v delovni organizaciji se bo moral dvigniti, saj je obratovanje naprav odvisno predvsem od dobre vzdrževalca.

Delavski svet TOZD *Valjarna debele pločevine* se ni strinjal s poročilom sektorja TKR, ki v poslovnem poročilu navaja, da se je zaradi nedoslednega, površnega in slabo nadzorovanega dela poslabšala kvaliteta visokotrdnih konstrukcijskih jekel. Njihove analize kažejo drugače.

Delavski svet delovne skupnosti KSI je predlagal, da se v prihodnje v poslovnem poročilu izdatki za reprezentanco prikazujejo ločeno za reprezentanco delovne skupnosti KSI in druge, za katere združujemo sredstva. Delegati so zadovoljni oddelek za nagradjevanje, da poda obrazložitev razmerij kriterijev določanja višine OD delavcev KSI v primerjavi z ostalimi delovnimi skupnostima. Predlagali so tudi, da njihova delegacija za zbor združenega dela opozori ustrezne organe, da je zaradi hitrega menjavanja zakonodaje otežena primerljivost rezultatov gospodarstva med posameznimi poslovnimi obdobji.

CPSI-Ivan Puc

HM, HM ...

Delavce družbene prehrane vznemirjajo stalne pritožbe nad kvaliteto hrane v kantinah. Brez skrbi. Ob taki hrani kmalu ne bomo več toliko pri močeh, da bi se lahko pritoževali nad čemerkoli.

Boter

PREGLED SESTANKOV SDS

Iz TOZD *ŽIČARNA* smo prejeli zapisnike SDS vodstvo TOZD, žičarna I-1, I-2, I-3, II-1, II-2 in II-3, patentirnica 1, 2 in 3, pocinkovalnica, votličarna ter adjustaža (večinoma po dva). SDS vodstvo TOZD v zvezi z dolgoročnim planom razvoja občine meni, da je treba vzporedno s karavanskim predorom graditi tudi obvoznico, kajti drugače bo problematičen prevoz žice iz Valjarne žice na Beli v Žičarno in prevoz delavcev z dela in na delo. Zaradi slabih proizvodnih rezultatov v juniju in juliju ter zaradi kroničnega pomanjkanja žičarjev pa postavlja tudi naslednje zahtevo (sestaneke je bil 31. julija): »Zahtevamo od poslovnega odbora in ustreznih strokovnih služb, da na skupnem sestanku analiziramo nadaljnji proizvodni program oziroma obratovanje TOZD *Žičarna*. Sedanje stanje je nevdružno, zato je potrebno ali pridobiti ustrezen kader ali pa še bolj okrniti že tako zmanjšano proizvodnjo«. V zvezi z reklamacijami pa se je skupina obvezala, da bo realizirala predlagane organizacijske ukrepe oziroma spremembe v pripravi dela, patentirnic in žičarni I, hkrati pa bodo bolj aktivno tudi poskrbeli, da se bodo uresničila stališča, ki so bila zapisana v »Informacijah SDS« z dne 15. julija. SDS žičarna I-1 vprašuje, kdaj se bo izboljšalo stanje s hladilno vodo za vlečne bobne in votlice. V zvezi z reklamacijami so bili pomembno omenjeni delavci, ki so izdelali nekvalitetno žico. SDS žičarna I-2 ugotavlja, da je treba nekaj storiti za pridobitev novih žičarjev. SDS žičarna I-3 se je v razpravi podrobneje dotaknila vzrokov za reklamacije iz poročila o kvalitetni problematiki. Takole pravijo: »Ugotovili smo, da so vzroki za reklamacije znani, vendar nam nikakor ne uspe, da bi jih odpravili. Sklepna ugotovitev SDS za bolj uspešno delo tudi na kvalitetnem področju je, da so potrebne bistvene spremembe že v Valjarni žici pri sortiranju kvalitete in rezanju robatih koncev kolobarjev. Bistveno je potrebno izboljšati pripravo vložka v lužilnici. Izboljšati je potrebno vzdrževanje žičarskih strojev in ostalih naprav, ki so pomembne za predelavo žice in ne nazadnje je potrebno spremeniti mišljenje posameznih žičarjev, da ni vsaka žica, ki se navije na vlečnem bobnu žičarskega stroja, dobra, čeprav so na njej vidne napake, ki so nastale pri vlečenju zaradi nepazljivosti posameznih žičarjev.« Zanimiva je tudi ocena SDS žičarna II-1: »SDS meni, da bi bili rezultati v juniju bolj prav tako dobri, če ne bi bila odsotnost tako velika. Pomanjkanje žičarjev zdaj prihaja do polnega izraza, ko ne moremo oskrbovati z vložkom niti lastnih linij. Težave imajo zato tudi v TOZD *Elektrode* in v *Željarni*. V juliju imamo še večjo odsotnost in bodo rezultati temu primerni. Kako bomo rešili kadrovske probleme ob zagonu novih naprav? Pri reševanju kvalitetne problematike v TOZD *Žičarna* nismo dosegli nobenega napredka. Reklamacij je več in tudi interno blokiranega materiala je še zmeraj preveč. Nujno je treba začeti reševati probleme: od žice, samih valjarne, lužilnice, žarilnice, vzdrževanja in predelave žice. Samo ob boljših pogojih za vlečenje lahko zmanjšamo izmet.« SDS je ena izmed redkih, ki precej (samo)kritično ocenjuje uspešnost poslovanja v prvem polletju: »Proizvodni rezultat za prvo polletje je sicer presežen za 1,17 % kljub pomanjkanju žičarjev in precej zahtevnemu asortimentu. To nam je uspelo predvsem z dodatnim delom v prvih mesecih leta. Finančno gledano je rezultat zadovoljiv, vendar je primerjava z letom 1984 nemogoča, saj smo tudi mi s cenami naših izdelkov stopili v začarani krog inflacije. Izguba v *Železarni* v primerjavi z lanskim ob tem času je majhna, vendar ni odraz boljšega dela. Kako pa bo ob koncu leta, če ne bomo zopet zvišali cen?« Tudi SDS žičarna II-2 ugotavlja, da je bil plan v I. polletju dosežen

predvsem z nadurnim delom. In še ocena te SDS glede kvalitetne problematike: »Kvaliteta naših izdelkov pada. Zato je treba paziti na pripravo vložka že na vходу žice v obdelavo — predelavo. To so lužilnica, žarilnica in pri žicah oziroma predvleklih, kjer je treba gledati, da niso iztrošene votlice, na praške itd. V večini primerov ugotovimo napake šele na končnem izdelku. Ugotovimo pa, da je krivda v predvleklih ali pa napaka lužilca-žarilca. V prihodnje naj ne bo tonaža glavno merilo ampak kvaliteta. Star strojni park je treba počasi odpisati in preiti k modernjši tehnologiji priprave in vlečenja žice. Tudi SDS žičarna II-3 opozarja, da ne gre le za malomarno delo žičarjev, pač pa na izdelanem materialu opažajo tudi napake predhodnih faz proizvodnje: zelo slabo luženje in izpiranje, žarjenje, slab vložni material z valjarskimi napakami. Člani SDS patentirnica 1 so imeli k razvojnemu načrtu občine in SIS eno samo pripombo: »Da so sami premalo usposobljeni, da bi lahko odločali o tako obsežnih in pomembnih stvareh, kot je dolgoročni plan občine Jesenice«. V zvezi s kvalitetno problematiko pa pravijo, da je od delavcev mogoče zahtevati boljše delo samo pod pogojem, da se kvaliteto vključi v sistem nagradjevanja, oziroma če bi bilo poskrbljeno za boljše kadrovske zasedbo. Na sestanku SDS patentirnice 2 so bili v zvezi z razvojnimi načrti SIS in občine »pregovori, da se (nekateri) za dolgoročni razvoj preveč brigajo, sedanost pa zanemarijo, oziroma jo puščajo bolj ob strani«. SDS pocinkovalnica glede kvalitetne problematike ugotavlja, da je žica slabo pripravljena za vlečenje in da zato tudi rezultati ne morejo biti boljši. Tudi SDS votličarna ugotavlja, da je »priprava materiala pred samim vlečenjem porazna« in da se to kaže tudi v prekomerni porabi vlečnih votlic. SDS adjustaža je precej skeptična glede uresničevanja razvojnega plana občine (»Mi, delavci, se sprašujemo, kako bo vse to uresničeno, ko imamo že danes toliko težav pri izpolnjevanju delovnih nalog.«). Poslovanje v prvem polletju ocenjuje kot »zadovoljivo«, vendar pa so »bolj zaskrbljeni, kaj bo v drugem polletju, saj smo že v juliju okrog 800 ton pod planom«. Vzrok je po njenem mnenju veliko pomanjkanje delavcev in velika predelava. SDS ocenjuje, da bo »nujno treba nekaj ukreniti tudi na ravni *Železarnje*, ne samo v sami TOZD«.

Iz TOZD *PROFILARNA* smo prejeli zapisnike SDS vodstvo TOZD, profilarna 1 in 2 ter predelava profilarne. Na skupnem sestanku SDS vodstvo TOZD, profilarna 2 in predelava profilarne glede razvojnih načrtov SIS in občine niso imeli pripomb, sklenili pa so, da če bi jih kdo pozneje le imel, jih lahko pove še do 15. septembra, ker so planski dokumenti v obravnavi do tega datuma. Pod razno so opozorili na nekatere ožje obratne probleme (rezanje rene za jeklaro oziroma težave z razkladanjem vagonov zaradi trganja žice, pokvarjena ključavnica na vratih v diskarno, pregorela luč v hodniku, disciplina ipd.). Tudi na sestanku SDS profilarna 1 je bilo pod razno opozorjeno, da je treba reno za jeklaro rezati tako, kot je bilo dogovorjeno. Vodja stroja Rossi 1 je opozoril, da po odhodu delavca, ki je na tem stroju opravljal naloge II. oblikovalca, še niso dobili nobenega drugega delavca. Sestanka se je udeležil tudi vodja TOZD, ki je še posebej opozoril na vprašanje discipline. Povzemamo iz zapisnika: »V zadnjem času se je pojavil problem uhajanja med delovnim časom v okrepevalnico izven DO. Vsak tak primer bo reševala skupna disciplinska komisija, če se še ponovi. Nekateri sodelavci so v zadnjem tednu meseca julija delali celo po 16 ur, da bi dosegli mesečni plan, drugi pa so zaradi nedisciplin na delu ali v zvezi z delom bili prisotni samo po štiri ure. Ob prejemom osebnih dohodkov pa bodo zopet pritožbe. Medsebojni odnosi so slabi.«

Na skupnem sestanku SDS vodstvo TOZD, adjustaža in proizvodna linija (TOZD *VRATNI PODOBJI*) je bilo ugotovljeno, da še nista realizirana sklepa glede prehrane v kantini in glede dodelav žag na proizvodni liniji.

Iz TOZD *JEKLOVLEK* smo prejeli zapisnike SDS hladna predelava 1, 2 in 3, adjustaža 1 in 2 ter brusilnica 1 in 3. SDS hladna predelava 1 je v zvezi s poravnavo zahtevala, da se jo

izplača posebej in ne skupaj z osebnim dohodkom za julij. Na sestanku SDS hladna predelava 3 je bilo postavljeno vprašanje, zakaj se ne uredi, oziroma kdaj se bo uredilo vprašanje pomanjkanja delavcev pri peči, ker gre za vprašanje varnosti pri delu. SDS adjustaža 1 glede poslovanja v prvem polletju meni, da bi bili rezultati lahko še boljši, če bi imeli ustrezen vložek. V zvezi z dolgoročnim planom *Železarnje* pa, da ne bi smeli pozabiti na zamenjavo starih strojev. SDS adjustaža 2 ugotavlja, da jim je kljub slabemu vložku uspelo izpolniti polletni plan, da pa se to kaže na povečanem številu reklamacij. Da naj bi bila poravnava izplačana posebej (ne skupaj z osebnim dohodkom za julij), je zahtevala tudi SDS brusilnica 3.

Iz TOZD *ELEKTRODE* smo prejeli zapisnike SDS vodstvo TOZD, rezalnica 1, oplaševalnica 1 in 2, varilni prašek, priprava elektrodnih mas in transport. SDS oplaševalnica 2 opozarja na neurejenost kopalnice. Uporabljati morajo mrzlo in umazano vodo. Za čiščenje kopalnice in garderobe v rezalnici ni poskrbljeno, saj nimajo čistilke. Obstaja velika nevarnost okužbe. Ostale SDS pa postavljajo naslednji vprašanja: 1. Zakaj se mora letni dopust do pet dni koristiti na proste sobote? 2. Zakaj se v kantini *Transporta* delijo tako majhni obroki hrane in zakaj je kruh tako neenakomerno narezan?

Iz TOZD *STROJNE DELAVNICE* smo prejeli zapisnike SDS priprava dela, težka obdelava 1 in 2, strugarna 1 in 2, orodjarna 1 in 2, konstrukcijska delavnica 1 in 2, strugarna valjev Javornik in Bela, ključavničariji strojev ter kovačnica — kalilnica. SDS priprava dela je ugotovila, da se pojavlja vse več »dvomljivih naročil za izdelavo delov, obremenjenih na letna naročila«. Da bi ta pojav odpravili, je SDS sklenila, da se od 1. septembra letos dalje izpisujejo operacijski listi le na podlagi vročenih malih nakaznic in s skicami ter da morajo biti o tem pravočasno obveščeni vsi gospodarji v TOZD. Ugotavlja tudi, da toplega obroka v njihovi kantini zelo hitro zmanjka. To pa zato, ker se ga naroči manjše število, kot je delavcev, ki se hranijo v tej kantini. SDS težka obdelava 1 se čudi, kako to, da so v TOZD z osebnimi dohodki vedno pod poprečjem *Železarnje*, ko pa je kader večinoma kvalificiran. Zahtevala je, da se v prihodnje sestankov SDS udeležuje tudi vodja strojne obdelave. SDS strugarna 1 opozarja na problem zbiranja barvnih kovin, češ da se zbirajo premalo ažurno, oziroma da se mešajo z ostalimi odpadnimi kovinami. Stališče SDS strugarna 2 v zvezi s pregledom izvajanja sklepov prejšnjega sestanka: »Ker SDS na zastavljen vprašanje na sestanku z dne 13. maja 1985 še ni dobila odgovora, meni da nima več smisla postavljati vprašanj.« Tudi SDS orodjarna 1 opozarja, da še ni dobila odgovora na vprašanje: »Kaj so storile družbenopolitične organizacije glede padca življenjskega standarda?« Glede poravnave predlaga, naj se izplača ločeno od osebnega dohodka. Vprašuje tudi, kaj je z nabavo nove stiskalnice in stroja za ploščinsko brušenje. Tudi SDS orodjarna 2 predlaga, naj se poravnava izplača posebej. SDS konstrukcijska delavnica 1 in 2 v zvezi s poslovnim poročilom opozarjata na kadrovske probleme: »Opazeno je upadanje kadrovske zasedenosti. SDS je mnenja, da je potrebna kadrovska okrepitev ali pa planske obveznosti usklajevati s kadrovske zasedenosti.« Pod razno se o tem problemu še enkrat vprašujejo, češ, ali je ob takšni kadrovski zasedbi opravičljivo, da obstajata dve SDS (izmenji). Menijo, da je treba izmeniti kadrovske okrepite ali pa ukiniti eno izmenjo. Sestanka se je udeležilo 34 članov, upravičeno odsotnih jih je bilo 14. SDS ključavničariji strojev se pridružuje mnenju tistih SDS, ki so predlagale, naj bi se poravnava izplačala ločeno in ne skupaj z osebnim dohodkom. SDS kovačnica — kalilnica ima k poslovnemu poročilu za prvo polletje eno samo pripombo: »Kadrovska služba naj bi priskrbelo potrebne kadre za TOZD Strojne delavnice.«

Center za proučevanje samoupravljanja in informiranje — Božidar Lakota

S PRVE SEJE DELAVSKEGA SVETA

Pred 1. sejo DS smo nekatere delegate povprašali, kaj menijo o informiranju, nagrajevanju po delu in kadrovske politiki v Železarni. Zanimalo nas je tudi, kakšen se jim zdi program ukrepov za izboljšanje uspešnosti poslovanja, ki ga je izdelal ZOP in ali podpirajo sporazum, ki ga bo Železarna podpisala s HK Jesenice.

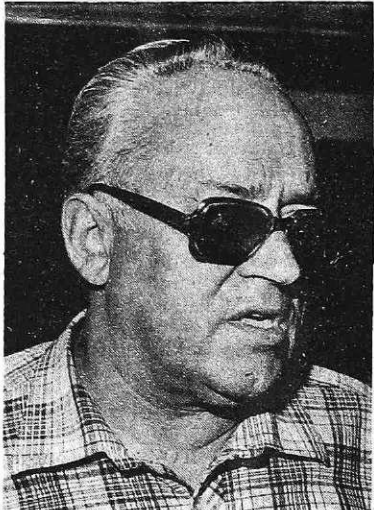
Milojko Rajaković iz TOZD Jeklovlek meni, da je informiranje v Železarni zadostno in da obstaja veliko virov, s pomočjo katerih se ljudje lahko seznajajo s problematiko Železarne (delegatski sistem, Žele-

te ne bo, so ukrepi brez pomena. Pozitivno ocenjuje sporazum med Železarno in HK Jesenice, saj s tem prispevamo tudi k vsestranskemu razvoju telesne kulture in tekmovalnega športa na Jesenicah.

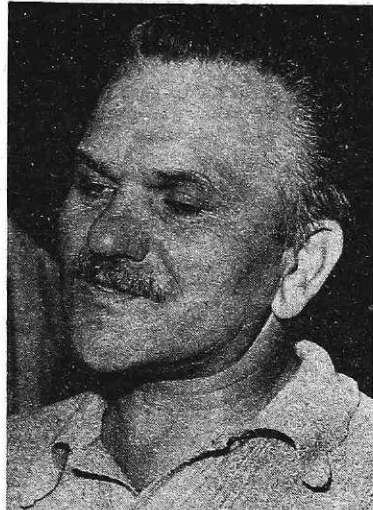
Iz vseh teh izjav bi lahko sklepali, da so delegati delavskega sveta z informiranjem v Železarni zadovoljni in da imajo tisti, ki je zainteresiran za potek dela v ŽJ in za probleme, s katerimi se pri tem delu srečujejo, na razpolago dovolj virov informiranja. So pa še vedno tudi taki, ki bi se radi tem virom in informacijam izognili. Nagrajevanje po delu pa še vedno, kljub velikim prizadevanjem, da bi

Milojko Rajaković (foto: B. Grce)

Sandi Kotnik (foto: B. Grce)

Božo Pančur (foto: B. Grce)

zar). Nagrajevanje po delu se po njegovem mnenju še vedno ne izvaja tako, kot bi se moralo. Strinja se s predlogom ukrepov, ki jih je podal ZOP in s tem, da Železarna podpre HK Jesenice, saj je to po njegovem mnenju edina pomembna športna aktivnost, ki v občini dobro deluje.

Sandi Kotnik iz delovne skupnosti KSI prav tako meni, da je informiranje delavcev o poslovanju Železarne zadostno, saj imajo delavci na razpolago dovolj posrednih in neposrednih virov za pridobivanje informacij (npr. Železar). Meni tudi, da si v Železarni prizadevamo za dosledno izvajanje nagrajevanja po delu, a žal nam to še ni povsem uspelo. Glede ukrepov ZOP pa pravi, da so sicer dobro pripravljene, a ukrepi sami niso dovolj. Za njihovo izvajanje bo potrebna tudi določena zavest ljudi. Če

Božo Pančur iz delovne skupnosti KSI pravi, da je informacij in virov informiranja za tiste, ki se želijo seznajati z delom in problemi Železarne, dovolj, tisti, ki pa niso zainteresirani, se tem virom lahko izognejo. Tudi Božo Pančur meni, da nagrajevanje po delu še vedno ni dosledno izvedeno, da se nagrade ne porazdeljujejo pravično, saj jih navadno ne dobijo tisti, ki bi jih morali. Strinja se s predlogom ukrepov ZOP (meni pa tudi, da jih brez določene zavesti ljudi ne bo mogoče realizirati) in s tem, da Železarna podpiše sporazum s HKJ.

Jože Hlebanja iz TOZD Žebljarna se strinja s predlogom ukrepov za povečanje uspešnosti poslovanja in s tem, da Železarna podpiše sporazum s HK Jesenice. Trdi tudi, da se informiranje in nagrajevanje po delu v Železarni dosledno izvajata.

ga izboljšali, predstavlja v Železarni velik problem. Delavci niso zadovoljni s svojim osebnim dohodkom.

Na seji so člani delavskega sveta sprejeli program ukrepov za povečanje uspešnosti poslovanja ŽJ, ki ga je predlagal ZOP. Menili so, da bi z realizacijo teh ukrepov upravičeno lahko pričakovali korenito izboljšanje učinkovitosti poslovanja. Seveda pa ukrepi sami še nič ne pomenijo, če ne bomo dosledno izpolnjevali svojih nalog. Sprejet je bil tudi samoupravni sporazum o medsebojnem sodelovanju, pravicah in obveznostih med HKJ in Železarno. Delegati so menili, da je ta podpora Železarne zelo pomembna tudi zato, ker s tem omogočajo razvoj hokeja kot vrhunskega športa, hkrati s tem pa zagotavljajo tudi propagiranje svojega imena in firme tako v Jugoslaviji kot tudi zunaj njenih meja. Suzana

PRIPRAVLJENOST JE VEDNO BOLJŠA KAKOR GOLO PRIČAKOVANJE

TITO

DIOKSIN — NEVARNOST OKOLJA

Kot drugi izvor dioksina so poliklorirani bifenili (PCB). Ti so tako strupeni kot dioksin, v katerega se spreminjajo ob izogrevanju. Že več let ga uporabljajo za izdelovanje lepil, barv in lakov. Nevarne so depozije teh tovarn.

Dioksin dospe v neposredno življenjsko okolje: ob požaru v transformatorju, s kloriranimi herbicidi ter ob sežiganju kloriranih organskih spojin, celo polivinila.

Mogoče je, da ob sklepanju pogodb s tujimi proizvajalci sprejmemo tudi kakšno za okolje in človeka pogubno tehnologijo.

Vir.: Environment, No 12, 1983

KORAKOMA DO ZAŠČITNE OPREME

Po zveznem odloku o minimumu sredstev za osebno in kolektivno zaščito, si morajo delovni ljudje in občani za osebno zaščito priskrbiti: zaščitno masko, zaščitno ogrinjalo, prvi zavoj in termoluminiscenčni dozimeter.

Temeljne in druge organizacije združenega dela, delovne skupnosti in druge samoupravne organizacije in skupnosti morajo za osebno zaščito vsakega svojega delavca (ki je pri njih razporejen) nabaviti:

- zaščitno masko (M-1),
- zaščitno ogrinjalo,
- osebni termoluminiscenčni dozimeter.

Za njihovo kolektivno zaščito pa morajo preskrbeti še naslednja sredstva:

- po en radiološki in kemični detektor in čitalnik osebnih dozimetrom,
- po eno priročno lekarno, en komplet za dezinfekcijo in dekontaminacijo ljudi ter ena nosila na vsakih 100 zaposlenih, oziroma na vsakih nadaljnjih 200 zaposlenih v eni izmenici,
- 100 gr kaporita na 1 m² površine, ki se uporablja v delovnem procesu in po 10 gr detergentov na 1 m² površine strojev in nosil,
- na vsakih 250 m² površine poslovnega prostora po en komplet orodja, in sicer: dve lopati, kramp, sekira, kladivo, železni drog, žaga za železo in klešče.

Samoupravne stanovanjske skupnosti si morajo za kolektivno zaščito preskrbeti:

- po eno priročno lekarno, en komplet za dezinfekcijo in dekontaminacijo, ena nosila na vsakih 100 oseb,
- po 100 gr kaporita na vsako stanovanje oziroma na 1 m² površine v poslovnih, javnih in drugih stavbah,
- na vsakih pet stanovanj oziroma oseb po eno lopato, na vsakih 10 oseb po en kramp in lopato rezačo.

Sredstva za osebno in kolektivno zaščito morajo nabaviti tudi družbene organizacije in društva za svoje člane, ki so po njihovem obrambnem načrtu razporejeni na delovno dolžnost v vojni ali na dolžnost v civilni zaščiti.

Novosti pri opremljanju s sredstvi za osebno in kolektivno zaščito so predvsem v poenostavitvi vsebine sredstev, uvedbi otroške maske MO-1, zamenjava siret atopina z avtoinjektorji. Zasilne maske niso več predvidene kot možno osebno zaščitno sredstvo, temveč so predpisane standardne zaščitne maske za odrasle in otroke. Vsa osebna in kolektivna sredstva morajo imeti priložene ateste o ustreznosti kvalitete.

Cilj akcije je izboljšati opremljenost vseh članov SLO in DS z zaščitnimi sredstvi in opremo ter zajeti opremo delovnih ljudi in občanov s sredstvi zaščite na lastne stroške oziroma na obročno plačevanje.

Ljubljanska združene banka bo zagotovila trgovskim organizacijam denar, da bodo dajale občanom posojila za nakup sredstev osebne zaščite.

ODVZEM KRVI IN KRVODAJALEC

Darovanje krvi je najbolj nesebična in humana oblika pomoči sočloveku, zato je vodilo pri uresničevanju tega cilja, naj vsak zdrav človek vsaj enkrat daruje svojo kri.

Kdo je lahko krvodajalec?

Krvodajalci so lahko vse zdrave osebe v starosti od 18 do 60 let. Zdravje krvodajalcev ugotavlja zdravnik Zavoda za transfuzijo krvi SRS. Namen zdravniškega pregleda je dvojen:

1. Da se zavaruje darovalec, ker sme dati kri samo zdrava oseba.
2. Da se zavaruje prejemnik, ker vemo, da se nekatere bolezni lahko prenesejo na prejemnika s krvjo osebe, ki je to bolezen prebolela, čeprav je ob odvzemu krvi zdrava.

Vsakemu krvodajalcu opravi zdravstvena ekipa laboratorijske preiskave in klinični pregled. Z laboratorijsko preiskavo se orientacijsko določi krvna skupina in hemoglobin, v ustreznem laboratoriju pa še Rh faktor, Wassermanovo reakcijo (preiskava na lues) in Australia antigen (antigen hepatitisa B).

Z rezultati laboratorijskih preiskav pride krvodajalec k zdravniku na razgovor in klinični pregled. Posebno pomembni so podatki o vseh prebolelih boleznih, zlasti o prebolelih tuberkulozi, malariji, sifilisu. Pri prebolelih akutnih infekcijah (prehlad, angina, gripa ipd...) zdravniki svetujejo nekajtedenski premor. Po preboleli zlatenici naj bo premor vsaj pet let. Dajanje krvi odsvetujejo bolnikom, ki so preživeli srčni infarkt, ali bolujejo zaradi zvišanega krvnega pritiska, alergije, epileptičnih napadov, duševnih motenj, pri akutnih obolenjih in v nosečnosti ter pol leta po porodu.

S pregledom srca, merjenjem krvnega pritiska, laboratorijskimi preiskavami in razgovorom s krvodajalcem (anamneza) si zdravnik ustvari celovito sliko o zdravstvenem stanju krvodajalca, na osnovi katere določi količino odvzete krvi.

Kako se odvzame kri?

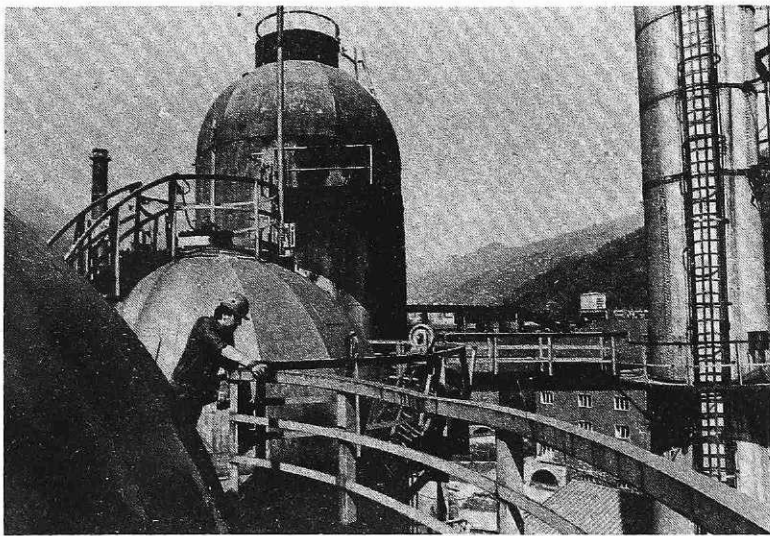
Krvodajalcu odvzamejo kri z venepunkcijo, plazmoferezo ali citoferezo. Venepunkcija je običajen od-

vzem krvi, ki se pri terenski-potujoči transfuziološki ekipi najpogosteje izvaja, medtem ko je fereza poseben način odvzema krvi.

Namesto, da bi krvodajalec dal polno kri, da samo specifično komponento: plazmo, krvne ploščice ali bele krvničke.

Pri plazmoferezi odvzamejo krvodajalcu samo plazmo, krvničke pa mu vrnejo. Tak način odvzema plazme izvajajo zaradi velikih potreb po plazmi. Citofereza pa je odvzem krvnih teles (trombocitov ali levkocitov). To je nekoliko daljši postopek (3 do 4 ure) in se izvaja le v stacionarnih zavodih.

Odvzeta kri se hrani pri +4°C do +6°C in je uporabna 21 dni. Uporabnost posameznih krvnih sestavin pa se ob ustreznem konzerviranju (kot je bilo opisano v prejšnjem sestavku) lahko občutno podaljša.

Kavperji (foto: B. Grce)

Pri odvzemu krvi lahko pride pri krvodajalcu do reakcije, ki je najpogostejše posledica strahu, slabega zraka v prostorih, lakote ipd. Reakcija se kaže v povečani nervoznosti, hitrejšemu dihanju, slabo tipljivem in počasnejšem pulzu, znižanem krvnem pritisku, rahlem znojenju, slabosti, bruhanju. Vsi ti znaki se lahko stopnjujejo do nezvesti.

Osebe, ki sestavlja ekipo za odvzem krvi, te znake dobro pozna in ob vsakem pojavu »slabosti« hitro in pravilno reagira (znižano vzglavje, svež zrak ipd...). Do reakcije pride lahko nekaj ur po odvzemu krvi. Zato so krvodajalci na odvzemni dan prosti, da ne bi prišlo med opravljanjem dela do raznih poškodb.

Po odvzemu krvi priporočajo strokovnjaki Zavoda za transfuzijo krvi v Ljubljani slaček napitek, lahko prebavljivo enolončnico ali sendvič in veliko tekočine (ne alkohola).

Krvodajalska akcija se bo v naši občini pričela v ponedeljek in bo trajala do 7. septembra. Priključite se množici krvodajalcev!

ŽELEZARJE »BOLJJO« ZOBJE

Zobno ambulantno je v juliju obiskalo 263 pacientov, od tega 105 novih, se pravi takih z bolečinami in »bolečinami«. Ob tem je čakalna doba za tiste, ki si želijo urediti in polepsati svoje zobovje, najmanj tri leta, čeprav trije zobozdravniki, kolikor jih imamo v obratni ambulanti Železarne, skoraj vsak mesec presežejo normo za vsaj 20 odstotkov. Na vprašanje, zakaj tako, nam je skušal odgovoriti dr. Bela Gazafi.

Največji problem železarskega zobozdravstva je velika fluktuacija prebivalstva, zaradi česar je vedno manj tistih pacientov, ki bi imeli zobovje dokončno urejeno in vedno več tistih, ki prihajajo na novo in zahtevajo tudi več dela. Zobje pa se seveda kvarijo tudi tistim, ki morajo na manjša popravila čakati tri leta. H gneči v zobnih ambulantah pa prispevajo tudi upokojenci, ki bi sicer morali hoditi v zdravstveni dom, in delavci drugih delovnih organizacij (Kovinoservis, OŠ Prežihov Voranc, Hidromontaža, Tehnični biro, CSUI in še katera); ki sodijo pod okrilje obratne ambulante. Dodatno zmedo ustvarjajo tisti, ki niso pripravljeni čakati in prihajajo v zobno ambulantno pod pretvezo, da jih boli zob, pa čeprav bi zlahka počakali, da pridejo na vrsto.

Kaj lahko bi se bilo pomiriti z odgovorom, da tako pač je in da drugače ne more biti, vendar vsako vprašanje odpre vrsto novih. Zobozdravnikom, ki delajo več, kot bi jim bilo treba in to v lastno škodo, saj mora ambulantna kriti vse materialne stroške za obdelave, ki segajo čez normo, ne moremo kaj dosti očitati. Že v prvem polletju letošnjega leta so presegli plan za dobrih 18 odstotkov, ob tem pa je bil povprečni osebni dohodek delavcev obratne ambulante, ki imajo v poprečju najmanj srednješolsko izobrazbo, 44.430 dinarjev. Poleg tega pa administrativno delo odzira dragocen delovni čas zobozdravstvenim asistentom, ki namesto da bi pomagali zobozdravnikom, izpolnjujejo vse mogoče obrazce in pobirajo participacijo. Slednja je zlasti imeniten izum, saj je v primerjavi z lanskim letom vrednost participacije za 20 odstotkov nižja in komaj

odtehta dodatno administrativno delo, ki ga imajo s pobiranjem teh prispevkov v ambulantah in zdravstvenih domovih.

In kaj najbolj boli železarske zobe? Na prvem mestu so gangrene, ki zahtevajo precej zobozdravnikovega dela, imajo pa kaj malo veljave pri njihovem osebnem dohodku. Pogosta so tudi vnetja zobnih živcev, prav tako pogoste so pa tudi lepote okvare na zalivkah, zaradi katerih njihovi lastniki nikakor niso pripravljeni počakati na vrsto.

Borut GRCE

ŠE ENKRAT O POŽARU V MEHANIČNI DELAVNICI

V 32. številki Železarja je bil 15. avgusta objavljen prispevek in slika o požaru v mehanični delavnici.

Delavec Dido Osmančević, zaposlen v TOZD Livarna pri žarilnih pečeh, se je oglašil pri vodstvu PGRS in sporočil, da je on prvi opazil požar ter o njem takoj obvestil varnostnika. Njegova zasluga je, da so člani PGRS uspeli dokaj hitro pogasiti ogenj, ki bi se sicer razširil na celotno ostrežje in sosednje objekte.

Za njegovo budnost in ravnanje se mu PGRS iskreno zahvaljuje.

TEMELJNO VPRAŠANJE: KDO BO UREJAL DOHODEK IN PRESEŽNO DELO

Splošna partijska razprava o gradivu s 13. seje centralnega komiteja Zveze komunistov Jugoslavije, ki je na posameznih območjih potekala različno intenzivno in uspešno, se nadaljuje, oziroma bi se morala nadaljevati o zbiranju za pripravo 13. kongresa ZKJ, ki spodbujajo in usmerjajo večjo angažiranost in odgovornost komunistov pri reševanju aktualnih družbeno-gospodarskih, političnih, socialnih in drugih problemov v konkretnih okoliščinah in v državi kot celoti.

Kdor je spremljal partijske dokumente od desetega kongresa Zveze komunistov Jugoslavije dalje ali celo še prej bo zlahka ugotovil, da se nekatere misli, ki dejansko pomenijo strateške naloge komunistov pri uresničevanju zgodovinskega cilja boja delavskega razreda: osvoboditi človeka in dela, ponavljajo in se bodo še ponavljale, dokler ta cilj ne bo uresničen. Ti strateški cilji so opredeljeni tudi v ustavi in zakonu o združenem delu in zato tudi ponavljajoče zahteve po doslednem uresničevanju teh dveh dokumentov.

V izhodiščih pa je velik poudarek na osvetljevanju vzrokov zaostajanja pri uresničevanju ustavnega položaja delavcev in krepitvi delavsko-razrednega značaja političnega sistema, ki vodi delavce in delovne ljudi v položaj, da bodo suvereno odločali o dohodku in presežnem delu, o pogojih gospodarjenja in funkcijah politične oblasti. Pri tem ne gre za to, da ima delavec možnost vplivanja na položaj, v katerem je, temveč za ustvarjanje možnosti, v katerih bo delavec resnično odločal o pogojih in rezultatih svojega dela, ko bo resnično upravljal z dohodkom in presežnim delom, o čemer sedaj največkrat v njegovem imenu odločajo drugi. Nekateri vzroki zaostajanja in odstopanja od razvojnih usmeritev so bili poudarjeni v sestavku »Kritično spoznanje stvarnosti — predpostavka revolucionarnih sprememb« v 32. številki Železarja, 15. avgusta, predvsem tisti, na katere lahko sami najbolj neposredno vplivamo in jih odpravljamo.

Ob takih razmišljanjih imajo prav gotovo prav tudi tisti, ki pravijo, da se premalo poudarja to, da je dohodek potrebno najprej ustvariti, seveda ne z dvigovanjem cen in povečevanjem inflacije, temveč z delom. Zato se tudi nenehno ponavlja in poudarja povečanje proizvodnje in produktivnosti, kar pa je povezano z boljšim in kvalitetnejšim delom, z racionalnim poslovanjem, varčevanjem... Toda praksa v Železarni potrjuje, da kljub množici tovrstnih sklepov in akcij, kaj prida nismo napredovali. Premalo smo se ukvarjali s tem, kako delavce v proizvodnji pa tudi v službah motivirati za boljše in kvalitetnejše delo. Na to pa že v nedogled iščemo odgovore, čeprav najpreprostejši delavec ve, da dobro delo ni dovolj nagradeno, slabo pa ni dovolj »kaznovano«. Vrtimo se v poprečnih, ki tudi dobre nadporečne delavce »delajo« poprečne ali celo podpoprečne in obratno.

Zato tudi venomer ponavljamo in poudarjamo, da je ključno vprašanje za urejanje družbenogospodarskih odnosov na osnovi dolgoročnega programa gospodarske stabilizacije: reševanje in uresničevanje dohodkovnih odnosov na osnovi ustave in zakona o združenem delu. Zato je popolnoma zgrešeno poudarjati kot ključne probleme za izhod iz krize v naši železarni, čeprav to problemi so, vendar ne ključni, novo samoupravno organiziranost, vzpostavitev kontrolne funkcije samoupravnih organov, ki jo po zakonu o združenem delu že imajo; vendar jo v večini primerov ne uresničujemo in »izpostavitev« odgovornosti za odločitve tistih, »ki imajo sedaj moč«, ki jo

zakon prav tako »izpostavlja«, pa jo ne uresničujemo. Dosledna izpeljava vsega tega bi nam prav gotovo prinesla nekatere prehodne izboljšave, prav gotovo pa ne trajnih, ker delavci še vedno ne bodo ekonomsko zainteresirani in motivirani za boljše in uspešnejše gospodarjenje. Zato pa tudi ponavljamo in bomo še nekaj časa ponavljali, da moramo dosledno, pošteno in odgovorno uresničevati pravice in dolžnosti delavcev kot proizvajalcev in upravljalcev, ki izhajajo iz ustave in zakona o združenem delu.

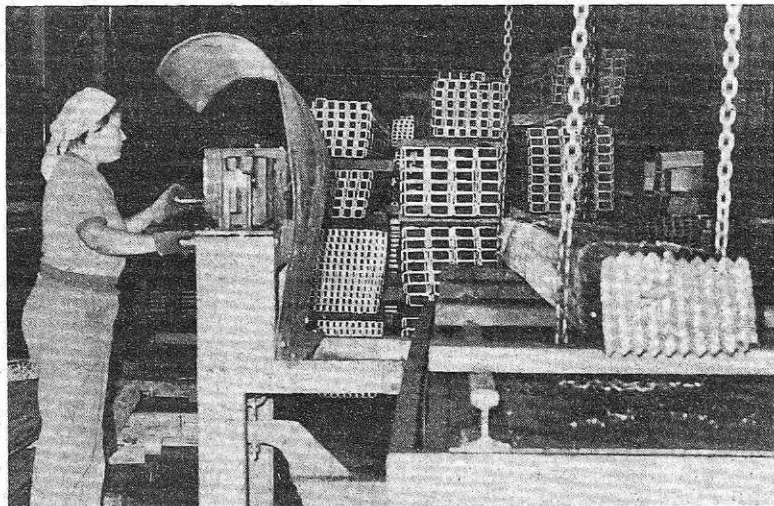
Dejstvo je, kot navajajo izhodišča za pripravo 13. kongresa Zveze komunistov Jugoslavije, da moramo s sistemom zagotoviti, da bo zadovoljevanje osebnih, skupnih in splošnih družbenih potreb delavcev odvisno od njihovega stvarnega delovnega prispevka, kar jih bo spodbujalo in materialno zainteresiralo in motiviralo, da bodo stalno razvijali svoje delovne sposobnosti in dvigali produktivnost svojega in celotnega družbenega dela. Izvrševanju te naloge bi morali prilagoditi in podrediti vse naše napore, kajti velik del teh potreb danes pokriva s inflacijskim dinarjem in s povečevanjem cen, ne pa z resničnimi delovnimi rezultati, kar pa destimulativno vpliva na delavce.

Ključna pozornost in aktivnost pri reševanju gospodarskih pa tudi družbenih težav bi torej morala biti obrnjena k vprašanju dohodka, kot rezultata dela in njegovemu družbenemu značaju in njegovi ekonomski funkciji, oziroma dohodkovnim odnosom. Tem vprašanjem je v že navedenih izhodiščih namenjeno veliko prostora, o pomenu teh vprašanj pa je opozarjal že Edvard Kardelj v svojih znanih »brionskih diskusijah«, kjer je napisal:

»Vprašanje dohodka in »dohodkovnih odnosov« — kakor zaradi pomanjkanja boljšega termina imenujemo ekonomske odnose med delavci oziroma med temeljnimi organizacijami združenega dela pri pridobivanju, razporejanju, združevanju in skupni porabi dohodka — je dejansko centralno vprašanje reprodukcije socialističnih samoupravnih družbenoekonomskih odnosov in, dejal bi, centralno vprašanje graditve in nadaljnjega razvoja našega gospodarskega sistema na temeljih socialističnega samoupravljanja. Če tega vprašanja v prihodnje ne bomo reševali na podlagi zelo jasnih smeri razvoja, bodo nastopile različne negativne posledice tako za sam razvoj samoupravljanja kakor tudi za materialni, gospodarski razvoj naše družbe. Predvsem se bodo v procesu družbene reprodukcije pojavili, če se dohodkovni odnosi ne regulirajo ustrezno, nekateri faktorji, ki se bodo vsiljevali od zunaj in si prizadevali dirigirati družbeni kapital, ali pa se bodo zaradi zapiranja organizacij združenega dela vase zveza komunistov, sindikat in druge družbenopolitične organizacije morale vsiljevati kot nekakšna zunanja moralopolitična sila, ki bo apelirala na zavest delavcev in jih prisiljevala k nečemu, česar sami ne bodo čutili neposredno kot svoj lastni interes, kar pa bo vodilo k ustvarjanju prepada med zvezo komunistov in sindikatom na eni strani ter širokimi množicami delavcev na drugi strani.«

Ceprav bo kdo zaradi ponavljanja teh Kardeljevih misli ponovno »sokiran«, bi jih zaradi aktualnosti dejansko morali imeti stalno pred očmi in jih ponavljati, kajti očitno je, da jih »prezrejo« od delavskega razreda od tujeni nosilci ekonomske in politične moči v zvezi z razpolaganjem z dohodkom in presežnim delom, pa tudi tisti, ki bi se za ustavno opredeljene dohodkovne odnose morali boriti. Dohodek pa je, poleg drugih funkcij, osnovni materialni motiv dela delavcev.

Joža Varl

Hladno oblikovani profili (foto: I. Kučina)

RAZPIS

za vpis v oblike izobraževanja in izpopolnjevanja za šolsko leto 1985/86

VIZ — TOZD Delavska univerza Viktor Stražišar Jesenice, Trg Toneta Čufarja 1, telefon 81-072, vpisuje vsak dan razen sobote, od 7. do 14. ure v naslednje oblike izobraževanja in izpopolnjevanja:

- osnovno izobraževanje za odrasle:** od 1. do 8. razreda osnovne šole, šolanje je brezplačno, razen učbenikov.
- prilagodilne tečaje** za preizkus znanja za vpis na višje in visoke šole v šolskem letu 1986/87.
- vzgojnoizobraževalni program — administrator.** Šolanje traja 3 leta. Pogoji za vpis je dokončana osnovna šola s pozitivno oceno iz tujega jezika.
- evidentiranje za vpis v vzgojnoizobraževalni program prometno-transportni tehnik.** Šolanje traja 4 leta.
- opravljanje izpitov iz učnih programov šol ETŠ, ESS, AS,** ki jih je organizirala delavska univerza. Namenjeno je slušateljem, ki šolanje še niso končali in ga lahko končajo do 31. avgusta 1986.
- intenzivne jezikovne tečaje:**
 - slovenščine,
 - nemščine,
 - angleščine,
 - italijanščine,
 - francoščine,
 - nemščine in angleščine za predšolske in šolske otroke (od 8. do 10. leta in od 11. do 14. leta starosti)
- specializirane jezikovne tečaje** za potrebe OZD (npr. trgovske in gostinske delavce itd.).
- tečaje šivanja in krojenja:**
 - nadaljevalni,
 - začetni,
 - specializirani.
- Delavska univerza opravlja tiskarske storitve** za potrebe OZD in druge zainteresirane uporabnike.

Če bo dovolj kandidatov za razpisane oblike izobraževanja iz posameznih krajevnih skupnosti (Žirovnica, Dovje-Mojstrana in Kranjska gora), bodo le-te izvedene v omenjenih krajevnih skupnostih. Prijave za vpis sprejemamo do pričetka oblik izobraževanja in izpopolnjevanja ob delu in za delo.

OMEJITVENI FAKTORJI RAZVOJA V OBČINI JESENICE

(Nadaljevanje s 1. strani)

prihodnjem obdobju, za kar bo treba nameniti seveda tudi precejšnja sredstva. Ob kopici, iz preteklih zgrešenih odločitev izvirajočih težav, ki jih verjetno nikoli ne bomo uspeli povsem odpraviti, si nikakor ne smemo privoščiti še novih.

Velik omejitveni faktor predstavlja kadri. Kvalifikacijska (izobrazbena) struktura zaposlenih je skrajno nezadovoljiva, opazna pa je tudi nezadovoljiva strokovnost kadrov (v okviru formalno priznane kvalifikacije), tako na operativni kot tudi na taktični in strateški ravni, pri čemer pa seveda ne smemo metati vseh zaposlenih v en koš. Kaže, da je svoje opravila tudi negativna kadrovska selekcija. Nezaposlenost skoraj ne predstavlja nobenega problema, vendar pa je treba tukaj upoštevati tudi latentno (prikrto) brezposelnost. Neustrezna je tudi štipendijska politika, ki je naravnana pretežno v profile z nižjimi stopnjami izobrazbe. Omejitve predstavlja tudi (ne brezpogojno in v vsakem primeru) samo število zaposlenih, ki se mora po družbeno spoznani in sprejeti usmeritvi povečevati praviloma le na podlagi naravnega prirastka in ne več na osnovi priselitve, kot je bila to praksa v preteklosti (masovno) in je tudi še v sedanjosti (delno). Taka politika je povzročila velike probleme na raznih področjih, ki jih še do danes nismo uspeli v celoti rešiti. Vežanost na zaposlovanje predvsem naravnega prirastka pomeni, da bo treba potrebe po kadrih v veliko večji meri kot doslej pokrivati s prekvalifikacijo že zaposlenih ter z boljšo organizacijo dela in upravljanja, pa tudi z modernizacijo tehnoloških in upravljalških procesov.

Pa smo spet pri latentno brezposelnosti. To so namreč osebe, ki so formalno zaposlene, dejansko pa nimajo toliko dela, da bi opravičile svojo zaposlitev, torej svoje delovno mesto, ki ga zasedajo in ki bi ga pravzaprav bilo treba ukiniti (ali dela ni, ali pa gre zgolj za delo zaradi dela). Takih delovnih mest je dovolj tako v proizvodnji kot tudi v skupnih službah in v družbeni nadgradnji. Razen teh so še delovna mesta (zaposleni), ki obstajajo zgolj zaradi slabe organizacije proizvodnje in upravljanja, in jih je treba z izboljšanjem te in seveda z modernizacijo tehnoloških in upravljalških procesov ukiniti. Tako prvi (latentno brezposelni) kot drugi (zaradi slabe organizacije potrebni zaposleni) predstavljajo vir, ki ga lahko reaktiviramo in s tem zapolnimo vrzel, ki bo morda v prehodnem obdobju nastala zaradi zaveznostno močno zmanjšane priliva delavcev v občino. Problem pri tem je seveda, da večina iz tega vira ne bo imela ustrezne izobrazbe in bodo potrebne prekvalifikacije, s čimer pa so, jasno, tudi težave (obstaja bojazen, da bo razkorak med poprečno dejansko in poprečno zahtevano kvalifikacijo ljudi, ki jih bo treba preizposliti, zelo velik ali celo prevelik). Če ne bomo kos tej nalogi, je za črtano prestrukturiranje občinskega gospodarstva (predvsem vertikalno) čista iluzija, saj se celotna zgodba vrti v glavnem okoli kadrov (na področju zagotovitve za prestrukturiranje potrebnih finančnih sredstev je zaenkrat rešenih več problemov kot na kadrovskem).

V zvezi s sugeriranim pomanjkanjem kadrov pa je treba povedati še nekaj. Namreč, varianta intenzivnega tehnološkega razvoja (avtomatizacija, robotizacija, itd.) je zaradi pomanjkanja potrebnih sredstev zgolj teoretičnega značaja. Tako nam dejansko ostane samo druga varianta, po kateri je treba organizacijo proizvodnje in upravljanja prilagoditi številu razpoložljivih delav-

cev. V ta okvir sodi tudi selekcioniranje obstoječe proizvodnje — gre namreč za to, da je smiselno proizvajati le tiste izdelke oziroma storitve, ki zagotavljajo razširjeno reprodukcijo in v tem okviru tiste, ki to zagotavljajo v večjem obsegu, ne pa vsega, za kar imamo na razpolago zmogljivosti. Tako je treba najprej opraviti selekcijo proizvodnih programov na podlagi ekonomskih kriterijev, nato pa prestrukturirati proizvodnjo in v skladu s tem premestiti zaposlene v okviru posamezne OZD, eventualno pa tudi med OZD. Delavce je treba torej usmeriti v proizvodnje, ki prinašajo večje pozitivne učinke. Ukinjanje ali zmanjšanje obsega neuspešnih oziroma manj uspešnih proizvodov (dezinvestiranje) pomeni torej sprostitve delavcev za druge, uspešnejše proizvodnje.

Bojim se, da bomo ravno na pravkar obravnavanem področju naleteli na največ težav (doseganja praksa), neizpolnitev navedenega pa bo brez dvoma ogrozila naš nadaljnji razvoj.

Opazno je pomanjkanje kvalitativnih proizvodnih programov na področju kovinsko-predelovalne dejavnosti, pa tudi velika razdrobljenost na tem področju v drugih pogledih. Skrajno nezadovoljivo je tudi sodelovanje med kovinsko-predelovalnimi OZD v občini in Železarno Jesenice. Dokler bo to sodelovanje zreducirano zgolj na medsebojne obtožbe in prazno besedovanje, si je nemogoče predstavljati kvaliteten razvoj kovinske predelave v občini, ki bi moral temeljiti na predelavi jeseniškega jekla in bi predstavljal enega od vidikov potrebnega prestrukturiranja gospodarstva. Kaže, da se je nekaj na tem področju končno vendar le premaknilo na bolje — v Železarni so se namreč odločili, da bodo razvijali tudi tretjo in četrto stopnjo predelave. Aktualno vprašanje pri vsem tem je sedaj, kako bo to potekalo (dinamika, obseg, ...) v praksi ter kako in koliko bodo v to vključene kovinsko-predelovalne OZD v občini (gre torej predvsem za vprašanje izbire proizvodnih programov in programske koordinacije). Zaenkrat lahko zapišemo le, da želimo, da te ideje končno le zaživijo v praksi, saj se je obdobje dogovarjanja, pregovarjanja itd. itd., vlekle že predolgo časa, konkretnih premikov na bolje pa ni bilo. Temeljita sprememba odnosov na tem področju mora biti kot prioriteta naloga vključena v planske akte za obdobje 1986—1990.

Poleg problemov na področju gostinstva in turizma, ki so večplastni in jih sploh ni malo, v zadnjem času pa so se pojavili še dodatni (to področje je sploh treba poglobljeno obdelati), predstavlja pomembno omejitve tudi prostor. Ta je že sedaj omejen, predvideni pa so še večji posegi. Reliefna slika občine in naselejenost narekujejo tako skrajno racionalno rabo tega faktorja.

Oviro željenemu razvoju predstavlja tudi pomanjkanje sredstev. OZD s področij, ki so opredeljena kot razvojno prioriteta (črna metalurgija, kovinsko-predelovalna dejavnost, gostinstvo in turizem ter promet in zveze) namreč nimajo dovolj lastnih sredstev za zagotovitev potrebne dinamike razvoja (to velja predvsem za drugo in tretje navedeno področje). To pomeni, da bo potrebno tudi združevanje sredstev, kar pa zahteva veliko poslovno prožnost nosilcev razvoja, v okviru katere sodi kot prvo izdelava dobrih razvojnih načrtov (strokovno podprtih s potrebnimi študijami), v katere bodo potencialni upniki vlagali sredstva. V nasprotnem primeru do skupnih vlaganj najbrž ne bo prišlo, razvoj pa bo počasnejši, kar še posebno velja za področje gostinstva in turizma.

Sašo Vrdoljak

PRIPRAVA SREDNJEROČNIH PLANSKIH DOKUMENTOV

V lanskem letu je bila izdelana analiza razvojnih možnosti občine Jesenice za obdobje 1986—1990, v novembru pa sprejete smernice za to obdobje. Strokovne podlage za pripravo dogovora o temeljih družbenega plana občine Jesenice so že izdelane, prav tako pa tudi razne projekcije in bilance, ki so deloma že vključene v prilogo osnutka dolgoročnega plana občine Jesenice.

Osnutek dogovora o temeljih družbenega plana občine Jesenice bo posredovan podpisnikom v septembru letos, predlog tega dokumenta pa v mesecu novembru. Podpisovanje je predvideno v začetku decembra. Osnutek srednjeročnega plana občine Jesenice bo posredovan zborom SO Jesenice v mesecu oktobru, javna razprava bo potekala do konca meseca novembra tako, da bo predlog tega dokumenta posredovan zborom v decembru letos.

Priprava analognih dokumentov pri temeljnih nosilcih planiranja mora biti seveda s temi roki usklajena.

Na temeljni nosilci morajo posredovati komiteju za gospodarstvo in družbeno planiranje strokovne podlage pa tudi predloge za svoje področje najkasneje dva meseca pred predložitvijo srednjeročnih planskih dokumentov občine Jesenice zborom SO Jesenice. Ob tem posebej opozarjam na dejstvo, da v končni verziji dogovora o temeljih družbenega plana za obdobje 1986—1990 ne bo mogla ostati nobena naloga ali obveznost samoupravnih nosilcev, ki ne bo pokrita z ustreznimi samoupravnimi sporazumi.

Sašo Vrdoljak

POPRAVEK

V zadnji številki Železarja sta se v prispevek »Načrtovanje razvoja v občini Jesenice« vrnili neljubi napaki. Tako se prvi odstavek prispevka pravilno glasi: »V letu 1985 bomo, oziroma bodo v vseh sredinah pripravili in sprejeli srednjeročne načrte razvoja za obdobje 1986—1990, v določeni, ki so eksplicitno določena v prilogi programa dela Izvršnega sveta SOB Jesenice za pripravo dolgoročnega plana občine Jesenice za obdobje od leta 1986—1995, oziroma za določena področja tudi do leta 2000 (glasilo Delegat, št. 11 — oktober 1984), pa tudi za dolgoročno obdobje tja do leta 2000«.

V zadnjem odstavku istega prispevka na prvi strani pa je namesto, »da je naš ekonomski sistem netrajen« pravilno: »da je naš ekonomski sistem nekonsistenten.«

Uredništvo

3. Tretja delovna organizacija je **PROSTORSKO PROJEKTIVNO BIRO JESENICE**. To je samostojna delovna organizacija s popolno odgovornostjo in svojim ziro računom. Njen poslovni predmet je:

Glavna dejavnost je izdelovanje strokovnih podlag za pripravo prostorskih izvedbenih aktov ter tehnično strokovnih nalog pri urbanističnem in prostorskem načrtovanju in izdelovanje tehnične dokumentacije za objekte in obsega:

1. Izdelovanje strokovnih podlag za pripravo prostorskih izvedbenih aktov.

2. Izdelovanje strokovnih podlag za srednjeročne in dolgoročne družbene plane.

3. Urejanje naselij: urbanistično načrtovanje, graditve, širitve in prenovne naselij.

4. Izdelovanje arhitektonskih načrtov za: stanovanjske, upravne, javne in industrijske zgradbe.

5. Izdelovanje načrtov gradbenih konstrukcij za visoke gradnje, nizke gradnje in jeklenih konstrukcij.

6. Načrtovanje zunanje ureditve in drugi načrti.

Dela so organizirana tako, da se opravljajo v organizacijsko tesno povezanih organizacijskih enotah:

— prostorsko planiranje in načrtovanje,

— projektiranje objektov in naprav.

Povezanost delovnih enot PPB Jesenice je velika, celo tako, da se pri posameznih nalogah med seboj dopolnjujeta, zlasti kadar se naloga začne z urbanistično in prostorsko rešitvijo in konča s projekti načrtovanih objektov.

Delovna organizacija PPB Jesenice sodeluje neposredno tudi z drugimi OZD; ne samo kot poslovnimi partnerji, ampak tudi kot nosilci planiranja in nosilci gospodarskega in družbenega razvoja v občini Jesenice. Še zlasti je potrebno poudariti povezavo med PPB Jesenice in

Skupščino občine Jesenice oziroma njenimi upravnimi organizacijami in organi, ki so nosilci politike celotnega razvoja v občini. Strokovna organizacija PPB Jesenice je dejansko izvajalec vseh strokovnih rešitev v občini na vseh področjih od družbenega standarda, kamor štejeemo od stanovanjsko-komunalnih potreb občanov in preskrbe, do proizvodnih in drugih gospodarskih potreb delovnih in drugih organizacij.

Predlog samoupravne organiziranosti je prilagojen delovni organizaciji manjšega obsega. Delavskega sveta ni, to funkcijo opravlja zbor delavcev.

Predvideno je, da bo v tej organizaciji zaposlenih 15 delavcev (v začetku 12). Iz ocene ekonomske upravičenosti izhaja, da v tej DO lahko delavci dosežejo 49.000.000 din celotnega prihodka, po ocenah, veljavnih za 1985. leto. Dohodek v celotnem prihodku predstavlja 68 % ali 33.320.000 din. Akumulacije je v dohodku 15 %, OD + SP 66,85 % in obveznosti iz dohodka 18,15 %.

Tako to delovno organizacijo obravnava elaborat o družbeni in ekonomski upravičenosti sprememb DO BUSP. Naloge in opravila te delovne organizacije so po zakonu o graditvi objektov in zakonu o urejanju naselja in drugih posegov v prostor postavljena pod poseben režim glede registracije dejavnosti pri registriranih sodiščih. Delovna organizacija, ki se bo po omenjenih zakonih registrirala za izdelavo te vrste tehnične dokumentacije, mora izpolnjevati zakonske pogodbe, da ima za vsako vrsto strokovnih nalog določeno število delavcev z visoko strokovno izobrazbo. Takšni pogoji so za manjše delovne organizacije skoraj nedosegljivi, ali pa bi njihove storitve bile zelo drage. To je pogojevalo tudi iskanje drugačnih organizacijskih oblik, ne samo v sedanji enoti Urbanizem-projektiranje v DO

BUSP, ampak tudi v drugih tovrstnih delovnih organizacijah. Skupaj z Gospodarsko zbornico za Gorenjsko so predstavniki petih delovnih organizacij ali njihovih delov dali predlog svetu gorenjskih občin, da se za prostorsko planiranje in načrtovanje ter projektiranje objektov organizira ena strokovna delovna organizacija za vseh pet gorenjskih občin. Svet gorenjskih občin je predlog podprl in ga dal v obravnavo izvršnim svetom v občinah.

V strokovno delovno organizacijo se po tem predlogu združujejo:

— BUSP JESENICE — enota Urbanizem in projektiranje,

— DOMPLAN KRANJ — novoustanovljena TOZD Urbanizem,

— SGP TRŽIČ — delovna enota Arhitekt biro,

— PROJEKTIVNO PODJETJE KRANJ (PPK);

— ZAVOD ZA URBANIZEM BLED.

Enotna delovna organizacija bi povezovala vse delovne enote kot samostojne obračunske enote, te bi bile dizlocirane v občinah, kot so sedaj in bi obdržale iste poslovne prostore. Po združitvi bi v delovni organizaciji bilo zaposlenih 115 delavcev. Predlagana enotna delovna organizacija bi se registrirala za:

1. Izvajanje vseh nalog in opravil iz zakona o urejanju naselja in drugih posegov v prostor.

2. Izvajanje vseh nalog in opravil iz zakona o graditvi objektov.

Izvršni svet Skupščine občine Jesenice je obravnaval predlog in z njim soglašal.

Oblika samostojne delovne organizacije, obravnavane v elaboratu, je torej pomembna le za prehodno obdobje oz. pogoj za nadaljnjo združitve.

Ugotovitve družbenoekonomske upravičenosti predlaganih organizacijskih sprememb BUSP Jesenice:

Iz uvoda elaborata izhaja ugotovitev, da so nekatere dejavnosti v TOZD Vzdrževanje in v TOZD Urbanizem od začetka njihovega nastanka do danes dosegle takšno stopnjo razvoja, da jih je nemogoče voditi v sedanji organizacijski obliki kot stranske dejavnosti. Njihov nadaljnji razvoj bi bil zaradi neustrezne organizacije ohranjen in ne bi sledil potrebam uporabnikov, bodisi občanov neposredno ali TOZD. Zlasti gre za:

— proizvodnjo toplotne energije in oskrbo s toplotno energijo,

— vzdrževanje stanovanj in stanovanjskih hiš,

— projektiranje nizkih in visokih gradenj.

V smislu zakona o združenem delu več glavnih dejavnosti ni združljivih v isto TOZD.

Zakoni, sprejeti v 1984. letu, ki so navedeni v uvodnem delu, so posamezne dejavnosti in njihovo organizacijsko obliko predpisali in določili vsebino del in opravil, katere se morajo organizirati drugače, kot so organizirane sedaj pri DO BUSP. S spremembami odpravljamo tudi različne interese, ki so bili tolikokrat vzrok nesoglasij med uporabniki in izvajalci.

Samoupravna organiziranost v sedanjih rešitvah ne ustreza namenu zakonskih določb glede uveljavljanja samoupravnih in družbenih pravic uporabnikov pri zagotavljanju njihovih potreb pri nudenju storitev, ki imajo posebni družbeni pomen.

Predlagane spremembe omogočajo glavne dejavnosti delovne organizacije organizirati tako, da je posebnega družbenega pomena glavna dejavnost, to pa predstavlja po ustreznem zakonu obvezno takšno samoupravno organiziranost, kjer sodelujejo delegati uporabnikov.

Vse delovne organizacije v predlagani organizacijski obliki in s predlagano vsebino dejavnosti imajo možnosti ustvariti takšen dohodek, da njihov ekonomski položaj ni vprašljiv. Kazalci poslovne uspešnosti za posamezno delovno organizacijo so celo ugodnejši od doseženih, seveda pod pogojem, da bodo delavci v delovni organizaciji opravljali vsa dela in opravila z optimalno zainteresiranostjo v primerni kvaliteti in času.

Po delitveni bilanci sredstev in virov sredstev so vsem delovnim organizacijam zagotovljena začetna sredstva, oprema in orodje ter potrebni poslovni prostori.

S predlaganimi spremembami se uveljavljajo zahteve in predlogi Izvršnega sveta Skupščine občine in drugih občinskih organov in organizacij, da je delovno organizacijo BUSP potrebno organizacijsko prilagoditi sedanjim potrebam v občini.

Iz ocen pričakovanih poslovnih učinkov predlaganih delovnih organizacij izhaja, da bodo ob vestnem in družbeno koristnem delovanju lahko uspešno poslovale.

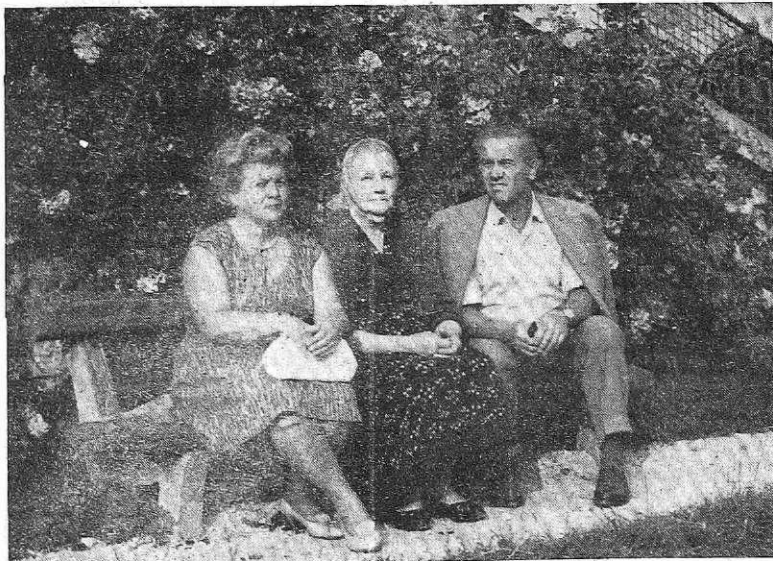
NEKOČ IN SEDAJ

V središču Jesenic je bil nekoč prijeten kotichek za počitek starejših jeseničanov, mamc z otročki v otroških vozičkih in za sestajališče starih prijateljev in znancev. To je bil majhen in dolgo let edini park na Jesenicah. V večernih urah so v ta kotichek zahajali tudi mladi na kramljanje in včasih celo kaj lepega zapeli. V zgornjem in spodnjem delu parka so bile lepo obarvane klopi, ob podpornih zidovih so bile nasajene vrtnice — plezalke in razno drugo cvetje. Po celi dolžini zgornjega in spodnjega dela parka je bila pot posuta s peskom, ostali del površine pa je bil zasajen z lepo negovano travo. Ponoči je bil park osvetljen. To je bil resnično prijeten, dišeč in čist kotichek za počitek.

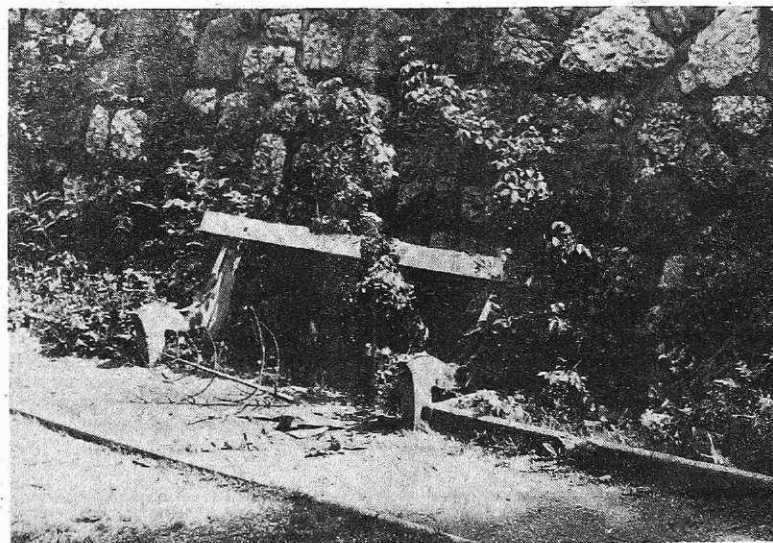
A sedaj? Vsega opisane ni več. Po podpornih zidovih in ograjah nekontrolirano lezejo otroci, »spodaj« igrajo nogomet »na dva gola«, klopi so polomljene, po nekaj zeleni površini, ki je sedaj polna prahu, so razmetani razni odpadki, okrasna drevesca so polomljena (še v avgustu je bila odvržena ena posušena novoletna jelka), vrtnic, cvetja in trave ni več... a nekoč je bilo tako lepo...

Ali je v tem delu Jesenic mogoče nastopiti tisti »dan potem«?

Franjo Ropret

Nekoč — julij 1961

Sedaj — avgust 1985

Foto: Franjo Ropret

ZAČETEK POUKA V OSNOVNIH ŠOLAH V OBČINI JESENICE

Vzgojnoizobraževalni zavod objavlja, da je začetek pouka v vseh osnovnih šolah v ponedeljek, 2. septembra.

Učenci se zberejo pred šolami, od koder jih bodo odpeljali razredniki v učilnice.

OSNOVNA ŠOLA JESENIŠKO-BOHINJSKI ODRED KRANJSKA GORA

Učenci od 1. do 4. razreda se zberejo pred šolo ob 8.20. Učence 1. razreda naj spremljajo starši.

Učenci od 5. do 8. razreda se zberejo ob 7.30 pred šolo, od koder bodo odšli z razredniki v razrede.

Prvi dan pouka bodo učenci imeli pouk po urniku, malico in kosilo. Po kosilu bodo odšli domov.

OSNOVNA ŠOLA 16. DECEMBER MOJSTRANA

Vsi učenci od 1. do 8. razreda se zberejo v ponedeljek, 9. septembra, ob 8. uri. Učence 1. razreda naj spremljajo starši.

Učenci bodo pričeli pouk po urniku in imajo v šoli zagotovljeno malico; kosilo bodo učenci, ki se bodo prijavili za podaljšano bivanje, dobivali od 13. septembra dalje.

OSNOVNA ŠOLA PREŽIHOV VORANC JESENICE

Učenci 1. razreda se zberejo v spremstvu staršev v telovadnici ob 9. uri.

Učenci 2. in 3. razreda se zberejo pred šolo ob 7.30.

Učenci 4. razreda bodo prvi teden pouka preživel v šoli v naravi v Novigradu, pouk pa bodo imeli v eni izmenj in se zberejo v šoli 9. septembra ob 7.30.

Učenci od 5. do 8. razreda bodo obiskovali pouk v dveh izmenah, in sicer:

A IZMENA: 5. a, 6. a, 7. a, b, 8. a, b, c; učenci bodo prvi teden začeli s poukom dopoldne in se zberejo pred šolo ob 7.30.

B IZMENA: 5. b, c, 6. b, c, 7. c, d; učenci bodo prvi teden pouk začeli popoldne in se zberejo pred šolo ob 13.30.

Prvi dan imajo vsi učenci malico, učenci od 1. do 4. razreda pa tudi kosilo.

Tudi učenci od 5. do 8. razreda imajo možnost, da v šoli prejemaajo kosilo, zato naj prvi dan pouka povedo razrednikom, kako bodo v šoli kosili, kosilo pa imajo zagotovljeno od 3. septembra dalje.

OSNOVNA ŠOLA TONE ČUFAR JESENICE

Učenci OŠ Tone Čufar se zberejo 2. septembra na ploščadi pred šolo na označenih mestih po naslednjem razporedu:

ob 7.30 učenci I. izmene od 4. do 8. razreda

ob 8. uri učenci 2. in 3. razreda

ob 8.45 učenci II. izmene od 4. do 8. razreda

ob 9. uri učenci 1. razreda v spremstvu staršev v šolski dvorani.

Učenci bodo po razporedu odšli v razrede, kjer bodo dobili urnike in druga navodila.

Učenci od 1. do 4. razreda imajo v šoli malico in kosilo. Tudi učenci od 5. razreda dalje imajo možnost, da v šoli prejemaajo kosilo, zato naj prvi dan pouka javijo razrednikom, kako bodo v šoli kosili. Redna prehrana v šoli se začne 3. septembra.

Učenci naj se drže razporeda, da ne bo prišlo do neljube gneče.

OSNOVNA ŠOLA KARAVANŠKIH KURIRJEV NOB

Učenci od 1. do 8. razreda se zberejo ob 8. uri pred šolo, od koder bodo odšli v spremstvu razrednikov v razrede, kjer bodo prejeli urnike in uvodna navodila, nato pa bo pouk.

Učence 1. razreda naj prvi dan pouka spremljajo starši.

Vsi učenci imajo prvi dan pouka malico, kosilo pa na podlagi prijave od 3. septembra dalje.

BLEJSKA DOBRAVA

Učenci 1. razreda se v spremstvu staršev zberejo v šoli na Blejski Dobravi ob 10. uri.

Učenci 2. razreda se zberejo v šoli na Bl. Dobravi ob 8. uri.

OSNOVNA ŠOLA GORENJSKI ODRED ŽIROVNICA

Učenci od 1. do 8. razreda se zberejo ob 7.45 pred šolo, od koder bodo v spremstvu razrednikov odšli v razrede.

Vsi učenci imajo že prvi dan pouk po urniku in prejmejo malico in kosilo, po kosilu pa odidejo domov.

Učence 1. razreda naj spremljajo starši. Učenci prejmejo v šoli učbenike in vse ostale šolske potrebščine.

OSNOVNA ŠOLA POLDE STRAŽIŠAR JESENICE

Učenci od 1. do 8. razreda se zberejo pred šolo ob 8. uri.

Učence 1. razreda naj spremljajo starši.

VSI UČENCI imajo v šoli zagotovljeno malico. Za učence v celodnevni organizaciji pouka je obvezno kosilo, učenci v poldnevni šoli pa naj prvi dan pouka javijo razrednikom, če bodo v šoli tudi kosili.

Cene šolske prehrane se bodo dvignile v skladu s podražitvijo živil in bodo OBJAVLJENE OB PRIČETKU POUKA.

Učenci prejmejo v šoli učbenike, delovne zvezke, zvezke in ostale potrebščine pa naj kupijo v knjigarni. Vsi učenci morajo imeti tudi copate.

VZGOJNOVARSTVENA ORGANIZACIJA JESENICE

Vse vzgojnovarstvene enote pričnejo delo v šolskem letu 1985-86 tako, kot je bilo staršem sporočeno.

GLASBENA ŠOLA

Razdelitev urnika za oddelke na Jesenicah bo v ponedeljek 2. septembra ob 16. uri na Glasbeni šoli.

Organizacija pouka v oddelkih na OŠ Jeseniško-bohinjski odred Kranjska gora, 16. december Mojstrana in Gorenjski odred v Žirovnici bo objavljena na teh šolah.

VZGOJNO IZOBRAŽEVALNI ZAVOD JESENICE

V »reni« (foto: B. Grce)

JULIJAN O

Vi ga poznate že toliko in toliko let, je rekel takrat, in s tem dal Julijanu na znanje, da sta bodisi Goslač, bodisi Mateja seznanila zdravstvene oblasti z njegovim obstojem. Vi že veste, kaj mu gre na živce, je rekel takrat primarij. Lahko je to kaj čisto brezpomembnega — vsaj z vašega zornega kota. Kako boste to dognali? Kajpak po njegovem odzivu. Naš prijatelj ni kak zadržan šizotimik, ki bi skrival svoj obup za zaveso nepredirnega molka.

Odtlej dalje je Julijan vselej začutil sunek slabe vesti, kadar je Goslač zaigral na gosli.

Sprva se ni mogel spomniti, kje ga je spet polomil. Ah, da. Malo pred tem mu je omenil svoje davišnje sanje, povedal mu je, kakšne sanje so se mu ponoči pritaknile. Vse je bilo natančno tako kot zdaj: onadva na klopici, svetlo junijsko nebo v linah med vejami kostanjev, nevihtni oblaki nad visoko planoto tam zadaj. In živahni pogovor. Ko je prejšnji večer legel k počitku — imel je prosto noč — še ni vedel, da bo popoldne res prišel v Graščino. Bile so nočne sanje. To je pomembno, je pripomnil Goslač. Preden sem šel na kosilo, je povedal Julijan, sem stopil v telefonsko govornico in poklical Matejo: dala mi je zeleno luč za odhod v Graščino.

Kljub temu mogoče ne gre za prekognicijo, ampak za povsem razločljivo slutnjo, morda zapisane v polju Zelje, če se izrazimo v Goslačevem jeziku. Nekaj pa je bilo pri teh sanjah zares nenavadno: Goslač je imel okrog vratu prav to nenavdno hipijevsko ogrlico, ki jo nosi tudi sedaj. Take in podobne okraske izdelujejo pacienti med delovno terapijo, je nesmiselno razpadel Julijan, — gotovo je Goslač osvojil srce ene izmed ljubkih pacientk. In če gre pri tem za očiten primer simpatije, se je zapletal, gre pri njegovih čudnih sanjah za prav tako očiten primer prekognicije, se pravi vnaprejšnjega videnja kasnejših dogodkov.

Seveda, če si Julijan ni teh sanj na vsem lepem izmislil.

Julijan je že od nekdaj rad stregel nekaterim Goslačevim potrebam. Zdaj govorimo o potrebah, ki so povsem nesnovne narave in jih je mogoče — kot si misli Julijan — potešiti z golimi besedami. Čutil je, da prijatelj nikoli ne ostane ravnodušen, kadar mu spregovori o takih dogodkih. Goslač je bil dokaj zadržan v svojih komentarjih, pa vendar mu je vsakokrat, kadar je Julijan napeljal pogovor na parapsi pojave, glas nalahno podhrteval.

Seveda je mogoče, da je Sveti goslač že kdaj kdaj spregledal Julijanovo umazano igro. Julijan je bil vendarle suhoparen realista. Kako lepo bi bilo — če bi bilo seveda res — če bi Julijan v sanjah zares videl Goslača, hipijevsko ogrlico, junijsko nebo. In če bi se zdaj lahko mirne duše in brez skritih sumničenj posvetila raziskavam: ali sta mogoče pri tem spregledala kakšno izmed mogočih razumskih razlag?

Julijan je vedel, da je prekognicija razmeroma redek pojav, tudi pri ljudeh, ki so nadarjeni za te stvari. Julijan je bil o tem že kdaj kdaj poučen — in zdaj mu je prišlo na misel, da je bil malce nepreviden. Če bi se mu že to zgodilo — da bi se mu v sanjah prikazala fotografsko posneta prihodnost — bi moral zdaj pokazati nekaj svetega strahu. Vsekakor je bilo v Julijanovem glasu nekaj sumljivega. Pa se je vsaj kaj potrudil, da bi pritalil ta šaljivi in zafrkljivi prizvok? Najbrž je hotel oboje hkrati, prikupiti se (z izbiro primerne snovi za pogovor) in ponorčevati se (z izbiro neprimerne sloga).

Hotel je oboje, vendar obojega ni mogel dobiti. No, zdaj bi lahko pripomnili, da se spet sučemo v polju Zelje. Kajpak Julijanove, ne Goslačeve Zelje. Vendar, če je polje Zelje v svojem bistvu absolutno polje, polje vseh polj, kaj ne bi moralo biti potemtakem tudi nadosebno, se pravi skupno Julijanu in Svetemu goslaču?

Ah, seveda. Goslačev delež v absolutu medosebnega polja Zelja je bil kajpak komplementaren Julijanovemu: Goslač si je v tem primeru želel, prvič, da preroške sanje ne bi bile izmišljene; drugič, da bi Julijan povedal o njih z glasom, ki bi bil prevzet od navzočnosti Nadnaravnega; in tretjič, da bi se Julijan šalil — če bi se že šalil — kar se da jasno in prozorno, vedno pa na račun lastne slabosti, nepopolnosti, relativnosti.

Kot vidimo, tvori Julijanov in Goslačev delež v absolutu Zelja — zelo elegantno — nič brez ostanka. Tako v teoriji. V človeški praksi in v praksi nasploh pa ni takih elegantnih iz-

peljav. Tu nastajajo trenja, neprimerne temperaturne razlike, frustracije in simptomi. V našem primeru: ko je začutil, da Julijan nekaj čara, se je prijel za nos in zaigral na gosli. Julijan je sedel tam zraven, zamorjen, zamišljen, samemu sebi sovražen. Malo je manjkalo, pa bi rekel na glas, le kaj mi je bilo treba govoriti o teh rečeh. In: Ko pa s tabo ni mogoče govoriti o navadnih, resnih, človeških zadevah! Tudi on bi bil rad to jezo in to napetost spravil v kak simptom, ju sublimiral, pa tega preprosto ni znal. Če igra Goslač na gosli, naj on igra na klavir? Sicer pa, bi mu to kaj pomagalo? Vseeno so mu prsti vztrepetali, ko da jih bo zdaj zdaj položil na nevidno klaviaturo.

Sveti goslač je medtem odžebiral svoj sklepni *Ne poj mi žalostnih pesmi*.

Tale molek je zdaj edino jamstvo moje resničnosti, je rekel potem. Jamstvo in zaveza, zaveza in kontraband. Zaveza svobode in kontraband nespodobnosti: nespodobno je odraslemu moškemu nositi tak molek. Zato potreba po kastraciji: med bolničarjevimi rokami spolziš, in že si obenj. Ni potrebe, da bi šel ven v naravo, ki je stvarnosti povrhnjica: v samote ječi se kitiš s kačjimi simboli. In kača je čas, ki preži.

Hočeš reči, da je to molek, kakšnega je prebiral moja stara mama, ne pa hipijevski okras, je radovedno vprašal Julijan.

Je, po izvoru. Je, po namenu.

Ampak kot vidim, ti ga bolničar ni vzel?

Tu se je Goslač zvito nasmehnil. Ni videl, je rekel. Ni videl, kako je sleherni zrno v tem molku zaznamovano s črko Omega. Ki je simbol vstajenja v ognju.

Ampak prežal je nanj, se je v hipu nasmehnil povsem krotko.

Julijan je seveda plaval, kakor je vedel in znal: čutil je, da ne zna plesati po taktu tega pogovora, trudil pa se je vendarle.

Bolničar se je najbrž bal, da te bo ta okras diskreditiral v svojih očeh, je rekel. Pač glede na to, da sem prišel od zunaj, in da mi zunaj v glavnem ne nosimo takih amuletov. — Tako je pač prikrojena bolničarska pamet, je negotovo pristavil, videč, da njegove besede nimajo pravega odziva.

Namen ni smoter in ne Cilj: namen je žival, ki jo rediš v drobovju časa, je vztrajal Sveti goslač. Ampak: ostalo je zgolj pri namenu, če me že vprašaš. Zato sem rekel kontraband: ko sem šel skozi kontrolo, sem skril molek takole pod srajco. Ni mu prišlo na misel, da bi mi segel v nedra. Dajmo, pokažimo, kaj imamo v žepih, je priganjal. Pa mu nisem pokazal. Spravil sem ga na krivo pot. Zbudil sem mu sum, da skrivam prav tu, v žepih, kar mi je skrivati.

Nikomur ne dovolim, da bi mi brskal po žepih, je vedro dodal.

Julijanu je postalo neprijetno: Goslač ga je pri tem tako predirno pogledal, da ni bilo mogoče dvomiti: ta *nikomur ne dovolim* je naslovljen nanj.

OSNUTEK. (Nad tem osnutkom je datum: 9. junij, očitno pa ne gre za dnevniški zapis.)

Pogovor med prijateljema je poln skritih namigov na spol. Julijan z vso vnemo raziskuje svoje nezavedne nagibe. Če se znajde na samem z moškim, s staro ali z odurnim otročjem, si v strahu otipava utrip, pospešeno bitje bi lahko pričalo o spolni razdraženosti in torej o sprevrženih nagnjenjih. *Podzemlje* pa mu daje dvoumne odgovore. Res se utrip kot nalašč zgane, če le pomisli, kako bi bilo, če bi zdaj to bitje — otroka, starko, športnika — slekli in se ga dotaknili.

Res se nekaj zgane, ampak mogoče to sploh ni tisto.

DNEVNIŠKI ZAPIS (9. 6. 1978)

Petek. Vreme postaja zmerno, zdi se, da so lepemu vremenu ure štete. Ni mi žal, da sem šel (včeraj) v Graščino.

S Svetim goslačem sva dolgo sedela v utici nad sadovnjakom in se pogovarjala. Goslač sicer vedno pravi, da Mozarta ne mara. Njegovi pogovori pa so vselej mozartovski. V Graščini se šali na isti način, kot se šali doma.

Rekel sem mu, da tudi sam ne maram zlaganega visokega sloga. Rad bi se pa poigraval in hkrati ves čas ostajal nekje v območju tragičnih medklincev. Tudi s tem sem se mu skušal prikupiti in ga razveseliti. Po ovinkih sem mu namignil, da zdaj spet pišem roman. Tako se obnaša mladi seržant pred majorjem po dobro opravljeni nalogi. Sveti goslač se

v najinih literarnih kramljanjih upravičeno počuti kot tisti starejši, vodeči. Dolge mesece me je spodbujal, naj že vendar začnem. Naj že vendar izpolnim pristopnico za njegovo skrivno društvo. Naj si tako prislužim in zaslužim njegovo prijateljstvo.

Najbrž mu ne bom nikoli rekel na glas, da si te reči malce drugače predstavljam. Kakšno prijateljstvo pa je to? Zanj je vse v tem, da veruje v obstoj neke elite in v tem, da je on v tej eliti; mene pa beseda elita spomni na krojaški salon.

No, tudi Sveti goslač ne uporablja besede »elita«, ne na glas ne potihem. Mogoče si šepeta o *skrivnih izbrancih*, katerih pravo ime naj se ne bi po nemarnem vlačilo med ljudi: sedrga ima kosmata ušesa, pravi včasih.

Seveda sva spet obujala spomine na njegov krst. Kako se ga je prijel ime Sveti goslač. Sklenila sva, da bova prihodnjic — če ne bo dežja — obiskala najino kapelico: namreč tisto, na kateri je upodobljen njegov patron, svetnik, ki je nekoč držal v stegnjenih rokah godalo. Zdaj je vse skupaj zabrisano: ne veš, kakšnega, ne katerega patrona so tam nekoč namalali. Tisto o violini pa je bila moja domisljica.

Spomnil se je, kaj sem mu rekel na začetku pogovora: da sem spet začel resno delati. Namreč, ko sem mu govoril, kako je bilo takrat, ko sem mu dal ime Sveti godec in ko sva si potem iz okrušene freske izsanjala Molččega godca, in tako naprej, ni hotel o tem ničesar slišati: to zgodbo si s fantaziral za v roman, je rekel: zdaj pa misli, da se je vse skupaj tudi v resnici zgodilo. Ob tem sva se oba hkrati začela smejati, smejala sva se brez konca in kraja in zraven pogrevala stare štorije in jim podtikala videz nereshčnosti. Kaj ni isto, od kod si priklješ nebit — iz preteklosti ali iz niča? V vsakem primeru je bil to božanski občutek.

Malo sem ga pa tudi spet polomil. Kasneje sem mu namreč na vsem lepem rekel, da sem ta prizor že nekoč videl, namreč v sanjah. In da so se mi taiste sanje pritaknile prav to noč. Zdi se mi, da je bil v tem trenutku zares razočaran nad mano. Nikoli ni namreč povsem prepričan, kako je z mano, kadar načenjam pogovore o nerazločljivih pojavih: ali mislim zares, ali kar tako ...

Tokrat pa se mi je resnično zdelo, da sem vse skupaj že nekoč videl: notranjost te utice, Goslača ob sebi in tisto posebno junijsko svetlobo.

Kaže, da bo Goslač v nekaj dneh odpuščen. Tudi Mateja je tega mnemja.

Sonce — ali okenska navojnica, kakor se vzame — meče rebrasti senčno-sončni vzorec na rjuho. Postelje se zdaj nisem postlal, na njeno vznožje odlagam umazano perilo. Tu je tudi peščeno siva srajca, tista, ki ...

Hotel sem reči, na rokavu te srajce je madež od gline, to sem opazil šele zdaj, pred kakšno minuto. Nehote sem ga tako obrnil, tisti rokav. Kar je bilo madežev (od gline, od glin, od gline) na hlačah, sem jih očistil takoj, ko sem prišel tisto noč domov. Je mogoče, da si (zdaj si to ti) položil umetnico kar tam na tleh ateljeja, za glavo ob vrsti sušičih se vaz in kipcev? Nekje pa je moralo biti polno sveže namočene gline, ta vonj mi je ostal po dogodku. Kje? V možganih, v nosnicah? V tem je nekaj presunljivega.

Res je nekam nenavadno, da lahko uro za uro tako tipkam, vmes samo za nekaj minut poležim na taisti razmetani postelji, katere rob mi služi kot delovni sedež.

(nadaljevanje)

Z roko je segel po bradi in laseh, ki so bili na več krajih sprjeti od krvi. Z bolečinami je oživel tudi dotik Martininih rok, ki ga je z njimi še sinoči tako nežno božala po laseh. Kako nagla nasprotja! Včeraj še sreča, zdaj bolečine, ki jim bodo sledile še nove. In ne bo jim mogel ubežati.

Počasi se mu je približal koščen možak, ki bi mu težko določil starost.

— Nič ne skrbi! Vse bo še dobro, ga je ogovoril šepetaje, kot bi bila že stara znanca. Jaz sem že dolgo tu, pa kar gre. Ni najhuje. Laže ti bo, če boš kaj povedal o sebi. Si bil partizan?

To zadnje ga je vprašal kakor mimogrede. Aleš je sicer utrujene oči spet uprl v šepetalčev obraz in zadelo se mu je, da ga je nekoč že videl. Ta ošiljena brada, naprej potisnjena čeljust, redki zobje in nos, ki je lastnika izdajal, da je po njegovem grlu steklo že precej pijače, tak poseben obraz se človeku vtisne v spomin. Pred leti ga je moral že videti. Ni da bi sodil po zunanosti, toda človek s takim obrazom ni mogel biti preveč dobronameran. Ali ni tisti zapiti godec ali konjski mešetar? se je trudil oživiti srečanje z njim in vztrajno molčal. Mešetar ali godec, nekaj takega je moral biti, pa se je še vedno držal ob njem. Šepetal mu je o tolažbi in izpovedovanju ter o tem, da se človek marsikdaj zmoti, da je k temu pač nagnjen. Aleš je počasi spustil pogled k tlom, kjer je čepel možak, tedaj pa je prek njegove rame prestregel pogled najbližjega soseda. Njegova glava je počasi odkimavala, oči pa so mu obstale na šepetalcu. Aleš je spoznal, s kom ima opravka in spet je zaprl utrujene oči. Premagal je presenečenje, ki so mu ga pripravili v tej sobi.

Potem pa se je nenadoma ostro zagledal v mešetarja, ki se je ob tem pogledu zmedel. In ko da mu poslej privoščil le miren počitek, se je začel izgovarjati:

— Umiri se! Potem si boš laže opomogel.

Mešetar se je spet umaknil v svoj kot in se vedel, kakor da je Alešu hotel le dobro, vendar ga ta ni hotel razumeti. Aleš se je grizel: Si videl podgano? Ko da ne bi vedeli, kdo sem. Tega ni mogel razumeti.

IVAN JAN

MRTVI NE LAŽEJO

31

povest

Morda so med sojetniki, ki jih bodo nekaj najbrž kmalu spustili, hoteli vzbuditi vtis, da sta s tem človekom znanca in da je bilo vse, kar so dotlej storili z njim, le igra in slepilo?

Kdorkoli se je znašel v tem prostoru, je premišljeval o svoji usodi, o tem, kako se bo razvijala njegova zgodba, kakšna bo pot iz zaporov? V življenje, v smrt, v še večje trpljenje? To so govorile poteze na njihovih obrazih, to so izdajale včasih motne in mokre oči mož, ki nikoli niso radi kazali svojih čustev. Aleš jih je opazoval molče in na skrivaj, da bi presodil, kakšni so njegovi sojetniki. Ugotoviti pa ni mogel drugega, ko da se je znašel sredi nagrmadene nesreče in zla. Vsak izmed njih je bil delček strte moči. Nakopičena telesa so izdajala različne misli in občutke, a vsa so živetarila v upanju na varljivo svobodo.

Prostost? Zdaj je vendar ni nikjer. Tudi v gozdovih ne. Zunaj so le okoliščine, ki omogočajo izsiliti pot do nje. Prostosti je samo malo več ali malo manj, veliko je ni nikjer. Tu pa je že zborna mesto za slovo. Kdo ve, koliko teh, ki so po zaporih, je imelo priložnost uiti, pa niso? Zdaj bi marsikdo že tvegaj, zdaj, ko ne more. Morda tile zapori ne prinašajo samo zla, temveč tudi nova spoznanja o pravi vrednosti svobode. Zdravila so tudi grenka in tale gestapovski bič nemara pomagal tudi nam? Kdo bi le verjel našemu razlaganju o fašizmu, če tega ne bi potrjevali zavojevalci sami! Napačno so zastavili vse skupaj. Zaneteni ogenj razpihujejo še bolj!

Aleš se je predal razmišljanju, kakor da ne bi bil v tem hipu tudi sam zapornik, temveč človek, ki se je že dokopal do globljeja in pomirjujočega spoznanja. Pravzaprav o tem še malo ve. Prepričan pa je, da ta plamen zdaj ne more več ugasniti. Dodajajo mu le novo gorivo!

To ga je navdalo z novimi upi in izzvalo v njem nova razmišljanja. Ko mu je misel spet pohitela k Martini, se je oglasila slaba vest. Čudno? Kako, da toliko časa ni pomislil nanjo? Kaj to pomeni? Je negotovost kljub razjedajočemu učinku vendar boljša kot resničnost? Bo zdaj storila tisto vse? Je kakšna zveza med njegovim obiskom pri njej in zasedo, ki ga je ujela?

Nenadoma se mu je zazdelo, da se je možakov podganji obraz spremenil v Filipovega in da so njegove oči prav tako gorele kakor Filipove. Nič čudnega ne bo, če bi tu srečal tudi njega. Zdaj bo lahko sproščen. Lahko mu bo pokazal denar, ki ga je dobil zanj! Nehote je zastokal. Martina in ob njej Filip, to je bil prizor, ki mu je silil iz srca v možgane in zameglil vse drugo. Nehote se je ozrl v mešetarjev kot, kakor bi pričakoval, da je medtem ta snel masko; toda mešetar je bil še vedno tam in tak, kot ga je videl prej.

V prostoru se je začelo mračiti. Ko se je tema zgostila, je nekdo začel tiho peti:

— V mraku gozda ob tabornem ognju ...

Nekaj časa je napolnjeval prostor le ta osamljeni in tresoči se glas, ki ni bil najlepši, vendar je deloval kakor iskra. Nasprotje med stvarnostjo in vsebino pesmi je bilo vsiljivo in srh vzbujajoče. Glas pesmi se je počasi oprijel vseh in potegnil za seboj še druge. Nekaj časa so lovili ubranost, potem pa so se zlili v blago in večglasno melodijo, ki so jo prepevajoči izgovarjali skladno, kot bi jo prepevali že velikokrat. Nekateri so pogledovali proti mešetarju, a ta je miroval in se delal, kakor bi spal. Pesem je prevzela vse. Aleša je prizadela bolj, stisnilo ga je, da so mu po licih spolzele solze.

(nadaljevanje)

NOVICE IZ RADOVLJIŠKE OBČINE

● Na zboru delavcev v TOZD Vzdrževanje DO Veriga Lesce, ki je bil 20. avgusta, so po burni razpravi v navzočnosti predstavnikov sredstev javnega obveščanja sprejeli program 15 točk, s katerimi naj bi rešili nakopičene probleme. V ospredju so bili tudi tokrat poročila OD občinskih funkcionarjev in merila za njihovo nagajevanje v primerjavi z nagajevanjem v združenem delu. Opozorili so tudi na vse očitnejše slabšanje življenjskega standarda in zahtevali usklajevanje OD z naraščajočimi stroški, upoštevanje nadurnega dela in bolezenskih izostankov pri določanju pokojninske osnove, boljše stimuliranje inovacijske dejavnosti ter učinkovitejše delo sindikata v korist delavcev in uveljavljanje njihovih samoupravnih pravic. Prvotno zahtevo po izstopu iz sindikata, ki jo je podpisalo 120 delavcev, so umaknili.

● Osnovne organizacije ZKS; ki doslej še niso sklicale sestankov po akcijskem programu in rokovniku OK ZKS Radovljica, bodo morale to opraviti v prvih dneh septembra. Na sestankih bodo evidentirali kandidate za vodstva OO ZK ter za vodstva in organe ZK na ravni občine, regije in republike. Izoblikovati morajo svoja stališča o stanovanjskih in komunalnih problematiki, posebej pa morajo sklepati o izvajanju priprav na volitve delegatov in nosilcev funkcij v letu 1986. Evidentirali bodo tudi kandidate za slušatelje občinske politične šole in šole marksističnega samoizobraževanja, ki se bosta začeli v jesenskem času.

● Komisijska za interniranje in zapornike pri predsedstvu občinskega odbora ZZB NOV Radovljica je pod predsedstvom Mance Filipič na šesti seji 20. avgusta presojala potek zadnjih priprav na osrednje srečanje nekdanjih internirancev iz taborišč Ravensbrück in Auschwitz. Srečanje bo od 19. do 23. septembra na Zlatih stjenah pri Puli. Iz radovljiške občine se je za to srečanje prijavilo 17 od 50 preživelih internirancev obeh taborišč. Na seji so ugodno ocenili tudi obisk devetih internirancev iz občine na spominskih proslavah ob 40-letnici osvoboditve v taboriščih v Nemčiji in Avstriji.

● Predsedstvo in sekretariat OK ZSMS Radovljica sta na zadnji avgustovski seji obravnavala poročila kadrovske komisije o volilnih pripravah za organe OK ZSMS in na skupščinske volitve leta 1986. Dogovorili so se o organizacijskih pripravah na jesenski seminar na Pokljuki. Podrobno so razčlenili tudi poročila o delu in rezultatih MDB Stane Žagar, ki je delala na MDA Bela krajina 85. Potrdili so finančno poročilo OK ZSMS za prvo polletje 1985 in se pomudili pri tekočih nalogah, predvsem pri uresničevanju programa obiskov po OO ZSMS v pripravah na XII. kongres ZSMS.

● Iz polletnih poročil in pregleda gibanja osebnih dohodkov na zaposlenega v SOZD GLG Bled za obdobje januar-maj, je vidno, da so znašali poprečni osebni dohodki v celotni SOZD GLG v petih mesecih 42.646 din. Med devetimi delovnimi organizacijami in delovno skupnostjo skupnih služb je po poprečju osebnih dohodkov s 47.214 din GG Bled uvrščen na četrto mesto, LIP Bled s poprečjem 40.229 din na zaposlenega pa na peto mesto v SOZD.

● K razmeroma ugodni rasti industrijske proizvodnje v radovljiški občini, ki je bila v prvem polletju 1985 višja od lanske za 3,5 %, so največ prispevali delavci delovnih organizacij: Elan Begunje, Iskra Otoče, Veriga Lesce in Kemične tovarne Podnart. Vendar v občini niso povsem zadovoljni s takšnimi gi-

banji. Boljše izide zavirajo predvsem nezadostna in neakovostna oskrba industrije z repromateriali, uvoz opreme, manjša konkurenca na domačem trgu, premalo prodorni proizvodni in prodajni programi, slaba delovna disciplina in izraba delovnega časa in ne nazadnje tudi nizka motiviranost delavcev.

● Zdaj ko je vrhunec sezone če takorekoč mimo, lahko ugotovimo, da je bil letošnji avgust najbolj uspešen za turizem v radovljiški občini. Odsev takšnega stanja je izreden obisk gostov na Bledu, kjer se je njihovo število dnevno gibalo od 4100 do 4200. Kljub temu pa nekateri poznavalci trdijo, da je ta številka manjša, kot je bilo dejansko turistov na Bledu. Morda bi kazalo bolj natančno preverjati prijavnice, zlasti pri zasebnikih?

● Po polletnih obračunih so v radovljiški občini v gospodarstvu izkazovali izgube: hoteli Krim, Jelovica, Park in Golf ter Kreda Radovna z Bleda, Žito Lesce, KZK TOZD Radovljica in radovljiški hotel Grajski dvor. Kljub izgubam pa je Izvršni svet občinske skupščine Radovljica, upoštevajoč objektivne razloge, dovolil vsem prizadetim delavcem izplačilo rednih osebnih dohodkov kar velja do triletnega obračuna, ki bo verjetno že pozitiven.

● LIP Bled je zaradi gospodarskih težav posloval v prvem polletju 1985 z manjšim poslovnim uspehom kot prejšnja leta. Osnovni problemi se kažejo v zastoji prodaje, predvsem stavbnega pohištva na domačem trgu, v visokih cenah osnovnih materialov za proizvodnjo in pa težavah pri izvozu, zaradi katerih se kopičijo zaloge. Posledica tega je podpoprečna rast celotnega dohodka v primerjavi z letom 1984.

● Na osnovi nedavnega natečaja Kompas TOZD Hoteli Bled bodo že v novembru začeli z gradnjo novega hotela »B« kategorije. Stal bo na mestu sedanjega Kompasovega gostišča v Ribnem pri Bledu. Imel bo 180 ležišč, ustrezno število restavracijskih mest in več športno rekreativnih površin ter igrišč za otroke. Naložba bo vredna milijardo dinarjev. Predvidevajo, da bo nov hotel zgrajen do septembra 1986.

● Po programu Kmetijske zadruge Bled so začeli urejati pašnike pod vasi Selo, Ribno in Bodešče na desnem bregu Save Bohinjke na površini 87 hektarjev. Zadruga je dobila skupaj s svojimi kooperanti za urejevalna dela po 80 tisočakov na hektar. Za utrditev brežine od ribskega do bodeškega mostu pa je Vodna skupnost gorenjske namenila še 100 milijonov din. Na novo urejenih pašnikih se bo lahko paslo nad 240 glav živine.

● Delovna organizacija Triglavski narodni park s sedežem na Bledu je pred kratkim izdala novo knjigo Vodnik »Triglavski narodni park« v osem tisoč izvodih na 242 straneh. Koristna publikacija bo prišla prav vsem ljubiteljem naših gora. Izdajo knjige, ki jo lahko kupite v vseh knjigarnah po 1200 din sta finančno podprli Kulturna skupnost Slovenije in Kulturna skupnost Radovljica.

● Letošnja kresna noč v Bohinju, ki so jo pripravili turistični in kulturni delavci ter kulturne skupine 10. avgusta zvečer, je bila ena največjih tovrstnih prireditev s prikazom starih navad. Na prireditveni prostor Pod skalco je kot zadržujejo organizatorji, privabila kar blizu pet tisoč obiskovalcev.

● Tudi letos so si številni taborniki oz. odredi postavili šotore in organizirali poletne taborje pri Šobcu in ob Bohinjskem jezeru. Predvsem so to taborniški odredi iz drugih slovenskih in hrvaških krajev. Domači taborniki, bilo jih je 110 iz odreda Sotočje Sav, pa so skupaj z radovljiškimi športniki taborili 10 dni v Fažani. Okoli sto tabornikov odreda Jezerskih biserov z Bleda je prav tako preživel 10 dni ob istrski obali v Fažani.

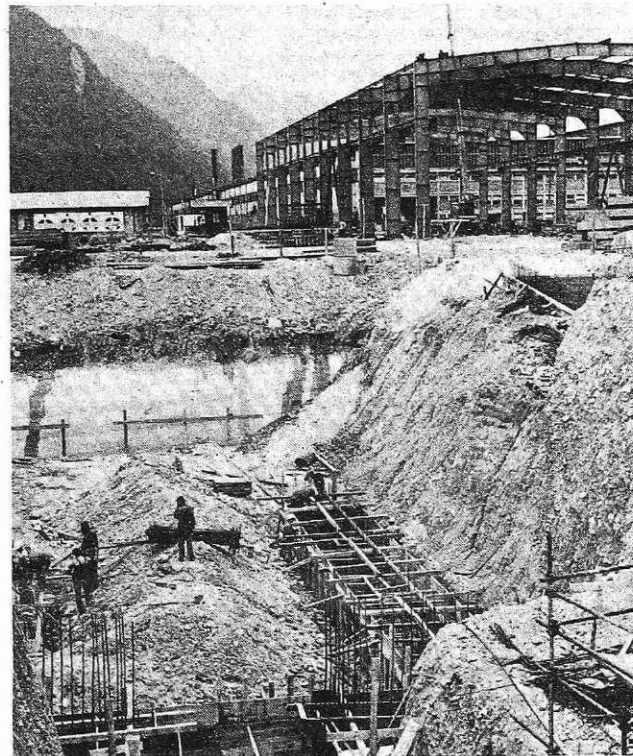
● V počastitev 90-letnice Planinskega vestnika so v avli Doma Joža Azmana v Bohinjski Bistrici pripravili priložnostno razstavo, ki je bila pred tem na ogled v Festivalni dvorani na Bledu.

● Od 16. do 31. avgusta je po programu likovne sekcije KUD Bled v Festivalni dvorani odprta razstava slik akademškega slikarja Janeza Ravnika, likovnega pedagoga z Bleda, ki je tudi glavni nosilec likovne aktivnosti v poletnih mesecih na Bledu.

● Na vsakoletnem hitropoteznem šahovskem turnirju v počastitev praznika občine Radovljica, ki ga organizira ŠD Murka na Šobcu, je letos nastopilo 50 moških in 4 ženske ekipe. Prehodni pokal so osvojili šahisti ŽD Stol iz Kamnika, pri ženskah pa je bila tudi letos najuspešnejša domača ekipa ŠD Murka Lesce.

● Svoj prispevek k praznovanju občinskega praznika, sočasno s počastitvijo dneva avtomehanikov in šoferjev (ki so ga preložili z julija na avgust), so dali tudi balinarji. Na radovljiških baliniščih so organizirali močan turnir za pokal Alpetour, za katerega se je potegovalo 12 moštev, osvojili pa so ga člani domačega kluba iz Radovljice.

● Po dogovoru med pristojno komisijo za odnose z verskimi skupnostmi občinske skupščine Radovljica, koordinacijskim odborom za urejanje odnosov med samoupravno družbo in verskimi skupnostmi pri OK SZDL Radovljica in župnim uradom na Bledu so se odločili, da bodo v cerkvi na blejskem otoku, ki je sicer muzejski objekt v upravljanju HTP Bled, na leto trije verski obredi. Prvi obred je bil 15. avgusta. Po dogovoru in sklepu občinskega upravnega organa pa bosta obreda še 8. septembra in 3. februarja.

Jeklarna 2, 20. avgusta 1985 (foto: I. Kučina)

BLEJSKI GOSTINCI IN TURISTIČNI DELAVCI ZADOVOLJNI S SEZONO

Glavna turistična sezona se počasi izteka in le od vremena je odvisno, koliko časa bo še toliko gostov, kot jih je te dni. Obisk je to poletje zadovoljiv. Do srede avgusta so na Bledu nasteli več kot 4.000 gostov; dosegli so celo rekord: prek 4.750 gostov dnevno. V juliju je bilo za okoli 9 % več nočitev tujih gostov. Tudi obisk domačih turistov ni upadel — okoli 1000 nočitev je bilo več kot lani. Letos se je posebno uveljavil kamping v Zaki, saj je sprejel tudi preko 1.400 gostov, torej le okoli 600 manj kot vsi hoteli. Pa tudi število gostov v zasebnih sobah je večje, ker je prijavna služba bolj delovala kot leta doslej.

Kako bo s posezono? Če lahko verjamemo gostincem in agencijam, bo tudi septembra še vse polno; najbrž bolj v hotelih in manj v zasebnih sobah, ki jih premalo ponujajo in v počitniških domovih. Obe so dobri.

Cene na Bledu so visoke, to je poznano in s tem se tudi radi pobahajo. In kako je potem z razprodajo naših letovišč, o katerih se toliko piše? O razprodaji je težko govoriti, vsaj ne v hotelih, saj imajo podobne cene kot v alpskih letoviščih, če gosti plačujejo v tuji valuti. Vendar je to odvisno od vrednosti dinarja. Zato je toliko težje doseči predvideno vsoto, ki naj bi jo prinesel letošnji tuji turizem.

Tudi zabave je na Bledu to poletje več kot doslej. Različne prireditve je pripravilo turistično društvo Bled — zabavne, kulturne, športno-rekreativne, vrhunška športna tekmovanja, ognjemet in kot višek »kmečko ohcet«. Vse to privlači goste. Mogoče bi lahko bilo prireditve celo manj, a naj bi bile kvalitetnejše.

Ljudje so bili zelo veseli zabave na prostem ob »stanih« med Festivalno dvorano in hotelom Park, le da so povsem po nepotrebnem pospravili »stane« že takoj po »kmečki ohceti«. Pa mogoče prihodnje leto! Bled se baha, da so visoke cene namenjene kvalitetnemu turizmu. Zato pa bi morali malo več skrbi posvetiti kvaliteti storitev in ureditvi kraja. Vse preveč je hrupa, predvsem v jutranjih urah, promet je težaven, ni parkirišč, zelo prizadeti pa so pri parkiranju parkirnine. Ker ta ni povsod

enaka, se gostje in domačini po nepotrebnem razburjajo. Tudi parki niso najboljše vzdrževani, kruh je dokaj slab, v trgovinah je slaba ponudba zlasti delikatesnega blaga. Tudi gladino jezera je treba večkrat očistiti. Pa tudi po kavarnah in kioskih je le težko dobiti kaj drugega, kot je to običajno za vsako gostilno ali slaščičarno. Malo bolj bi posnemali sosednja letovišča! Marsikaj bi se dalo urediti le z malo več organiziranosti in dobre volje — posebno po naših gostilnah natakarnem kaj rado »spodleti« pri računanju!

Kako je z domačimi gosti? Težko je še srečati stare goste iz naših sosednjih republik, ki so leta in leta hodili na Bled in bili veliki prijatelji našega letovišča. Kje so časi, ko so bili ti naši najboljši gosti. Pa tudi sedaj niso slabi, saj kaj radi posedajo po kavarnah, bifejih... Pač tam, kjer naj bi bilo malo ceneje...

Z boljšo organizacijo oddajanja zasebnih sob bi lahko ponudili domačim gostom nekaj več cenejših ležišč — mogoče tudi z obrokom po cenejših gostilnah. Vendar Blejci o tem ne razmišljajo — nasprotno, domačih gostov se vsak otepa, saj so cene toliko nižje. Ali ne bi bilo mogoče tistim, ki jemljejo domače goste, zmanjšati davčine ali jih kako drugače stimulirati?

In kako je z domačini? Domačini žive na Bledu težje kot drugod. Vse je dražje, da ne govorimo o gostiščih, zabaviščih, restavracijah. Kako to urediti, saj ne morejo imeti dvojnih cen. Včasih so imeli na

Bledu draginjski dodatek, to danes ni več mogoče. Vživeti se je pač treba v takšno življenje. Mnogi so si našli dodatno zaposlitev, da si tako pridobijo kak dinar za priboljšek, saj so celo vstopnice za razne muzeje, prireditve dražje kot drugod. Najbrž bo o tem treba razmisliti, saj sicer domačini res ne bodo več pripravljeni plačevati različnih prispevkov ali podobno!

Božo Benedik

Dopisujte

PROGRAM PRAZNOVANJA PRAZNIKA KRAJEVNE SKUPNOSTI

Krajevna skupnost in družbenopolitične organizacije ter društva Gorj organizirajo v počastitev krajevnega praznika v spomin na 28. avgust 1941 in 40-letnico osvoboditve na novem asfaltiranem igrišču TVD Partizan Gorje naslednje prireditve:

V sredo, 28. avgusta: polaganje cvetja in vencev ob spomeniku v Zg. Gorjah in na spominska obeležja padlim partizanom in žrtvam fašističnega terorja.

V soboto, 31. avgusta, bo ob 18,20 sprejem gostov iz pobratene krajevnega skupnosti Centar Varaždin pred gasilskim domom. Ob 18,30 bo promena koncert domače godbe na pihala na igrišču TVD Partizan Gorje. Ob 19,30 bo odprta seja delegatov skupščine KS, delegatov delegacij SIS, članov vaških odborov, vodstev družbenopolitičnih organizacij in društev ter vseh krajanov.

Na slovesni seji, ki bo na igrišču TVD Partizan Gorje, bodo nastopili: moški pevski zbor DPD Svoboda Gorje, mladinska folklorna skupina iz Ribnega, recitatorji osnovne šole »Bratov Zvan« Gorje in godba na pihala. Nastopali bodo tudi harmonikarji iz KS Gorje na diatoničnih harmonikah. Zaželene so tudi narodne

PRIPRAVE NA VOLITVE V ORGANIZACIJAH ZVEZE BORCEV OBČINE RADOVLJICA

Na avgustovski seji predsedstva občinskega odbora ZZB NOV Radovljica so osrednjo pozornost namenili pripravam na volitve prihodnje leto. Priprave tečejo že od marca v vseh krajevnih organizacijah ZB NOV in tudi v občinskem odboru in predsedstvu ZZB NOV.

V prvem krogu priprav — evidentiranju možnih kandidatov za delegate skupščin družbenopolitičnih skupnosti in SIS ter za nosilce družbenopolitičnih funkcij, so do junija v okviru SZDL, sindikatov in drugih družbenopolitičnih organizacij, vključno z ZB NOV, evidentirali 4.121 kandidatov. To je le 62,4 % od 6.587 možnih kandidatov, ki so jih evidentirali pred zadnjimi volitvami leta 1982. Izredno malo je bilo doslej evidentiranih možnih kandidatov za nosilce odgovornih funkcij v občini,

še manj pa za republiške in zvezne funkcionarje. Bolj spodbuden je podatek, da so v prvem krogu v vseh sredinah evidentirali več žensk kot pred zadnjimi volitvami leta 1982. Ta odstotek je takrat namreč znašal 38,2 %, letos že v prvem krogu pa 41,3 %, kar je navsezadnje tudi logično, saj je v občini krepko nad polovico vseh zaposlenih žensk. Letos je bilo nekaj manj evidentiranih članov ZZB NOV; leta 1982 so jih evidentirali 532 ali 8,1 %, letos pa le 152 ali 3,6 %, vseh evidentiranih možnih kandidatov. Tudi za to bi lahko našli opravičilo: poprečna starost borcev v občini je že izredno visoka — nad 68 let, pa tudi njihovo zdravstveno stanje je razmeroma šibko. Zanimivi so tudi podatki, da so doslej evidentirali skoraj za 4 % manj mladih do 27 let starosti in kar dobrih 6 % več možnih kandidatov od 27. do 40. leta starosti.

Seveda pa ti podatki še ne pomenijo končnega stanja. Volilna komisija pri OK SZDL Radovljica namreč še vedno nima poročil o številu evidentiranih iz štirih krajevnih skupnosti in kar iz 24 OZD: Pravo podobo sedanjih predvolilnih opravil bodo dobili šele po drugem krogu postopkov evidentiranja v septembru, ko bo volilna komisija dobila zbirna poročila od vseh nosilcev priprav na volitve.

Predsedstvo občinskega odbora ZZB NOV je poudarilo, da imajo v vseh KO ZB NOV možnost in dolžnost poskrbeti za evidentiranje vseh svojih sposobnih članov, ki jim to dopušča tudi zdravstveno stanje. Prav tako pričakujejo, da bodo organizacije ZB NOV evidentirale možne kandidate razen za delegate tudi za nosilce odgovornih funkcij na vseh ravneh ne samo iz svojih vrst, pač pa tudi iz drugih sredin, za katere menijo, da izpolnjujejo merila SZDL in tudi zaupanje borcev in drugih občanov.

SLIKARSKI OPUS AKADEMSKEGA SLIKARJA MILOŠA LAVRENČIČA

Z recitalom pianistke Beti Demšar bodo jutri, 30. avgusta, ob 18. uri v razstavnem salonu DOLIK na Jesenicah odprli razstavo slik akademskega slikarja Miloša Lavrenčiča iz Ljubljane. Razstavljene slike predstavljajo umetnikov slikarski opus, ki je nastajal v zadnjih desetih letih.

Akademski slikar Miloš Lavrenčič je bil rojen 20. julija 1940. Leta 1972 je diplomiral na Akademiji za likovno umetnost v Ljubljani pri profesorju Gabrijelu Stupici. Nadaljeval je podiplomski študij na specialki za restavracije, ki ga je končal leta 1974. Po končanem študiju je bil zaposlen kot likovni pedagog do leta 1979, od tega leta dalje pa deluje kot svobodni ustvarjalec. Član Društva slovenskih likovnih umetnikov je od leta 1972. Ob njegovi lanskoletni razstavi v Ljubljani je njegovo likovno ustvarjalnost likovni kritik Franc Zalar ocenil takole:

»Krajsko slikarstvo je v zadnjih nekaj letih v našem likovnem prostoru zavzelo neslučen obseg. Zlasti pomembno pri tem nenavadnem pojavu je to, da k likovnemu upodabljanju našega edinstvenega naravnega okolja pristopajo predvsem mladi, ki znajo pomembne pridobitve polpreteklega obdobja, tako plenistični realizem, impresionizem ali celo ekspresionizem, združiti z novimi, svežimi likovnimi nazori in hotenji. Vzrok za to zavzetost mladih je treba vsekakor iskati v njihovem občutku ogroženosti, v zavedanju tega, da človek v svojem nepremišljenem hlastanju za potrošniškimi dobrinami počasi, toda zanesljivo uničuje košček za koščkom svoje prvinsko življenjsko okolje. Na krajih, kjer so bili še včasih zeleni travniki, dišeči gaji, zdravega zraka polni gozdovi, so se razbohotile stolpnice, betonska tovarniška poslopja z visokimi dimniki, ki bruhaajo smrt. ... Pojav krajinarstva pri mladih lahko razumemo tudi ne samo kot dokument o nečem, česar jutri ne bo več, marveč tudi kot protest, upor proti nasilju nad naravnim okoljem, notranjo zavzetost, ki rojeva tako uspele umetniške dosežke kot humanistično angažirana sporočila.

V slikah akademskega slikarja Miloša Lavrenčiča se čuti na eni strani hotenje po objektivnem beleženju vidnega, na drugi pa težnja po kar največjem poenostavljanju in likovnem urejanju le-tega. Miloš Lavrenčič si je izbral izrazito ploskovit način podajanja krajskih izrazov. Iz izbranega motiva skuša izluščiti samo bistvene značilnosti — osnovno formalno in barvno strukturo pejsaža, vendar vedno v taki meri, da pejsaž še vedno ostane »berljiva«. Kolorit se podreja slikarjevemu čutenemu hotenju in razpoloženju, toda ostaja v okvirih strogo določen in na zemeljske pigmente ubrano skalo. Dominira zelena barva v nešteti odtenkih, tonskih prelivi. Zelena barva je za slikarja Miloša Lavrenčiča — kot za vrsto drugih slikarjev narave — simbol živga, vegetativnega. Lavrenčičeve slike so v bistvu sestavi lokalno obarvanih in ploskovitih elementov, ki se v svoji osnovni shemi navezujejo na konkreten motiv. V začetnih delih podkrepljuje ploskovito členjene oblike temnejša črta s čopičem — nekakšna risba — ki poudarja značilnosti oblikovanih pojavov, hkrati pa služi kot kompozicijsko oporišče: pozneje ta »pavšalna« risba zgine, slike postanejo v svoji likovni strukturi dosti bolj homogene, so kot v nekakšni »mozaični« barvni sestavi; gladko

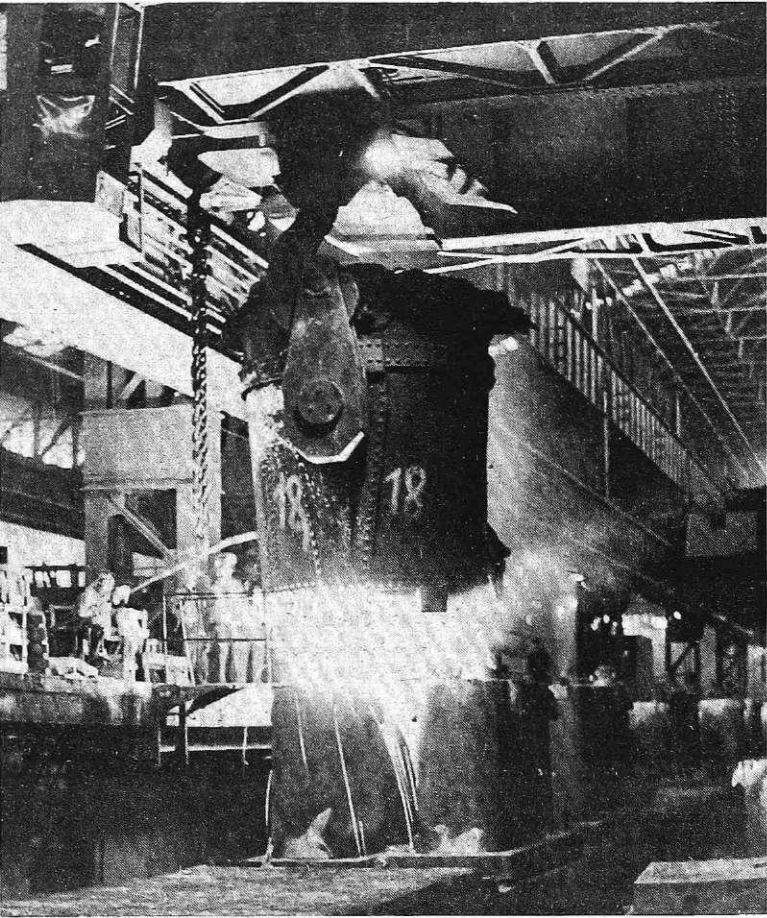
naslikane ploskvice in detajli, ki so naslikane v mehki, patinasti in prosevajoči fakturi, ustvarjajo zanimiv kompozicijski ritim. V nekaterih zadnjih slikah Miloša Lavrenčiča pride do tolikšne predmetne redukcije, da lahko govorimo že kar o nekakšem polabstraktnem slikarstvu. Polja, travniki, drevesa, hribi in nebo so se preoblikovali v skrajno poenostavljene, ploskovito dekorativne forme, ki jih omejujejo gibke in ritmične linije. S temi slikami se umetnik približuje novemu likovnemu pojavu v evropski umetnosti, tako imenovani »novi ornamentiki«.

Medtem ko so olja Miloša Lavrenčiča dosledno in premišljeno zgrajeni oblikovni in barvni »organizmi«, učinkujejo njegovi akvareli kot tenkočutne in lirčno obarvane trenutne impresije. To so odkritosrčni, z nikakršno razumsko špekulacijo obremenjeni umetnikovi notranji odzivi na trenutno stanje, razpoloženje, ki prevladuje v določenem pejsažu. Umetnik to stanje hipno zabeleži, ker se dobro zaveda, da ga bo naslednji trenutek zamenjalo že drugačno svetlobno in barvno razpoloženje. Barvno tkivo Lavrenčičevih

akvarelov se preliva v mehki sončni svetlobi, je hkratna upodobitev krajine in njene atmosfere. To je intenzivno doživljanje sveta, ki se ponuja občutljivemu slikarskemu očesu, ki zna tudi v nepomembnih stvareh odkriti likovno pomembno ali vsaj vredno slikarske interpretacije.

Lavrenčičevi akvareli so koncentracije svetlobnega sveta, ki jim — v nekaterih primerih — dodana risba s tušem več škodi kot koristi, saj ruši homogenost avtorjevega svojstvenega in čustveno globoko občutnega slikarskega rokopa. Ime slikarja Miloša Lavrenčiča je v slovenskem likovnem prostoru zaenkrat še bolj malo poznano, toda po rezultatih njegovega likovnega prizadevanja sodeč, se bo umetnik kaj kmalu uvrstil med pomembne slovenske upodabljalce krajine. Doslej je slikar sedemkrat razstavljaj samostojno, in sicer štirikrat v Ljubljani, v Trebnjem, Ljutomeru in Škofji Loki. Petnajstkrat se je s svojimi slikami predstavil na skupinskih razstavah. Med drugim leta 1971 tudi na Jesenicah v Delavskem domu.

Razstava slik akademskega slikarja Miloša Lavrenčiča bo na Jesenicah na ogled do vključno 11. septembra, in sicer vsak dan, razen nedelj in praznikov in sobot popoldan, od 9. do 12. in od 16. do 19. ure.

V livni jami martinarne (foto: I. Kučina)

STAVIM DA ...

Spet je popravil rekord, a si videl, je komentiral športnik Francelj. Stavim, da je imel veter v hrbet.

Mama je rekla, da bo ozimnica letos draga, da stavi, da vsaj še enkrat dražja kot lansko leto.

Ker je pomrznilo pol Primorske, sosed stavi, da se bo spet pijača podražila.

Teden dni je bilo zares lepo in že v bifeju stavi, za koliko bo šla elektrika gor.

Če bi imel števec za energijo, je rekel stolpničar, gre staviti, da ga ne bi živga odrli za mlačno vodo in ogrevanje.

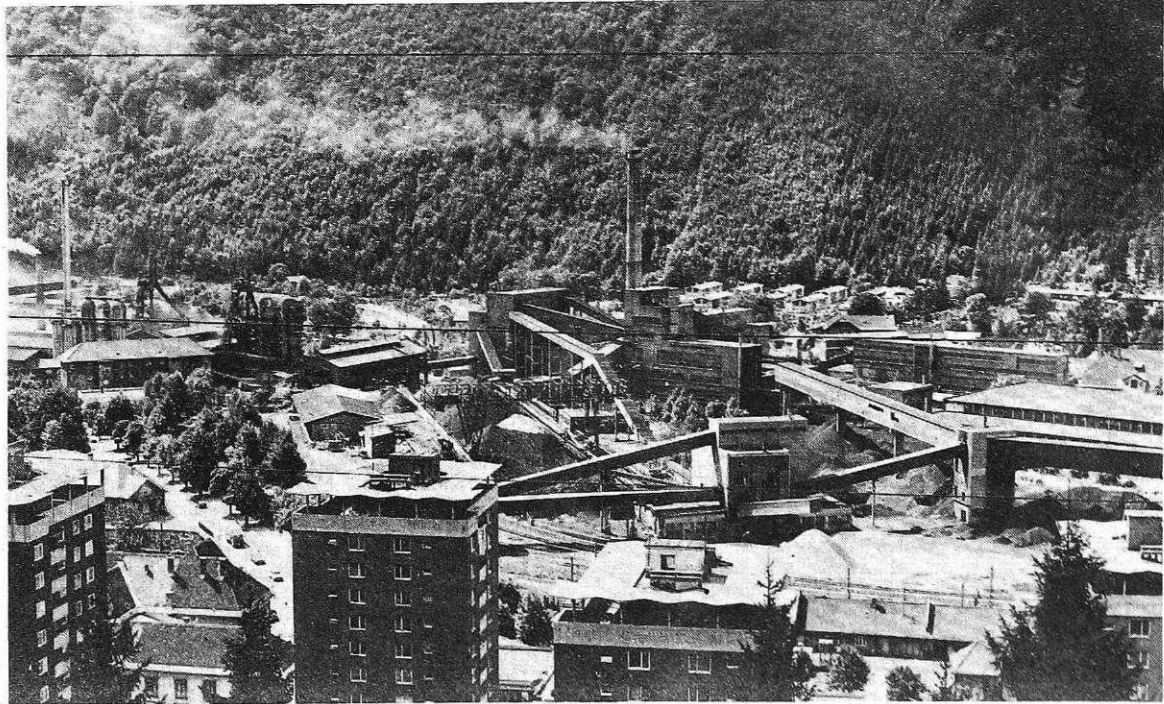
A vidiš tisto blondinko pri oni mizi, namiguje oženjeni ob šanku,

stavi, da bi se vedel kaj z njo počet. Kimam, prikimujem. Ljudje veliko hazardirajo, stavi, da bi se dalo od teh stav živeti.

Ti, stavi, da niti sam ne veš, kaj bi rad povedal s tem pisanjem, pravi mimoidoči pisec.

A, da ne?

Damjan Jensterle

Panorama (foto: I. Kučina)

ŽENSKI PEVSKI ZBOR MIRKO ŠKOBERNE VABI

Ženski pevski zbor Milko Škoberne DPD Svoboda Tone Čufar Jesenice v ponedeljek, 2. septembra, ob 17. uri začne z rednimi vajami v pevski sobi v stavbi gledališča — 1. nadstropje.

Pozivamo članice zbora, da se vaje zanesljivo udeležijo, obenem pa k sodelovanju vabimo tudi nove pevke.

Odbor MPZ Milko Škoberne

Živim in pišem

SVATBA

EDO TORKAR

Bilo je poleti, v črnogorskih planinah. V sončnem jutru sem z vrha Volujka po strmih in plazovitih meliških sestopih k Trnovčemu jezeru pod Magličem. Gladka površina jezera je kot v zrcalu odsevala sinjino neba in temino gozda, stivno kameinja in belino snega, ki je tu in tam še zmeraj kljuboval soncu. Obale jezera so poživiljale pisani šotori, ob katerih so nadebudni planinci kurili ognje, brenkali na kitare, poležavali na soncu, najpogumnejši pa celo čofotali v hladni jezerski vodi.

Tudi jaz sem sezul gozderje in namočil noge. Nad jezerom je brenčalo, šumelo, bučalo kot v panju. Na milijone, na milijarde kačjih pastirjev je poplesavalo nizko nad gladino — po dva, trije in več skupaj sprijeti in sparjeni. V tem svatbenem plesu je vladala popolna promiskuiteta, saj so se partnerji ves čas menjavali, nastajale so prave žive verige, ki so hip nato spet razpadale, da bi nastajale nove. ... Da pa to množično parjenje le ne bi potekalo povsem neovirano, so poskrbeli kačji pastirji-stražarji, pravcati velikani, desetkrat večji od ostalih. Ti so vsakogar, ki je bodisi sam bodisi v parčku zašel v njihov zračni prostor, ki se je začel nekako meter nad gladino, nemudoma prestregli in sestrelili.

No, teh težkih helikopterjev je bilo

malo in tudi dela niso imeli veliko. Veliko več žrtev je zahtevala voda, saj si je marsikateri vročekrvni samček neprevidno zmočil krila in se potem zaman trudil ponovno vzleteti. Opazil sem še nekaj: brž ko je kdo cepnil v vodo, so se okoli njega zbrali njegovi tovariši, da bi mu pomagali. V letu so ga poprijemali za glavo, zadek, krilca, da bi ga nekako izvlekli iz vode. Vse skupaj je bilo videti kot reševalna akcija s helikopterji na odprtem morju. Rešiti se je uspelo le redkim; in to zgolj tistim, ki se niso zanašali na tujo pomoč, pač pa so tudi sami do skrajnosti napeli moči. Tisti, ki je samo malo popustil (pa četudi si je vzel le predač za nov napor), je bil odpisan. Tovariši so ga zapustili v nesreči in odleteli proč, na svatovanje. Kačji pastir v vodi je še zmeraj kdaj pa kdaj pobral in zabrenčal, še zmeraj se je poskušal boriti — a njegovi trzljaji so bili vse slabotnejši, počitki med njimi pa vse daljši in daljši, dokler ni povsem omagal.

Toplo sonce in plivanje vode me je zazibalo v dremež. Ko sem se čez dobro uro zbudil, je nad jezerom vladal mir: kačji pastirji so izginili, kot da bi se vdrl v zemljo in le trupelca nasedlih utopljenčkov na obali so pričala o svatbi, na kateri sem bil naključni in nepovabljen gost.

LUCIJAN BRATUŠ V ŠIVČEVI HIŠI V RADOVLJICI

S 16 akrilnimi slikami, ciklusom risb iz skicir in z likovno opremo pesniške zbirke Krušči se sejalet Franca Černigoja (Obzorja Maribor, 1979) se slikar Lucijan Bratuš predstavlja v Radovljici.

Razstava, ki jo je pripravila Zveza DSLU in je doslej gostovala v Ajdovščini in Novem mestu, bo po Radovljici obiskala še Novo Gorico, Koper in Trst.

Od prve postavitve v galeriji DSLU v Ljubljani oktobra 1984 do letošnjega avgusta, ko je prišla v Radovljico, je razstava v dokajšnji mero spremenila svojo prvotno podobo. Slikar jo je dopolnil s šestimi slikami iz letošnjega leta, ki so v Radovljici prvič razstavljene in ob katerih se nam poraja občutek, da se slikar poslavlja od tiste ženske figure, ki je prevladovala v njegovih slikah vse od njegove prve samostojne predstavitve v Kranju leta 1970. Hkrati s spreminjanjem načina oblikovanja figure se spreminja in bogati tudi umetnikova barvna skala.

Zdi se, da izhodišče za Bratušovo novo figurarno zasnovo predstavlja akrilno platno iz leta 1984 (Jesen II) z monumentalno poudarjeno žensko figuro, v katerem slikar namesto dotlej običajnega temnega ploskovitega ozadja, povečini deljenega v dvoje ali več polj, obarva ozadje z rumeno barvo in ga razgiba z barvnimi lisami, osrednjo figuro pa izolira v nekakšne elipse sive barve in znotraj teh polj pritegne dotlej v svojih slikah le redkokdaj prej uporabljene zelene in oranžne barvne tone.

Korak naprej, pomeni slika iz leta 1985 (Poletje VII), v kateri se nekda-

nji osrednji motiv ženske figure preoblikuje v dve fantastični bitji, pri katerih slikar nadaljuje z bogatim koloritom in z razgibavanjem slikarske površine z barvnimi lisami. Vtis slike je močno ekspresiven in ga še stopnjuje rdeča barva. Diphth je rezultat slikarjevega variiranja na temo prejšnjih portretnih upodobitev, vendar je uporabljeni motiv le pretveza za igro barv in barvnih lis, iz katerih se izvijata nenavadni groteskni podobi.

Zadnje tri slike manjšega formata, ki jih slikar še vedno poimenuje s portreti, pomenijo nadaljnje oblikovno reduciranje tega motiva, zmanjševanje agresivnosti rdeče barve in hkrati stopnjevanje izraznosti slike z razgibanostjo barvnih ploskev in lis.

Slike iz leta 1983 in 1984 predstavljajo slikarja Lucijana Bratuša v njegovi značilni likovni govorici: v toplih, nasičenih barvah z osrednjo figuro ženske — akta ali portreta, postavljenega pred ploskovito in umirjeno ozadje pretežno hladnih barv. Ciklus monumentalno zasnovanih risb in likovna oprema pesniške zbirke razkrivata poleg slikarske tudi Bratušovo risarsko in kaligrafsko ustvarjalno naravo in zraven značilno poetično podstat njegove risbe, ki jo v slikah pogosto zakrije barva.

Maruša Avguštin

GALERIJA ČEVDR

V soboto, 31. avgusta, bo ob 17. uri v galeriji ČEVDR otvoritev razstave olj in akvarelov akademskega slikarja Petra Adamiča iz Škofje-Loke. Razstava bo odprta vsak dan razen ob ponedeljkih od 17. do 21. ure.

ČLOVEK ČLOVEKU — KRI ZA ŽIVLJENJE

Vsak dan se pripeti kakšna nesreča in pri tem ponesrečenec lahko izgubi veliko krvi. Prav zaradi tega pa ugasne marsikatero življenje. Prenekateremu ponesrečencu lahko zato življenje rešimo, če mu izgubljeno kri nadomestimo. Zato je prostovoljno dajanje krvi zelo plemenito in humano dejanje.

Tudi meni je rešil življenje neznan krvodajalec oziroma krvodajalka. Ko sem prijel na svet, so mi morali kri takoj zamenjati. V prvih urah življenja mi je nekdo podaril skoraj liter krvi. Neznani krvodajalec mi je

rešil življenje ali pa me obvaroval pred hudimi posledicami v mojem poznejšem razvoju.

Naša družina zato čuti neko hvaležnost do vsakega krvodajalca. Mama se je celo odločila, da bo postala krvodajalka, a je zaradi prebolele zlatenice kri lahko darovala le trikrat.

Ko bom velik, bom verjetno tudi sam dajal kri. Predstavljam si, da ima vsak krvodajalec prijeten občutek, ko daruje kri. Občutek, da boš nekomu rešil življenje, je lepši od občutka, ki bi ga imel, če bi nekomu podaril nekaj zelo dragocenega. Saj človek sploh ne more podariti človeku dragocenejšje stvari, kot je kri.

Primož Koblica, 8. b

OŠ prof. dr. Josipa Plemija, Bled

Če ste te dni hodili okrog letališča ALC v Lescah, ste prav gotovo slišali glasen ropot, ki ga s svojim motornim zmajem povzroča Hine Guštin, sicer Ljubljancan, ki pa že 22 let živi in dela v Franciji. Okoliški prebivalci so njegovo zračno plovilo kar hitro razglasili za kosilnico, čeprav so mu s tem storili nemajhno krivico. Sam se seveda nisem mogel upreti poklicni (in ne samo tej) radovednosti in sem si vso zadevo pobliže ogledal.

Hine, ki je pilot tudi po poklicu, leti z motornimi zmajci že osem let. Ta, ki ga ima zdaj, je dvosred serijske proizvodnje. Težak je 175 kg in ima nosilnost (z gorivom vred) 200 kg. 38 KW motor za pilotskim sedežem poganja dvokrako eliso, ki omogoča letenje s 60 km/h, kar ni posebno hitro, vendar za vzlet in pristanek ne potrebuje več kot 30 m dolge steze. S tem zmajem se sicer ne da kaj prida jadрати, saj ima slabo drsno razmerje (1:5); je pa toliko bolj primeren za učenje. Ko je zložen, se spremeni v avtomobilsko prikolico, stane pa od 40 do 60.000 francoskih frankov (preračunano v dinarje: še lep čas si ga ne bomo mogli privoščiti). Enosedežni so cenejši.

Potniški sedež na zmaju je ves čas zaseden, saj ima Hine precej prijateljev, ki imajo tudi prijatelje, pa še kak radovednež, ki je pripravljen poleteti s tem, za naše kraje kaj nenavadnim zrakoplovom, se hitro najde. Preden je prišel v Lesce, je Hine letel v Portorožu, Bovcu in na neki nji-vi v Komendi. Povsod so ga sprejeli z navdušenjem, kot bi s svojim zmajem priletel iz časov bratov Wright ali naših Rusjanov. Z dovoljenjem za letenje ni imel problemov, le leških letalcev, kot pravi, motorni zmaji ne zanimajo kaj dosti.

Sam se nisem obotavljal, ko me je Hine povabil na polet. Natakili so mi čelado in me pripeli na sedež med pilotovimi nogami. Ko je »kosilnica« za najinima hrbtnoma pošteno zarohnela, sva se kaj hitro znašla v zraku. Čeprav je letenje s tem zmajem prijetnejše kot vožnja s kakim starim Wilisom, se vendarle ne more primerjati s praviim letalom. Nisem se mogel izogniti občutku, da je zmaj zelo krhka in ranljiva zadeva, čeprav sem vedel, da za menoj sedi izkušen pilot, ki dobro pozna zmožljivosti svojega zrakoplova. »Vse skupaj je zelo primitivno,« pravi Hine. »To mi je pri tem tudi najbolj všeč.« Med petnajstminutnim poletom sem na lastni osebi preverjal trditev, da je letenje z zmajem užitek, kar mi je kljub pogledu na trdna tla globoko pod nogami razmeroma dobro uspevalo, dokler ni začel Hine delati ostrih zavojev v ozkém termi-

V ponedeljek, 19. avgusta, sem na poti od avtobusne postaje na Plavžu do Zdravstvenega doma izgubila zlato zapestnico. Ker mi je drag spomin, prosim poštenega najditelja, da mi jo proti nagradi vrne. Naslov je v uredništvu Železarja.

V soboto, 31. avgusta, bosta na Jesenicah od 7. do 19. ure odprti trgovini:
DELIKATESA, Kašta 2 na tržnici, Titova 21, in
DELIKATESA, poslovalnica 2, Titova 58.

V mesecu septembru bo za občini Jesenice in Radovljica dežurna lekarna na Jesenicah.

kenguru, vagonar, Slak, raznos, Emir, GN, last, Kusturica, Sem, Rače, Rojas, Anam, klerik, Asanti, Akad, Rož, Kir, ralo, oči, Atos, rolo, kis, Reka, stisk, ete, velikanka, ter, Zola, kap, Ina, ara.

Misel: Denar ceniš šele takrat, ko si ga izposojaš.

AMINI – derivati amoniaka
 AIL – otoček v Prespanskem
 jezeru
 LJADOV – ruski skladatelj,
 Anatol

KINO RADIO

30. avgusta, amer. barv. krim. film
SHARKYJEV STROJ ob 17. uri. Ob
19. uri **PULA PO PULI '85: LJUBE-**
ZEN, slov. barv. film. Ob 21. uri **PO-**
STELJNI KANONI, premiera nem.
barv. erot. komedije.

31. avgusta, amer. barv. krim. film
DVORIŠČNO OKNO ob 17. uri. Ob
19. uri **PULA PO PULI '85: OVNI IN**
MAMUTI, igrano-dokum. politični
film.

1. septembra, amer. barv. krim.
film **DVORIŠČNO OKNO** ob 17. uri.
Ob 19. uri **PULA PO PULI '85: NAŠ**
ČLOVEK, soc. družbena drama.

2. septembra, **PULA PO PULI '85:**
OČE NA SLUŽBENEM POTOVA-
NJU, politična drama, ob 17. uri in
19.15. Cene zvišane! (150 din)

3. septembra, amer. ital. barv.
pust. vojni film **BITKA ZA MARET**
ob 17.-in 19. uri.

4. septembra, amer. barv. film
POD VULKANOM ob 17. in 19. uri.

5. septembra **ZAPRTO!**

KINO PLAVŽ

30. avgusta, amer. barv. krim. film
DVORIŠČNO OKNO ob 18. in
20. uri.

31. avgusta, nemška barv. erot. ko-
medija **POSTELJNI KANONI** ob 18.
in 20. uri. Film ni primeren za otro-
ke!

1. septembra, amer. barv. komedija **POSTELJNI KANONI** ob 18. in 20. uri. Film ni primeren za otroke!

2. septembra, amer. ital. barv. pust. vojni film **BITKA ZA MARET** ob 18. in 20. uri.

3. septembra, amer. barv. film **POD VULKANOM** ob 18. in 20. uri.

4. septembra **ZAPRTO!**

5. septembra, amer. barv. komedija **NORI KAZNJENCI** ob 18. in 20. uri.

KINO KRANJSKA GORA

30. avgusta amer. barv. akcij. film **PIRATI AVTOSTOPA** ob 18. uri.

- 3. septembra, amer. barv. srhljivka **PODGANE** ob 20. uri.

KINO DOVJE

1. septembra, amer. barv. komedija **NORI KAZNJENCI** ob 20. uri.

V dneih od 31. avgusta do vključno 11. septembra je na ogled razstava slik akademskega slikarja Miloša Lavrenčiča iz Ljubljane.

Razstava je odprta vsak dan, razen nedelj in praznikov in sobot popoldan, od 9. do 12. in od 16. do 19. ure.

Društvo upokojencev Jesenice organizira 18. septembra tridnevni avtobusni izlet v Crikvenico v počitniški dom železarjev. Cena izleta je za bivše železarje 3.500 dinarjev, za ostale člane 4.600 dinarjev.

Prijave z vplačilom sprejemajo v društveni pisarni v petek, 23. avgusta, in torek, 27. avgusta, od 16. do 18. ure.

Društvu upokojencev Javornik-Koroška Bela se najlepše zahvaljujem za pozornost in prejeto čestitko ob mojem rojstnem dnevu.

Jože Podlipnik

Društvu upokojencev Javornik-Koroška Bela se za njihovo pozornost in čestitko ob praznovanju rojstnega dne najlepše zahvaljujem.

Minka Ciglar

Društvu upokojencev, posebno pa
tajnici Vidi Matič, se iskreno zahva-
lujem za čestitke in lepe želje ob
mojem življenjskem prazniku.
Obenem vam želim veliko uspe-
hov in zdravlja.

Osnovni organizaciji sindikata TOZD Vzdrževanje se zahvaljujem za denarno pomoč v času moje bolezni. Obenem želim vsem vzdrževalcem in sodelavcem HVB veliko delovnih uspehov.

Ob boleči izgubi dragega moža
očeta in starega očeta

se iskreno zahvaljujemo vsem sosedom in sorodnikom za izrečeno sožalje in podarjeno cvetje.

Hvala vsem, ki so ga pospremili na njegovi zadnji poti.

Žalujoci: žena Marija in sinova z družinama

Ob težki izgubi dragega sina, brata in strica

se najlepše zahvaljujemo vsem soro-
dnikom, znancem, sosedom, fan-
tom in dekletom z Belce, posebej še
sosedu Miklavčičevi, ki so v težkih
trenutkih sočustvovali z nami, nam
izrekli sožalje, darovali vence in cve-
tje in ga spremili na njegovi zadnji
poti.

Iskrena hvala sodelavcem TOZD Valjarna žice in profilov, TOZD Žičarna Jesenice ter kolektivu telefonske centrale ŽJ.

Zahvaljujemo se guvernerju Mertelju in Finžgarju ter pevcem za zapete žalostinke.

**Žalujoči: mama Mici, oče Ivan,
brat Milan in
sestra Dragica z družino**

ZELEZAR	LEGA, POLOŽAJ	AUSTRIJ, POLITIK, JULIUS	ZASLON	POD	ATAKA	MADEŽ. MOŠKO IME	LIČILO ZA USTNICE	SEST. OSEBNIK	KRAJEVNA SKUPNOST	DETE	RUSKO ŽENSKO IME	GOETHE-JEVA MATI	ZELEZAR	AVST. SNUGAR, ENN	ČRKA	DOLINA POD TELIGLA-VOM	MOZOLJ	JEZELO NA FILIP. OTOKU LUZON
MESTO V KALIFORNII							TELOVA. ELEMENT ENA OD ELEKTRON							PRIPAD. AVAROV STGR. PEVEC				
ZARAS-LA RANA								MESTO PRI MOSKVI							NASA POP PEVKA			
KUBAN-SKI POLITIK, EBAN			PLAZILEC	ERBIJ				RAZLIČNI ČRKA	DEM. ELEMENT			ZVEŠTA ŽIVAL	EG. BOG SONCA		ITALEC	NAJVEČ-JA ŽIVAL		
ZELEZAR		ML. KAMBA DOBA VRSTA BONBONA									OCENA	RUSKI SKLADAR ANATOL		ORIENT. BARVILLO			ŠNUGARJA ZAVAD-LAV	REKA NA NROŽE-MSKEM
MLADIN-SKA KNJIGA			RDEČ-KRIŽ			KAMBO-SKI POLITIK NOL			RASTLIN. RAZCVET	NEGRI			SOVIJET. LETALO				AMERICJ	REČNA ŽIVAL
ZASČIT-NA PREVLEKA				JUNAK STRIPOV		LJUB. ŽENSKO IME, EVA	EMISIJA AV. OŽ. BENICE		VEDNJEVA OPERA HRV. M. IME				SVETI-LNICA					
PRIPAD. INDIJ. PLEMENA												ZELEZAR	OGULIN ŠABAC			PREPR-AVNO LJUDSTVO		
PRED-CASOVNA DOLOČIL-TEV								ŽALOST	INDIJSKA TELOVA-DBA			ZELEZAR	ČESKA REKA				KONJSKI TEK	MUNSKI ŽELB
DERIVAT AMONIA-KA						ANTON JANJA		ŽGODEN	MAJEKE-NKA, RAB	ALFA NEGRI			MUSLIMAN HALJA	SL. PIS. VITAN				
SITO						DOVAVA	BAKER						Š. IME	AV. OŽ. RIJEKE				
UNEMA											SPORTNI KLUB IZ MARIBORA							
HRVAŠ. PISATELJ EMIN						AT.MASA 258, 03	GOSPOTA 1907				0? PRESNAJNO JEZELO					SEBOHR-VAS KA IN SLOV. ČRKA		
																		ČRNA POLJA SKRIVAJO PRIIMKE JESENIŠKIH MOKEJ-ISTOV, V POMOC PA SO NEKATERI JE NAPISANI; KLEMENC HAFNER BORSE ČEŠNJAK PRISTOV

TEKMA ZA KARAVANSKI POKAL med Jesenicami in Kompas Olimpi-
jo bo v nedeljo, 1. septembra, ob 19.30.

ŠTART POVSEM USPEL

VSV VILLAS — JESENICE 5:5
(1:0, 2:4, 2:1)

Ledeni stadio v Beljaku, gledalcev 1200, sodniki: Dremelj (Jug), Kowalczyk in Frei (oba Avs.). Strelci: 1:0 Petrik 15, 1:1 Klemenc 22, 2:1 Petrik 22, 3:1 Grenier 24, 3:2 Razingar 27, 3:3 Borse 29, 3:4 Razingar 31, 4:4 Mion 55, 4:5 M. Pajič 58, 5:5 Petrik 60.

Ceprav so Jeseničani pripravili idealno priložnost, da bi že v prvem srečanju za pokal Karavank zmagali, saj so imeli zmago že v žepu, je neodločen izid v Beljaku zanje res velik uspeh. Domačini, ki so v prvih dveh tekmah omenjenega tekmovanja kar dvakrat premagali Kompas Olimpijo, v Beljaku s 5:2 in v Ljubljani s 6:2, so se tokrat borili za točko. Naši so namreč vodili s 4:3 in 5:4, petnajst sekund pred koncem srečanja pa so imeli idealno priložnost za šesti zadetek. Niso ga dosegli, domačini pa so v zadnjem napadu, le tri sekunde pred zadnjim sodnikovim žvižgom, izenačili.

Kljub temu je uspeh jeseniških hokejistov popoln, saj imajo Beljačani v svojih

vrstah pet avstrijskih reprezentantov, proti Jesenicam pa so nastopili tudi štirje kanadski igralci, ki so na preizkušnji v Beljaku.

Tekma je bila zelo zanimiva, spremljala jo je kar precej ljubiteljev hokeja z Jesenic. Pokazala je sicer, da smo na začetku sezone, saj napak, tudi začetniških, ni manjkalo. Toda znali so zaigrati tudi resnično hitro in domiselno, da jim domačini niso bili kos, nemalokrat pa so bili tudi precej zbegani v obrambi. Takrat so pobudo imeli domačini povsem v svojih rokah. V tem dvoboju res ni manjkalo razburljivih trenutkov, napak, vendar tudi lepega in hitrega hokeja.

Jeseničani so v Beljaku nastopili brez prvega vratarja Pretnarja ter branilca B. Pajniča, ki še okrevata po operaciji. Potrebno je pohvaliti vratarja Tičarja, ki je branil zelo dobro. Prvi napadalni trojki (D. Horvat, Hafner, Klemenc) se je videlo, da potrebuje le še nekaj treninga na ledu, pa bodo prišli v dobro formo. Ko so zaigrali kot znajo, hitro in domiselno, jim Beljačani niso bili kos. Še posebej je razveselil najmlajši jeseniški napad, ki je prišel iz Kranjske gore (Razingar-Tišler-Smolej). Mladenci so veliko drsali, kljub skromnim telesnim zmogljivostim so bili precej borbeni, dosegli pa so celo dva zadetka.

Najslabša stran jeseniške igre, kar se je pokazalo tudi tokrat, vendar gre za staro napako, je igra v obrambi. Pri tem ne mislimo le na obrambne igralce, ampak prav na vse. Preveč je nerovno, ko se ploščica nevarno giblje v bližini jeseniških vrat, zbeganosti in neiznajdljivosti. Da o igri na moža ne govorimo. To bo potrebno čimprej popraviti, kajti ne srečujemo se z novim spoznanjem, ampak z nečim, kar že dolgo poznamo. Tega mnemja je bil po končanem srečanju tudi trener Roman Smolej, ki je v desetih dneh vadbe na ledeni ploskvi v dvorani v Podmežakli iztisnil iz jeseniških hokejistov maksimum. Vse kaže, da bodo ljubitelji hokeja na Jesenicah gledali tudi v letošnji sezoni kvaliteten hokej.

Pa še na nekaj je potrebno opozoriti. Vodstvo jeseniških hokejistov se je namreč odločilo, da bodo igrali v letošnji sezoni s štirimi napadalnimi trojkami. O igri četrte, najmlajše, smo že zapisali, da je bila zelo uspešna. To je zelo pomembno, kajti hokej postaja vse bolj trd in naporen, zato ni nič čudnega, da v vseh deželah, kjer igrajo najkvalitetnejši hokej, že davno poznajo štiri napade. Ob tem je sicer potrebno povedati, da tak način potrebuje čas, da bi ga katerekoli moštvo tudi speljalo in iz te prednosti pravzaprav iztisnilo maksimum. Nekaj takšnih poskusov je že bilo v jugoslovanskem hokeju, toda do sedaj se še niso obnesli. Bomo videli, kako bo na Jesenicah. Ze sedaj lahko rečemo, da so štirje napadi vabljiva stvar in iziv, naši prvaki pa so že na prvi tekmi v Beljaku, le po desetih dneh treninga na ledeni ploskvi, pokazali, da je takšna pot prava. Nova možnost za potrditev takšne odločitve bo seveda že v nedeljo, 1. septembra, ko bo na Jesenicah prvi letošnji dvoboj — tudi tokrat za pokal Karavank — med Jesenicami in Olimpijo.

Rekreator

D.

V CRIKVENICI TOKRAT ZELO VROČE

Izmeni, ki je letovala od 14. do 24. avgusta, je bilo vreme zelo naklonjeno. Lahko rečemo, da smo se dobesedno pekli na soncu.

Vožnja z avtobusom je bila sicer prijetna, toda že v bližini Reke smo občutili, da bo zelo vroče. Ko smo prispeli v dom, smo bili prijetno presenečeni nad novim izgledom doma. Po namestitvi v sobah smo vsak na svoj način poiskali osvežitev in seveda počitek.

Naslednji dan smo takoj pričeli s plavalno šolo in rekreacijo. Lahko rečem, da so otroci hitro dojeli osnovne gibe plavanja. Že po sedmih dneh jih je osem znalo plavati. Nato smo se urili v bolj zahtevnih gibih plavanja.

Organizirali smo tudi razna tekmovanja, in sicer: balinanje (mešani pari), namizni tenis, šah, plavanje otrok do 15. leta starosti in nato še deklet in žena.

Rezultati tekmovanj:
Balinanje (zakonci): 1. Thaler, 2. Jakopič, 3. Kikelj.

Namizni tenis (moški): Janez Rebernik, 2. Branko Haus, 3. Miha Rebernik.

Namizni tenis (ženske): 1. Jasna Ozebek, 2. Nuša Bundalo.

Šah: 1. Jakopič, 2. J. Rebernik, 3. Kikelj.

Plavanje otroci do 15. leta: 1. Boštjan Cvetek, 2. Klemen Trifoni, 3. Miha Rebernik.

Plavanje (ženske): 1. Saša Čučuk, 2. Marjana Trontelj, 3. Mojca Haus.

Hitro je minilo deset dni vročine in zabave. Na zaključnem večeru smo se poslovili z željami, da se srečamo tudi prihodnje leto.

IZLET NA USKOVNICO

Krajevne organizacije ZB NOV Staneta Bokala, Mirka Roglja-Petka in Cirila Tavčarja organizirajo izlet na Uskornico h kočji Jeseniško-bohinjskega odreda v nedeljo, 8. septembra, z odhodom avtobusa izpred Zdravstvenega doma na Jesenicah ob 9. uri. Udeležili se bomo srečanja borcev in planincev in proslave ob 11. uri.

Prijave za izlet zbira občinski odbor ZB NOV Jesenice, Titova 86, do 3. septembra, oziroma do zasedbe avtobusa. Ob prijavi je treba vplačati 700 dinarjev za delno kritje stroškov avtobusnega prevoza.

TENIŠKI TURNIR

Teniški klub Jesenice vabi vse ljubitelje tenisa na odprti turnir, ki bo v soboto, 31. avgusta, ob 8.30 na igriščih v Podmežakli. Prijavite se lahko vsak dan pri oskrbniku igrišč ali na dan tekmovanja do 8.15. Če bo vreme slabo, bomo počakali do 11. ure ali turnir prestavili.

Vabljeni!

RAZPIS PRVENSTVA ŽELEZARNE V BALINANJU

Organizator prvenstva je komisija za športno rekreacijo, izvajalec pa Balinarski klub Jesenice.

Vodja tekmovanja bo Stane PULEC.

Tekmovanje se bo začelo v torek, 3. septembra, ob 15.30 in bo nato vsak dan ob isti uri na balinišču v Bazi.

Tekmovanje je ekipno. Ekipa šteje štiri člane in rezervnega igralca. Rezervnega igralca lahko menjate tudi med igro. Ekipa igrajo do 9 osvojenih točk.

Igra se po enokrožnem liga sistemu.

Pisne prijave pošljite na sindikat ŽJ (tel. 3266) do četrta, 29. avgusta, do 13. ure, ko bo žrebanje v sejni sobi.

NOGOMETNI TURNIR

Komisija za šport pri koordinacijskem svetu ZSMS Železarne Jesenice in osnovna organizacija ZSMS Sava organizirata v NEDELJO, 8. SEPTEMBRA, ob 9. uri turnir v malem nogometu.

Prijavijo se lahko ekipe OO ZSMS, krajevnih skupnosti, delovnih organizacij itd. Prijave sprejemamo do četrta, 5. septembra, do 13. ure v pisarni koordinacijskega sveta ZSMS Železarne (tel. 3268).

Startnina je 1.000 din za ekipo.

Najboljše ekipe bodo dobile pokale in praktične nagrade.

PRAZNOVANJE NA BLEJSKI DOBRAVI

Krajevni praznik 28. avgust, 10-letnico pobratenja KS Blejska Dobrava in KS Ravne-Bate in 40-letnico svobode bodo Dobravci praznovali od 29. avgusta do 1. septembra, ko bo slovesno srečanje pobratenih krajanov in gostov na Blejski Dobravi ob 14. uri na telovadišču za šolo.

Vsi organi in družbenopolitične organizacije obeh KS se na srečanje pripravljajo že od marca, ko smo se v Solkanu dogovorili o podrobnostih za praznovanje zadnjega nedelja junija v Grgarskih Ravnah, ko tam slavi svojo praznik. Tja je šlo okoli 60 Dobravcev, na proslavi pa je sodeloval tudi naš pevski zbor »VINTGAR«. Krajanje Blejske Dobrave so si z gostitelji tudi ogledali spominsko ploščo na mestu, kjer je padel sekretar SKOJ, naš krajan Milan Kalan-Klek. Položili smo vence in se dogovorili o drugem delu praznovanja na Dobravi.

28. avgusta bo v avli in v dvorani osnovne šole odprta razstava slik Rudolfa Arha, ki bo na ogled do 1. septembra. Radi bi pohvalili prizadevnost našega slikarja s Kočne, ki zadnja leta uspešno razstavlja. Na otvoritvi bo sodeloval tudi pevski zbor »Vintgar«.

V petek, 30. avgusta, bo športni dan in sicer tekmovanje v različnih športnih disciplinah in odbojki, kar organizirajo ZSMS in taborniki, ki bodo poleg tega izvedli še pohod v Sr. Radovno k plošči padlega sekretarja OK SKOJ Gorje-Bled Janka Reklja-Špika, po katerem se taborniški odred tudi imenuje.

V soboto, 31. avgusta, bomo ob 17.30 sprejeli delegacijo KS Ravne-Bate, nato pa bodo gasilci domačega

društva uradno prevzeli ob občinski gasilske zveze novo cisterno in izvedli sektorsko mokro vajo. Gasilsko društvo se na Blejski Dobravi tvorno in aktivno vključuje v delo KS in SLO in DS. Po vaji bo slovesna seja skupščine krajevnih skupnosti o pomenu praznika KS in 10-letnice pobratenja. Nekateri gosti bodo za svoje delo prejeli knjižna darila in komplet značk pobratenja KS.

O pomenu praznovanja 10. obletnice bo govoril predsednik sveta krajevnih skupnosti Franc Srpčič. Na sejo so vabljeni tudi predstavniki

vseh sosednjih krajevnih skupnosti in občinske skupščine ter družbenopolitičnih organizacij.

V nedeljo, 1. septembra, bomo krajanje Blejske Dobrave s šopki in ob sodelovanju pevskega zbora ob 9. uri sprejeli pobratene krajanje iz Raven. Popeljali jih bomo na razstavo v Kosovo graščino in ogled muzeja ŽJ. Ob 14. uri se bo začel kulturni program na telovadišču za šolo. Sodeloval bo pevski zbor Vintgar in recitatorji, taborniki pa bodo razvili svoj prapor.

Svet KS in družbenopolitične organizacije vabijo, da se vseh prireditelj udeleži čim več krajanov, vabijo pa jih posebno na popoldanski del srečanja in srečelov, ki ga bo pripravilo gasilsko društvo.

LA

NA PLANINI POLOG

V soboto, 17. avgusta, smo se mladi planinci z Javornika in Koroške Bele z vlakom odpeljali do Mosta na Soči, od tam pa z avtobusom do Tolmina. Pot smo nadaljevali peš skozi Zatočnin in po makadamski cesti ob strugi Tolminke do stanov na planini Polog.

Ves čas smo imeli lep razgled na Mrzli vrh, Visoč vrh, Rdeči rob, Tolminski kuk in na planine. Veseli smo se zapodili po travnikih, saj smo vedeli, da je naše poti konec. Po manjšem odmoru smo si skupaj z našimi vodniki ogledali trinadstropni bunker iz prve svetovne vojne, ki je na zunaj videti le kot hribček po-

rasel s travo. Bunker je še kar v dobrem stanju, čeprav bi bil potreben nekaterih manjših popravil. V bližini je še več takih vojnih ostankov, ki pa so v večini že precej porušeni. Pozno popoldne smo se brez nahrbtnikov odpravili še k eno uro oddaljenemu izviru Tolminke in si ogledali njeno suho strugo, saj na dan priteka nekoliko nižje. Nazaj grede, smo si ogledali še žičnico na ročni pogon čez deroč Tolminko, ki povezuje Polog s planino na Prodih. Zvečer smo se še lovili in se skrivali do teme. Bilo je že pozno, ko so utihnil glasovi in smeh iz naših ust.

Drugo jutro pa nas je zbudilo zamolklo bobnenje nevihtnih oblakov nad našimi glavami. Kot za stavo je v presledkih lil dež, pomešan s točo. Hitro smo pospravili naša preprosta ležišča in čakali, da se zvedri. Okoli devete ure se je res pokazala jasnina in odpravili smo se proti znameniti cerkvi na Javorci. Posvečena je avstrijskim vojakom, ki so padli na soški fronti v letih 1915—1917. Vseh 3000 imen padlih je napisanih na hrastovih ploščah po vsej cerkvi. Pred leti je bila v zelo slabem stanju, a so jo zadnji hip rešili s pomočjo Zavoda za spomeniško varstvo Slovenije in občanov Tolmina. Med vračanjem v dolino smo se najedli še sladkih robid in s precej lažjimi nahrbtniki hitro prišli v Tolmin.

Mateja Rupar

Pohod železarjev na Svetino (foto: Dolinšek)

DEVETEGA POHODA SLOVENSkih ŽELEZARJEV NA SVETINO SE JE UDELEŽILO 361 POHODNIKOV

V soboto, 24. avgusta, je Železarne Štore pripravila deveti pohod delavcev SOZD SZ na Svetino. Pohoda se je udeležilo 361 železarjev in predelovalcev: iz Železarne Jesenice 116 udeležencev, iz Železarne Ravne 75, iz Železarne Štore 85, iz Verige Lesce 40, iz Žične Celje 30, iz Plamena Kropa 10 in iz Tovila Ljubljana pet udeležencev.

Iz naše železarne smo se z dvema avtobusoma odpeljali proti Štajerski in ob dogovorjeni uri prispeli pred Železarno Štore, kjer so nas sprejeli prijazni organizatorji. Takoj smo krenili proti našemu cilju. Dolga kolona pohodnikov se je vzpenjala po široki makadamski cesti preko majhnih gričev, zanimive, za večino nas neznane pokrajine. Spotoma smo občudovali ribogojnico s petimi prekatmi, kjer je mrgolelo slastnih postrvi. Nato smo zavili levo v hudičev graben, kjer je bila zaradi strme soteske pot zavarovana s klini in jeklenimi vrmi. Organizatorji so hudo mušno pripominjali, da je drugje lažja pot, a ker smo planinci železarji željni klinov in vrvi, so za nas tokrat izbrali »težjo« varianto. Toda vseeno ni bilo posebno hudo, saj smo se z zadovoljstvom vzpenjali vedno višje in po dveh urah hoda prispeli do Celjske koče, kjer so nam postregli s čajem. Pri koči se nam je odprl enkratni pogled na Štajersko in Celje. Stevilni dimniki, ki silijo v nebo, so potrdili, da je to industrijsko mesto. Od koče smo po travnati strmini (koder se pozimi Celjani smučajo) odšli do Tovsta, ki je 830 m nad morjem. Tu je najvišja točka pohoda, zato si večina pohodnikov odšne žig v planinskih izkaznicah.

Pot se nato prevesi proti idilični vasi Svetini, kjer se je končala naša pot. Tu imajo železarji iz Štor svoj dom, imenovan »Dom železarjev«. Celotno pot smo prehodili v treh urah. V imenu organizatorja — Železarne Štore — je udeležen-

cem spregovoril referent za šport in rekreacijo pri IO OOS Železarne Štore, ki je poudaril, da so množični planinski pohodi pomembni tako za SOZD SZ kot tudi za splošno obrambno sposobnost naših delavcev. Zazel nam je prijetno bivanje in krepkega zdravja do jubilejnega 10. pohoda, ki bo naslednje leto.

Sledil je piknik s plesom. Instrumentalni trio s pevko nas je zvalil na plesišče, da smo se do odhoda avtobusa dobro naplesali. Organizatorji pohoda so dejali: »Če je bila pot nekoliko krajša kot navadno, smo poskrbeli, da ste svojo odvečno kondicijo pustili na plesišču!« Pred odhodom smo se zahvalili organizatorjem pohoda za čudovit dan, katerega smo skupaj preživeli železarji in predelovalci. Obljubili smo si, da si čez teden dni zopet sežemo v roke, in sicer na vrhu Triglava, ko bo naša železarne izvedla 16. pohod.

Pavel Dimitrov

ŠPORTNA TEKMOVANJA NA KRESU

Krajevna skupnost Javornik-Koroška Bela organizira za svoj krajevni praznik razna športna tekmovanja na rekreacijskem centru Kres.

PRIREDITELJ TEKMOVANJA je KS Javornik-Koroška Bela, ORGANIZATOR pa UO rekreacijskega centra Kres. Tekmovanje bo na rekreacijskem centru Kres v nedeljo, 8. septembra, ob 8.30 in bo trajalo do 17. ure, ko bo slovesna podelitev priznanj.

TEKMOVANJE BO V NASLEDNJI DISCIPLINAH:

BALINANJE: pozivni mednarodni turnir s sodelovanjem osmih ekip iz Ita in Slovenije.

TENIS: turnir za pokal Kresa in turnir za prvaka KS.

LOKOSTRELSTVO:

— tekmovanje na 50 m z merilnim napravami,

— tekmovanje na 70 m z merilnim napravami,

— tekmovanje na 30 m v instinktivnem stilu,

— tekmovanje na 50 m v instinktivnem stilu,

— tekmovanje pionirjev na 20 m v instinktivnem stilu.

ŠAH: hitropotezni turnir in moštveni turnir.

MALI NOGOMET. turnir osmih ekip. Pravico nastopa imajo vsi občani občine Jesenice, razen v turnirjih — balinanje in mali nogomet — kjer lahko nastopajo tudi ekipe drugih občin.

Prijave:

— za teniški turnir do 31. avgusta,

— za nogometni turnir do 4. septembra,

— za vsa ostala tekmovanja pa pol ure pred uradnim začetkom tekmovanja.

Prijave sprejemamo vsak dan, razen torka, od 16. dalje na rekreacijskem centru Kres.

Tekmovalci tekmujejo na lastno odgovornost.

Če bo vreme slabo, bo prireditelj predstavil tekmovanje v tenisu, vsa ostala tekmovanja pa bodo na rezervnih igriščih (Lesce, TVD Partizan).

Vabljeni!

Organizacijski odbor